

ΤΑ ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

B

Ο ΚΟΛΟΣΣΟΣ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Ὁ Κολοσσός τῆς Ῥόδου ἦτο ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος κατεσκευασμένον ἐκ χαλκοῦ· ὠνομάσθη δὲ Κολοσσός διὰ τὸ ὑπερβολικὸν μέγεθος αὐτοῦ.

Ὅτε Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ἔστησε πολιορκίαν τριγύρω εἰς τὰ τείχη των, οἱ Ῥόδιοι ἀντεστάθησαν μὲ πολλὴν ἀνδρείαν. Μὲ ὅλην τὴν εὐφυΐαν, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν οὗτος, καὶ τὰ μέγιστα ἔργα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθη κατὰ τὴν πολιορκίαν, δὲν ἠδυνήθη νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν.

Ἐπὶ τέλους συνεβίβασθη καὶ διέλυσε τὴν πολιορκίαν· ἀναχωρήσας δὲ ἀφῆκεν ὡς δῶρον εἰς τοὺς Ῥοδίους τὰς περισσότερας πολιορκητικὰς μηχανάς του. Ἀπὸ τὰς μηχανὰς ταύτας, τὰς ὁποίας ἐπώλησαν οἱ Ῥόδιοι, συνέλεξαν τριακόσια τάλαντα (1,370,625 φρ.) καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπεφάσισαν νὰ μεταχειρισθῶν πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ὁ Χάρης, ὁ μαθητὴς τοῦ Λυσίππου, εἰς ἐκ τῶν ἀρίστων ἀγαλματοποιῶν τῆς ἀρχαιότητος, ἐκ τῆς πόλεως Λίνδου τῆς νήσου Ῥόδου καταγόμενος, ἀνέλαβε τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀγάλματος καὶ προώδευσε ἀρκετὰ εἰς τὸ ἔργον· ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔκαμε λάθος καὶ δὲν προϋπελόγησε καλὰ τὰ ἔξοδα, ἐτελείωσαν τὰ χρήματα πρὶν τελειώσῃ τὸ ἔργον· οἱ Ῥόδιοι δὲν ἤθελον νὰ δώσωσιν ἄλλα πλεον, διὰ τοῦτο ὁ Χάρης ἐφρονέθη μόνος του ἀπὸ τὴν λύπην του καὶ ἀφῆκεν ἀτελείωτον τὸ ἔργον.

Ἀνέλαβε δὲ νὰ τὸ τελειώσῃ ἄλλος ὀνομαστός καλλιτέχνης ἐκ τῆς αὐτῆς πατρίδος, ὀνομαζόμενος Λάχης, ὁ ὁποῖος πραγματικῶς ἔφερεν εἰς τέλος τὸ ἔργον.

Παράδοξος ἦτο ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς του.

Ἀφ' οὗ κατεσκευάσαν ἀπὸ λευκὸν μάρμαρον τὰ βάθρα, ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ στηθῇ τὸ ἄγαλμα, ἔστησεν ἐκεῖ ὁ τεχνίτης τὰ χωνευτήριά του, ὅπου ἐχύνετο ὁ χαλκὸς καὶ ἐλάμβανε τὸ κατὰλληλον σχῆμα· πρῶτον κατεσκεύασε τοὺς πόδας μέχρι τῶν ἀστραγάλων, ἔπειτα τὸ ἀπὸ τοὺς ἀστραγάλους ἕως εἰς τὰ γόνατα μέρος καὶ οὕτω καθέξῃς· διότι, ἂν κατεσκεύαζεν ἰδιαίτερος τὰ μέλη καὶ ἤθελον ἔπειτα νὰ τὰ προσαρμόσῃ

εἰς τὸν τόπον των, ἦτο ἀδύνατον ἀνθρωπίνῃ δυνάμει νὰ τὰ μετακομίσῃ ἀπὸ τὸν τόπον τῆς κατασκευῆς εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀγάλματος ἦτο κούφιον· ἀλλὰ διὰ νὰ συνδέωνται καλῶς τὰ μέλη τοῦ ἀγάλματος ὁ τεχνίτης ἔθεσεν ἐντὸς διαφόρους σιδηροὺς συνδέσμους, οἱ ὁποῖοι ἐπροξένουν ἐκπληξιν διὰ τὸ μέγεθός των εἰς ὅποιον τὰ ἐβλεπεν.

Τὸ ἄγαλμα τοῦτο εἶχεν ὕψος ἐβδομήκοντα πήχεων, ἄλλοι ὁμῶς λέγουσι ὅτι ἐφθάνεν ἕως ἑκατὸν εἰκοσι πήχεις. Διὰ τὴν κατασκευὴν του ἐχρηστάθη πεντακοσίων τάλαντων χαλκὸς καὶ τριακοσίων τάλαντων σιδήρος· διὰ νὰ ἐννοήσῃ κανεὶς τὸ μέγεθός του ἀρκεῖ νὰ μύθῃ ὅτι εἰς ἀνθρώπος μόνος ἠδύνατο ν' ἀγκαλιάσῃ τὸν ἀντιχειρὰ ἢ τὸν μέγαν δάκτυλον τῆς χειρὸς αὐτοῦ.

Τὸ ἄγαλμα τοῦτο ἦτο ἐστημένον πρὸ τοῦ λιμένος, εἰς τὸν πορθμόν, καὶ εἶχε τὸν μὲν ἕνα πόδα εἰς τὴν μίαν ἄκρην, τὸν δὲ ἄλλον εἰς τὴν ἄλλην· ὑποκάτω δὲ τῶν ἀνοιχτῶν αὐτοῦ σκελῶν διήρχοντο τὰ πλοῖα μὲ ἀνοικτὰ πανία.

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἔργον κατεσκευάσθη τῷ 280 π. Χ., ἀλλὰ δὲν διήρκεσεν ὀρθὸν ὅσον καιρὸν θὰ ἤλπιζε κανεὶς βλέπων τὸ μέγεθός του.

Πεντήκοντα ἔτη μετὰ τὴν κατασκευὴν του ἐκρημίσθη ἀπὸ δυνατὸν σεισμόν· ἀλλὰ καὶ ἐξηπλωμένος χαμαὶ ἐπροξένει θαυμασμόν.

Ὁ Πτολεμαῖος, ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἔδωκεν εἰς τοὺς Ῥοδίους τρεῖς χιλιάδας τάλαντα διὰ νὰ τὸν ἀνυψώσωσιν πάλιν, ἀλλ' οἱ Ῥόδιοι εἶτε διότι ἦτο δύσκολον τὸ ἔργον, εἶτε διότι ἤθελον νὰ κάμουν καλλιτέραν χρῆσιν τῶν χρημάτων, διέδωκαν ὅτι χρησμός τις τοὺς ἐμπόδιζε νὰ τὸν ἀνεγείρωσι, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐξώδευσαν τὰ χρήματα διὰ νὰ ἐπισκευάσωσιν τὰ τείχη τῆς πόλεως καὶ νὰ προμηθευθῶν ἄλλα πράγματα χρήσιμα διὰ τὴν ἀσφάλειάν της.

Ὁ Κολοσσός ἔμεινε κατὰ γῆς μέχρι τοῦ ἔτους 672, ὅποτε ἡ Ῥόδος ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σαρακηνῶν τὸν ἐπώλησεν εἰς ἕνα Ἑβραῖον· οὗτος δὲ κατακόψας αὐτὸν εἰς τεμάχια τὸν κατέστρεψε καὶ τὸν μετεκόμισε διὰ θαλάσσης εἰς τὰ παράλια τῆς Συρίας· ἐκεῖ δὲ ἐφόρτωσεν ἐννεακόσιας καμήλους καὶ τὸν μετέφερον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Συρίας, ὅπου ἐπώλησε τὸν χαλκόν.

Ο ΚΟΣΜΑΣ Ο ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΧΩΡΙΣ ΔΟΥΛΕΙΑ

Μίαν φορὰν ἦταν ἕνας χωρικός καὶ μία χωρική, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἕνα μονάκριβον υἱόν.

Ὁ υἱὸς οὗτος ἦτο καλὸς νέος, ἀλλὰ τόσον κουτός, ὥστε ἦτο ἀνίκανος διὰ τὰς γεωργικὰς ἐργασίας.

— Ἄνδρα μου, ἀνδρούλη μου, ὁ υἱός μας εἶνε κουτός· θέλει ὅλα νὰ τὰ εὕρῃς ἐτοίμα. Ἄς τοῦ δώσωμεν κἄτι ἀπὸ τὸ ἥλιγο βιό μας, ἅς τοῦ εἰποῦμε νὰ μὴ ἐλπίζῃ πλεῖα τίποτε ἀπὸ μᾶς καὶ ἅς δουλεύῃ γιὰ νὰ ζῇ.

Ἐμοίρασαν τὴν περιουσίαν των μὲ τὸν υἱόν των, τοῦ ἔδωκαν ἕνα παληάλογον, μίαν παληοκαλύβαν εἰς τὸ δάσος, ἕνα πετεινὸν καὶ πέντε κότεις, καὶ ὁ δυστυχὴς Κοσμάς ἠναγκάσθη νὰ ζῇ μόνος, κατὰμονος, μέσα εἰς τὸ δάσος.

Ἡ κυρὰ Μαριά, ἡ Ἀλωποῦ, ἐμυρίσθη ὄρνιθας ἐκεῖ σιμὰ καὶ ἤρχισε νὰ περιφέρεται τριγύρω εἰς τὴν καλύβην.

Μίαν ἡμέραν ὁ Κοσμάς ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κυνήγιον. Μόλις ἀπεμακρύνθη, εὐθὺς ἡ κυρὰ Μαριά ἔρχεται, σφάζει μίαν κόταν, τὴν ψήνει καὶ τὴν τρώγει.

Ἄμα ἐπέστρεψεν ὁ Κοσμάς παρετήρησεν ὅτι τῷ ἔλειπε μία κότα.

— Τὸ γεράκι θὰ τὴν ἔφαγε, ἐσκέφθη.

Τὴν ἐπαύριον ἐν ᾧ ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν καλύβην συνήντησε τὴν κυρὰ Μαριά.

— Ποῦ πᾶς, Κοσμά; τῷ λέγει ἡ κυρὰ Μαριά.

— Εἰς τὸ κυνήγι, Ἀλωποῦ μου.

— ὦρα καλή, λοιπόν.

Ἄμα ἀπεμακρύνθη, ἡ κυρὰ Μαριά τρέχει πάλιν εἰς τὴν καλύβην, σφάζει καὶ δευτέραν κόταν, τὴν ψήνει καὶ τὴν τρώγει.

Ἄμα ἐπέστρεψεν ὁ Κοσμάς, παρετήρησεν ὅτι ἔλειπε ἀκόμη μία κότα. Τότε τοῦ ἦλθε μία ἰδέα.

— Μήπως μοῦ τρώγει ἡ Ἀλωποῦ τὰς κότεις μου; ἐσκέφθη.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ Κοσμάς ἐκλείσει προσεκτικὰ τὴν θύραν καὶ τὰ παράθυρα τῆς καλύβης, καὶ ἐπροσποιήθη ὅτι πηγαίνει τάχα εἰς τὸ κυνήγιον ὅπως ἄλλοτε.

Ἡ Ἀλωποῦ ἐφανερῶς πάλιν καὶ ἠρώτησε:

— Ποῦ πᾶς, Κοσμά;

— Εἰς τὸ κυνήγι, κυρὰ Μαριά.

— ὦρα καλή.

Καὶ τρέχει εἰς τὴν καλύβην τοῦ Κοσμά· ἀλλ' αὐτὸς γυρνᾷ ὀπίσω καὶ τὴν παρακολουθεῖ. Ἡ κυρὰ Μαριά περιφέρεται τριγύρω εἰς τὴν καλύβην, καὶ βλέπει ὅτι ἡ θύρα καὶ τὰ παράθυρα εἶνε κλεισμένα μὲ προσοχὴν. Πῶς νὰ ἔμβῃ μέσα; Ἀπὸ τὴν καπνοδόχον, λέγει μὲ τὸν νοῦν της. Καὶ ὁρμᾷ ἐπάνω εἰς τὴν στέγην. Ἀμέσως τότε ὁ Κοσμάς τὴν πιάνει.

— Ἀ! Ἀ! φωνάζει· ἔπιασα τὸν κλέπτη. Πρόσμεινε ὀλίγο, κυρὰ Μαριά, δὲν θὰ βγῇς ζωντανὴ ἀπὸ τὰ χέρια μου.

— Μὴ μὲ σκοτώσῃς, λέγει μὲ ἱκετευτικὸν τόνον ἡ Ἀλώπηξ. Θὰ σοῦ κάμω νὰ πάρῃς γυναῖκα μίαν βασιλοπούλα. Τώρα τηγάνισέ με μίαν παχουλὴ κότα, καὶ δὲν θὰ μετανόησῃς.

Ὁ Κοσμάς ἐδίστασεν, ἐσκέφθη, καὶ ἐπὶ τέλους ἐτηγάνισε μίαν κόταν διὰ τὴν κυρὰ Μαριά.

— Ἐλα, φάγε, Ἀλωποῦ, ὅσο μπορεῖς.

Ἡ Ἀλώπηξ ἔφαγεν, ἐχόρτασε καὶ εἶπεν:

— Ἐκεῖ κάτω, πέρα ἀπὸ τὸ δάσος, εἶνε τὸ βασιλεῖον τοῦ δυνατοῦ καὶ τρομεροῦ βασιλέως Φωτιά καὶ τῆς γυναικὸς του, τῆς βασιλίσσης Καταιγίδος. Ἐχουν μίαν κόρην, ἡ ὁποία εἶνε ὠραιότατη βασιλοπούλα, καὶ θὰ ζητήσω νὰ σοῦ τὴν δώσω γυναικα.

— Ἐμένα θὰ τὴν δώσουν, ποῦ εἶμαι πτωχὸς καὶ κακομοῖρης;

— Σιώπα· δὲν εἶνε δική σου δουλειά.

Ἡ κυρὰ Μαριά πηγαίνει καὶ εὕρσκει τὸν βασιλέα Φωτιά καὶ τὴν βασιλίσσαν Καταιγίδα. Ἐμβαίνει εἰς τὸ ἀνάκτορόν των, πλησιάζει μὲ πολλὰς ὑποκλίσεις, καὶ τοῖς λέγει:

— Γειά, χαρὰ σας, Μεγαλειότατε βασιλεῦ Φωτιά, καὶ τρομερὰ βασίλισσα Καταιγίς.

— Καλῶς ὦρισες, κυρὰ Μαριά, τί νέα μᾶς φέρεις;

— Ἐρχομαι κἄτι νὰ σᾶς εἰπῶ. Ἐχετε μίαν κόρην διὰ ὑπανδρεῖαν καὶ ἐγὼ ἔχω νὰ σᾶς προτείνω ἕνα γαμβρόν, τὸν Κοσμά, τὸν πλούσιον χωρὶς δουλειά.

— Καὶ ποῦ εἶνε καὶ δὲν ἦλθε μαζί σου;

— Δὲν ἠμπορεῖ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ βασιλεῖό του.

εἶνε βασιλεὺς ὅλων τῶν ἀγρίων θηρίων, καὶ πέραν ὅλον τὸν καιρὸν τοῦ εἰς τὸ κυνῆγι.

— Πῶς; αὐτὸν μᾶς εὐρήκεις διὰ γαμβρόν μας; Γύρνα ὀπίσω καὶ εἰπέ του νὰ μᾶς φέρῃ μίαν ἀγέλην ἀπὸ σαράντα φορὰς σαράντα στακτεροὺς λύκους καὶ τότε μονάχα θὰ τοῦ δώσω-μεν τὴν κόρην μας.

Ἡ ἀλώπηξ ἀνεχώρησεν, ὑπῆγεν εἰς τὰ ἰδιαιτέρα λιβάδια τοῦ βασιλέως, πλησίον τοῦ δάσους, καὶ κυλιέται ἐπάνω εἰς τὸ χόρτον. Ὁ λύκος τὴν βλέπει καὶ φωνάζει:

— Τόσον καλὰ ἔφαγες, συμπεθέρα, πὺ κυλιέσαι χάμου 'ς τὰ χόρτα γιὰ νὰ χωνεύσης;

— Ἀλήθεια, πῶς τὸ ἐνόησες; εἶπεν ἡ Ἀλώπηξ. Ἐφαγα μὲ τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν. Πῶς συνέβη καὶ δέν σ' ἐκάλεσαν; Ἦσαν ἐκεῖ εἰδὼν εἰδὼν ζῶα. Αἱ ἀρκούδαις εἶνε ἀκόμη ἐκεῖ καὶ τρωγοπίνουν.

— Κυρά Μαριούλα μου, εἶπεν ὁ λύκος· δὲν εἴμπορεῖς νὰ μὲ ὑπάγῃς κ' ἐμὲ εἰς τὸ βασιλικὸν τραπέζι;

— Διατί ὄχι; Τρέξε, μᾶζευσε σαράντα φορὰς σαράντα ἀδελφούς σου στακτεροὺς λύκους καὶ θὰ σὰς παρουσιάσω εἰς τὸν βασιλέα.

Τὴν ἐπαύριον οἱ λύκοι ὅλοι ἐμαζεύθησαν καὶ ἡ Ἀλώπηξ τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὸ λευκὸν πέτρινον ἀνάκτορον, τοὺς παρέταξεν εἰς τὴν γραμμὴν καὶ ἀποταθεῖσα εἰς τὸν βασιλέα:

— Μεγαλειότατε καὶ πανίσχυρε βασιλεῦ Φωτιά, καὶ σὺ τρομερὰ βασίλισσα Καταιγίς, ἀνέκραξεν, ὁ μέλλων γαμβρός σας σὰς στέλλει αὐτὸ τὸ δῶρον. Σὰς παρακαλεῖ νὰ δεχθῆτε τοὺς σαράντα φορὰς σαράντα στακτεροὺς λύκους.

Ὁ βασιλεὺς προστάσσει νὰ ἐμβάσουν τοὺς λύκους εἰς τὸν μεγάλον κηπὸν τοῦ καὶ ἔπειτα λέγει εἰς τὴν Ἀλώπεκα:

— Ὁ μέλλων γαμβρός μας μᾶς ἔστειλε τοὺς λύκους ὡς δῶρον τὸν εὐχαριστοῦμεν. Ἀς μᾶς δώσῃ τώρα ἄλλαις τόσαις ἀρκούδαις.

Ἡ κυρά Μαριά ἐπέστρεψεν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Κοσμᾶ, ἀπῆλθεν νὰ τοῦ ψῆσῃ μίαν κόταν, ἔφαγε μὲ πολλὴν ὀρεξιν, καὶ ἔπειτα ὑπῆγεν εἰς τὰ ἰδιαίτερα λιβάδια τοῦ βασιλέως. Ἀμα ἔφθασεν, ἤρχισε νὰ κυλιέται εἰς τὸ χόρτον, πλησίον τοῦ δάσους.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἡ τριχωτὴ ἀρκτος ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ δάσος. Παρετήρησε τὴν κυρά Μαριά.

— Αἶ, αἶ, συμπεθέρα, τί κάμνεις αὐτοῦ; πολὺ καλὰ θάφαγες βέβαια καὶ κυλιέσαι χάμου 'ς τὰ χόρτα διὰ νὰ χωνεύσης.

— Καλὰ ἔφαγα! καὶ θέλει ἐρώτημα; μ' ἐπροσκάλεσεν εἰς γεῦμα ὁ βασιλεὺς. Ἦσαν ἐκεῖ ἕνας σωρὸς ζῶα. Οἱ λύκοι εἶνε ἀκόμη, καὶ τρώγουν!..

— Κυρά Μαριούλά μου, λέγει ἡ Ἀρκτος, μπορεῖς νὰ μὲ ὑπάγῃς κ' ἐμὲ εἰς τὸ γεῦμα τοῦ βασιλέως.

— Μετὰ χαρᾶς. Μᾶζευσε αὐριο σαράντα φορὰς σαράντα μαύραις ἀρκούδαις καὶ σὰς ὑπάγω εὐχαρίστως. Ἐννοεῖς ὅτι διὰ σὲ καὶ μόνην δὲν εἴμποροῦμεν νὰ ἐνοχλήσωμεν τοὺς μαγεῖρους τοῦ βασιλέως!

Ἡ ἀρκτος τρέχει εἰς τὸ δάσος καὶ ἀνακοινώνει τὴν εἰδησιν εἰς τὰς συναδέλφους της. Συναθροίζει τόσας, ὅσας εἶχε ζητήσῃ ἡ Ἀλώπηξ. Ἡ κυρά Μαριά τὰς ὠδήγησεν εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ βασιλέως, τὰς παρέταξεν εἰς γραμμὴν καὶ ἔπειτα ἀποταθεῖσα εἰς τὸν τσάρον:

— Μεγαλειότατε καὶ πανίσχυρε βασιλεῦ Φωτιά, καὶ σὺ τρομερὰ βασίλισσα Καταιγίς, ὁ μέλλων γαμβρός σας σὰς στέλλει δῶρον σαράντα φορὰς σαράντα μαύραις ἀρκούδαις.

Ὁ βασιλεὺς ἐζήτησε νὰ ἐμβάσουν τὰς ἀρκτους εἰς τὸν βασιλικὸν κηπὸν τοῦ καὶ εἶπεν εἰς τὴν κυρά Μαριά.

— Ὁ μέλλων γαμβρός μας στέλλει δῶρον πολλοὺς λύκους καὶ πολλὰς ἀρκούδαις καὶ τὸν εὐχαριστοῦμεν. Ἀς μᾶς προσφέρῃ τώρα σαράντα φορὰς σαράντα ἐλάφια.

Ἡ κυρά Μαριά ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Κοσμᾶ, ἐζήτησε νὰ τῷ ψῆσῃ τὴν τελευταίαν κόταν καὶ τὸν πετεινόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐχόρτασεν, ἐπῆγε καὶ ἐκυλίσθη εἰς τὰ ἰδιαίτερα λιβάδια τοῦ βασιλέως.

Ἡ ἔλαφος ἔτρεξε γρήγορα καὶ τὴν ἠρώτησε:

— Ποῦ ἔφαγες τόσον πολὺ, κυρά Μαριά;

— Σὺ ζῆς μακρυὰ ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ δὲν ἤξεύρεις πόσον μὲ τιμᾷ ὁ βασιλεὺς. Σήμερα τοῦ ἐπαρουσίασα εἰς τὸ γεῦμα τοὺς λύκους καὶ τὰς ἀρκούδας· ἀκόμη δὲν ἐφυγαν, ἀλλὰ τρώγουν καὶ πίνουν.

— Ἀχ! καλὴ μου Ἀλωποῦ, ἄχ! καλὴ κυρά Μαριά, πήγαίνε με καὶ ἐμένα εἰς τὸν βασιλέα. Ἀς ἰδῶ ἀπὸ μακρυὰ κἄν πῶς τρώγουν οἱ ἄλλοι.

— Ἀν μαζευθῆτε σαράντα φορὰς σαράντα

ἐλάφια, αὐριον θὰ στρωθῇ καὶ διὰ σὰς τραπέζι εἰς τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως. Ἀλλὰ κυττάξετε νὰ μὴ λείπῃ οὔτε ἓνα.

Τὴν ἐπαύριον αἱ ἔλαφοι συνηθροίσθησαν καὶ ἡ Ἀλώπηξ τὰς ὠδήγησεν εἰς τὸν βασιλέα Φωτιά καὶ τὰς προσέφερεν ὡς δῶρον τοῦ μέλλοντος γαμβροῦ του.

Ὁ βασιλεὺς ἐδέχθη τὸ δῶρον καὶ εἶπεν:

— Εὐχαριστῶ! εἰπέ εἰς τὸν μέλλοντα γαμβρόν μας νὰ ἔλθῃ νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἴδιος διὰ νὰ ἰδῇ τὴν ἀρραβωνιαστικὴν του.

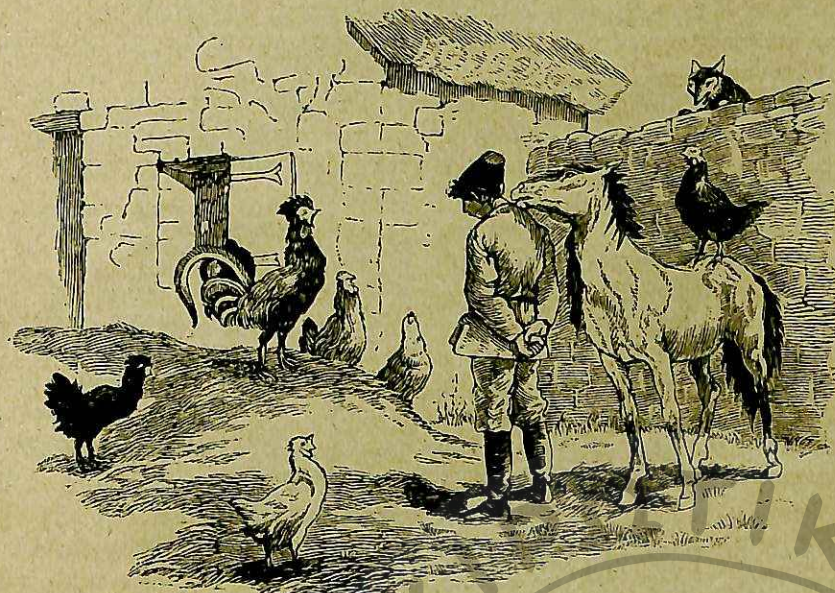
Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἡ Ἀλώπηξ ἐπαρου-

ἦτο δυνάτὸν ν' ἀρνηθῇ τοιαύτην χάριν· ἔδωκε τὸ χοινίκι εἰς τὴν Ἀλώπεκα καὶ εἶπεν:

— ὦ! κυρά Μαριά, τί λαμπρὸ γαμβρό μᾶς εὐρήκεις! : Ποῖος ἄλλος μετρά τὸ μάλαγμα καὶ τάσῃμι μὲ τὸ κοιλὸ;

Ἡ κυρά Μαριά ἐπέστρεψε τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως· ἔδωκεν ὀπίσω τὸ κοιλόν, εἰς τὸ ὅποιον ὁμῶς ἀφῆκεν, ἀπὸ ἀπροσεξίαν τάχα, μερικὰ ἀργυρὰ νομίσματα, καὶ τῷ εἶπεν:

— Ὁ μέλλων γαμβρός σου μ' ἐπεφόρτισε νὰ σὰς χαιρετίσω ταπεινῶς καὶ νὰ σὰς εἰπῶ ὅτι,

«Ο ΚΟΣΜΑΣ ΠΑΡΕΤΗΡΗΣΕΝ ΟΤΙ Τῷ ΕΛΕΙΠΕ ΜΙΑ ΚΟΤΑ» (Σελ. 103)

σιάσθη καλὴν εἰς τὸν βασιλέα.

— Ποῦ εἶνε ὁ μέλλων γαμβρός μας; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Μὲ ἐπεφόρτισεν, ἀπεκρίθη ἡ κυρά Μαριά, νὰ σοῦ προσφέρω τὰ ταπεινὰ σεβάσματά του καὶ νὰ ζητήσω συγγνώμην ἐκ μέρους του, διότι δὲν εἴμπορεῖ σήμερα νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιόν σου.

— Καὶ διατί;

— Διότι ἔχει πολλὰς ἀσχολίας· προετοιμάζεται διὰ τὴν ἀναχώρησίν του καὶ λογαριάζει τοὺς θησαυρούς του. Μοῦ εἶπε μάλιστα νὰ σὰς ζητήσω δανεικὸ ἓνα κοιλὸ διὰ νὰ μετρήσῃ τὰ ἀσημένιά του νομίσματα, διότι ὅλα τὰ κοιλὰ του εἶνε γεμάτα χρυσάφι.

σήμερα θὰ παρουσιασθῇ ἐμπρός σας μὲ ὅλα τὰ πλούτη του.

Ὁ βασιλεὺς εὐχαριστήθη πολὺ καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἐτοιμάσουν τὰ πάντα διὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ ἐπισήμου ἐπισκέπτου.

Ἐν τούτοις ἡ κυρά Μαριά ἐπέστρεψε καὶ εὗρε τὸν Κοσμᾶν εἰς τὴν καλύβην του. Ὁ Κοσμᾶς ἀπὸ δύο ἡμερῶν ἦτο ἐξηπλωμένος εἰς τὴν κλίνην του, μὴ ἔχων τί νὰ φάγῃ καὶ ἀποθνήσκων ἐκ πείνης.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ καὶ εἶσαι πλαγιασμένος; τῷ εἶπεν ἡ κυρά Μαριά. Ὁ βασιλεὺς Φωτιάς καὶ ἡ βασίλισσα Καταιγίς σοῦ δίδουν γυναῖκα τὴν κόρην των, τὴν ὡραῖαν βασιλοπούλαν. Μᾶς

περιμένουν· ἄς υπάγωμεν γρήγορα νὰ γίνη ὁ γάμος.

— Τί εἶν' αὐτά, ποῦ λέγεις, Ἀλωπού; σωστά τάχεις; Ποῦ θέλεις νὰ υπάγω; ἐγὼ δὲν ἔχω φόρεμα νὰ βάλω!

— Σέλλωσε τ'ἀλογό σου καὶ μὴ σέ μέλη.

Ὁ Κοσμάς ἔσυρε τὸ παληάλογόν του ἀπὸ τὸ παληοπαχνί του, ἔθεσεν ἐπάνω του μίαν ψάθαν, τὴν ἔδεσε μὲ ἓν σχοινίον, τὸ ἐκτύπησε μὲ ἓν ράβδιον καὶ ὑπῆγε κατόπιν ἀπὸ τὴν Ἀλώπεκα.

Πρὶν φθάσουν εἰς τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως, εἰς τὸν δρόμον εὔρον μίον γέφυραν.

— Κατέβα ἀπὸ τὸ ἄλογον, εἶπεν ἡ Ἀλώπηξ εἰς τὸν Κοσμάν, καὶ πριόνισε γρήγορα τοὺς στύλους αὐτῆς τῆς γεφύρας.

Ὁ Κοσμάς ἐπριόνισε μὲ ὅλην τὴν δύναμίν του τὰ ξύλα, ὥστε ἡ γέφυρα μετ' ὀλίγον ἐκρημνίσθη.

— Τώρα βγάλε τὰ ρούχά σου, ρίψε τὸ ἄλογόν σου καὶ ὅλα τὰ ἐνδύματά σου εἰς τὸ νερόν, ἔπειτα κυλίσου εἰς τὴν ἄμμον καὶ περίμενέ με.

Τοῦτο καὶ ἐγίνεν. Ἡ Ἀλώπηξ τρέχει εἰς τὸ παλάτι κραυγάζουσα μακρόθεν:

— Μεγαλειότατε, μεγαλειότατε, βοήθεια!

— Τί συμβαίνει; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Τί συμβαίνει; Τὰ γεφύρια τοῦ βασιλείου σου δὲν εἶνε στερεά. Ὁ μέλλων γαμβρός σου ἤρχετο εἰς τὸ παλάτι μὲ ὅλα τὰ πλούτη του καὶ τὸ γεφύρι ἐκρημνίσθη. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι του,

ὅλοι οἱ θησαυροὶ του ἐχάθησαν εἰς τὸ ποτάμι· αὐτὸς μονάχος, μισοζωντανός, εἶνε ἐξαπλωμένος χάμου, κοντὰ εἰς τὸ γεφύρι, μισοζωντανός.

Ὁ βασιλεὺς ἀνησύχησε πολὺ· ἐπρόσταξεν ἁμέσως εἰς τοὺς αὐλικούς του:

— Γρήγορα, ὅλοι, πάρετε μία φορεσιά μου καὶ πηγαίνετε τὴν εἰς τὸν Κοσμάν, τὸν πλούσιον χωρὶς δουλειά. Γλυτώσατε τὸν γαμβρόν μου!

Οἱ αὐλικοὶ τοῦ βασιλέως τρέχουν εἰς τὴν γέφυραν καὶ εὐρίσκουν τὸν Κοσμάν νὰ κυλιέται ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον. Τὸν σηκώνουν, τὸν λούουν, τοῦ φοροῦν τὰ βασιλικά ἐνδύματα, τὰ βασιλικά ὑποδήματα, τὸν κτενίζουν μὲ τὰ βασιλικά κτένια, καὶ τὸν φέρουν ἐν θριάμβῳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

Ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὴν χαράν του προστάσσει νὰ σημάνουν τοὺς κώδωνας τῶν ἐκκλησιῶν, νὰ ρίψουν κανόνια καὶ νὰ ἀρχίσουν αἱ ἑορταὶ τοῦ γάμου.

Ὁ Κοσμάς ἐνυμφεύθη τὴν βασιλοπούλαν καὶ ἔζησεν εἰς τὸ παλάτι τοῦ πενθεροῦ του ἔχων ἀπὸ ὅλα ἐν ἀφθονίᾳ. Ἐπειδὴ δὲν ἦτο ἀχάριστος, ἐκράτησε πλησίον του τὴν Ἀλώπεκα. Ἀν ὁ Κοσμάς ἦτο εὐτυχής, καὶ ἡ Ἀλώπηξ δὲν ἦτο ὀλιγώτερον, ἔτρωγεν ὅσον ἤθελεν, εὕρισκε τὸ τραπέζι ἑτοιμον, καὶ εἶχεν εἰς τὰς προσταγὰς τῆς ἓνα ἰδιαιτέρον ἀνακτορικὸν θεράποντα.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΕΙΡΟΚΤΙΑ

— Κ' ἐγὼ θέλω χειρόκτια! εἶπεν ἡ μικρὰ Ἀνδρομάχη, ἀφ' οὗ εἶδε τὴν μητέρα τῆς νὰ ἐκλέγη τρία ζεύγη χειροκτίων διὰ τὰ τρία ζεύγη τῶν χειρῶν τῶν ἀδελφῶν τῆς. Ὅλοι ἔχουν χειρόκτια καὶ μόνον ἐγὼ δὲν ἔχω! καὶ τὰ δικά μου χέρια θέλουν χειρόκτια.

Καὶ ἡ μικρὰ Ἀνδρομάχη ἤπλωσε πρὸς τὴν μητέρα τῆς τὰ χεράκια τῆς μὲ τόσῃν χάριν, ὥστε αὕτη, καταβελθεῖσα, ἐφίλησε καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο.

— Ἀλλὰ εἰξεύρεις ὅτι ἔχεις πολὺ μικρὰ χεράκια, πολὺ, πολὺ μικρὰ τῇ εἶπεν. Δὲν κάμνουν χειρόκτια διὰ χέρια σάν τὰ ἰδικά σου· δὲν εἴμπορεσα νὰ εὔρω πουθενά· τὰ χειρόκτια τῶν ἄλλων κοριτσιῶν ποῦ εἶνε τριῶν ἐτῶν ὅπως σὺ εἶνε δύο φορεαὶς μεγαλειότερα ἀπὸ τὸ χεράκι σου.

— Πραγματικῶς, νομίζω, εἶπεν ὁ ὑπάλληλος τοῦ καταστήματος, ρίπτων ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν μικρῶν τριανταφυλλένιων χειρῶν τῆς μικρᾶς Ἀνδρομάχης, ὅτι ἔχομεν μεγαλειότερα.

— Θέλω μεγαλειότερα, εἶπεν ἡ Ἀνδρομάχη, ἡ ὁποία πάντοτε ἐπιθυμεῖ τὰ μεγαλειότερα, τὰ μεγαλειότερα κομμάτια τοῦ γλυκίσματος, τὰς μεγαλειτέρας κούκλας καὶ τὰ λοιπὰ.

Ἐν τούτοις ὁ ὑπάλληλος τοῦ ἐμπορικοῦ, ἀφ' οὗ ἐζήτησεν ἀρετὴν ὥραν εἰς ὅλα τὰ κουτιά του, ἐπὶ τέλους εὔρεν ἐν μικρὸν ζεύγος λινῶν χειροκτίων ἀνοικτοῦ γαλαζίου χρώματος, τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο ὅτι ἐπῆγαιναν πολὺ καλὰ εἰς τὰ χεράκια τῆς Ἀνδρομάχης.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐκλέξη τις χειρόκτια, πρέπει καὶ νὰ τὰ φορέσῃ καὶ ὅταν δὲν ἔχη φο-

ρέσῃ ἀκόμη, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε διόλου εὐκολον.

Οἱ μικροὶ δάκτυλοι τῆς Ἀνδρομάχης θέλουν νὰ ἐμβουν δύο δύο εἰς τὸν ἴδιον δάκτυλον τοῦ χειροκτίου καὶ ὁ ἀντίχειρ ἐπιμένει νὰ μὴν ἐμβῇ εἰς τὴν θέσιν του. Καὶ ἔπειτα αὐτὰ τὰ ἀνόητα μικρὰ δακτυλάκια λυγίζουν τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ μένουν ἀλύγιστα.

Ἐπὶ τέλους ἀφ' οὗ ἡ μητέρα εἰργάσθη διὰ τὸ ἓν χεράκι καὶ ὁ ὑπάλληλος διὰ τὸ ἄλλο, τὰ δύο χειρόκτια ἐμβῆκαν εἰς τὰ δύο χεράκια.

Ἡ Ἀνδρομάχη γελᾷ βλέπουσα τὰ ὠραῖα γαλάζια χέρια τῆς, ἀλλὰ τῇ φαίνεται ὅτι δὲν εἶνε πλέον ἰδικά τῆς καὶ δὲν τολμᾷ νὰ τὰ κινήσῃ, οὔτε νὰ τὰ κλείσῃ· κρατεῖ καὶ τὰ δύο μὲ δακτύλους τεντωμένους καὶ ἀνοικτούς.

— Δός μου λοιπὸν τὸ χέρι σου, εἶπεν ἡ μητέρα τῆς ἐξερχομένη ἐκ τοῦ ἐμπορικοῦ.

— Δὲν εἴμπορῶ, εἶπε σοβαρῶς ἡ Ἀνδρομάχη, δὲν βλέπεις; ἔχω χειρόκτια!

Καὶ ὅλην τὴν προσοχὴν τῆς ἔχουσα εἰς τὰ χειρόκτια τῆς περιπατεῖ χωρὶς νὰ ἰδῇ ἐμπρὸς τῆς καὶ συγκρούεται μὲ ἓνα ἰδιότροπον γέροντα, ὁ ὁποῖος μурμουρίζει κατὰ τῶν ὀχληρῶν παιδιῶν, τὰ ἐμπεδευόμενα εἰς τοὺς πόδας τῶν διαβατῶν.

Ἡ μητέρα τότε λαμβάνει τὴν χεῖρα τῆς Ἀνδρομάχης καὶ τὴν κρατεῖ εἰς τὴν ἰδικήν τῆς· ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἀπολύει καὶ ἔξαφνα ἡ Ἀνδρομάχη πηδᾷ πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ξεκαρδίζεται εἰς τὰ γέλια· σιγὰ σιγὰ εἶχε κατορθώσῃ νὰ ἐκβάλῃ τὴν χεῖρά τῆς, ὥστε ἡ μητέρα τῆς τώρα κρατεῖ ἐν χειρόκτιον ὅλως διόλου ἄδειον.

Καὶ ἡ μητέρα γελᾷ ἐπίσης, ἐπωφελομένη δὲ τὴν εὐκαιρίαν ὅτε ἡ κόρη τῆς δὲν ἔχει πλέον χειρόκτιον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα, ἀνέρχεται εἰς ἐν ζαχαροπλαστεῖον καὶ δίδει ἐν γλύκισμα εἰς τὴν Ἀνδρομάχην.

Ἀφ' οὗ ἔφαγε τὸ γλύκισμα ἡ μικρὰ κόρη, ἀφ' οὗ ἐσκούπισε τοὺς δακτύλους, τώρα πάλιν πρέπει νὰ ξαναφορέσῃ τὸ χειρόκτιόν τῆς· τὰ μικρὰ δακτυλάκια ἐμβαίνουν καλλίτερα εἰς τὰς θέσεις των, καὶ ὁ ἀντίχειρ δὲν κάμνει τὴν ἀνοήσιαν νὰ πηγαίνῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σπιτάκι του.

— Αὔριον, εἶπεν ἡ μητέρα, θὰ ἐμβαίνουν ἐντελῶς καλὰ.

— Ἀπὸ τώρα θὰ πᾶμε σπῖτι; ἐρωτᾷ ἡ Ἀνδρομάχη· ἤθελα νὰ περιπατήσωμε ὀλίγο τώρα ποῦ φορῶ τὰ ὠραῖα χειρόκτια μου.

— Ἀς ἐμβῶμεν εἰς τὸν κῆπον τῆς δημαρχίας καὶ νὰ περιμένωμεν τὴν ὥραν, ποῦ θὰ σχολάσῃ ἡ Σοφία, νὰ τὴν πάρωμεν καὶ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ σπῖτι.

Ἐννοεῖτε ὅτι ἡ μικρὰ ἱστορία, τὴν ὁποίαν διηγοῦμεθα, δὲν συμβαίνει ἐν Ἀθήναις, ὅπου δὲν ἔχομε κῆπον τῆς δημαρχίας, ἀλλ' ἐν Παρίσι.

Ἡ Ἀνδρομάχη εἶνε πολὺ εὐχαριστημένη· τῆς ἀρέσει πολὺ ὁ μέγας ἐκεῖνος κῆπος, ὁ ὁποῖος ἔχει τόσον ὠραίαν ἄμμον ὅλον τὸ ἔτος καὶ κάστανα μαρόνια κάθε φθινόπωρον· ἀλλὰ μία ἀνησυχία τὴν κατέλαβεν.

— Πῶς θὰ εἴμπορέσω νὰ παίξω μὲ τὰ χειρόκτια μου;

— Θὰ σοῦ τὰ βγάλω.

Καὶ ἡ μητέρα ἐκβάλλει τὰ χειρόκτια, χώνει τὸ ἓν ἐντὸς τοῦ ἄλλου καὶ τὰ θέτει εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ ἐπανωφορίου τῆς Ἀνδρομάχης.

Ἡ Ἀνδρομάχη, ἡ ὁποία ἦτο τόσον εὐχαριστημένη ἀπὸ τὰ ὠραῖά τῆς χειρόκτια, εἶνε ἀκόμη περισσότερον εὐχαριστημένη διότι αἰσθάνεται ἐλευθέρας τὰς εὐκινήτους χεῖράς τῆς, καὶ ἀμέσως ἀρχίζει τὸ ἔργον τῆς.

Μὲ ἐν μεγάλον τεμάχιον φλοιοῦ πλατάνου ἀνακινεῖ τὴν ἄμμον καὶ κάμνει μικροὺς σωρούς· ἀντικαθιστᾷ πολὺ καλὰ τὸ εὐμορφὸν τῆς πυτᾶριον, τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν εἰς τὴν οἰκίαν· ἀλλὰ αἰσθάνεται πολὺ τὴν ἑλλειψιν τοῦ μικροῦ τῆς κᾶδου. Πῶς νὰ κάμῃ; καὶ ἐν τούτοις χρειάζεται κατὰ διὰ νὰ μεταφέρῃ τὴν ἄμμον καὶ τὸ χῶμα, ἓνα πανέρι, ἓνα σάκκον, ἓνα μανδῆλι.

Ἡ Ἀνδρομάχη ἐξετάζει τὰ θυλάκια τῆς καὶ δὲν εὕρισκε μανδῆλι· μόνον τὰ χειρόκτια τῆς εὕρισκε ἐκεῖ μέσα.

Τὰ ξεδιπλόνει καὶ τὰ παρατηρεῖ δυσήρεστη μὲν, ἀλλ' ἔξαφνα μία ἰδέα τῇ ἐρχεται.

— Μπᾶ! αὐτὰ κάμνουν διὰ σακκουλάκια!

Καὶ ἀμέσως ἡ Ἀνδρομάχη ρίπτει ἄμμον εἰς ἓν ἐκ τῶν χειροκτίων.

Τί μικρὸς σακκάκης! καὶ τί νόστιμος! ἡ ἄμμος ἐγέμισε τὰ δάκτυλα· θὰ ἔλεγε κανεὶς μέσα εἶνε ἓν χεράκι.

Ἡ μητέρα τῆς Ἀνδρομάχης συνήντησε μίαν φίλην τῆς καὶ ἐκάθισαν ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος ἀρκετὰ μακρὰν ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου παίζει ἡ Ἀνδρομάχη, καὶ δὲν εἰξεύρει εἰς τί βάζαντα ὑποβάλλει ἡ μικρὰ τῆς κόρη τὰ πρὸ ὀλίγου ἀγορασθέντα χειρόκτια· ἡ Ἀνδρομάχη τὰ ἀδειάζει, τὰ

γεμίζει, τὰ ἀδειάζει πάλιν καὶ τὰ ξαναγεμίζει, καὶ ἐπὶ τέλους τὰ ἐγκαταλείπει εἰς τὴν ρίζαν ἐνὸς δένδρου.

Εἶδε πολλὰ κάστανα ἐπάνω εἰς τὴν χλόην· ἔπεσον πρὸ ὀλίγου καὶ ὁ φλοιὸς τῶν λάμπει, ἡ δὲ Ἀνδρομάχη ἐκβάλλει φωνὰς χαρᾶς διότι εἶνε τόσο ὠραία καὶ τόσο μεγάλη.

— Θὰ μαζεύσω πολλά, πολλά, εἶπε, καὶ ἔπειτα θὰ τὰ ὑπάγω εἰς τὸ σπίτι, καὶ ἡ Κατερίνα θὰ μοῦ τὰ ψήσει. Πῶς θὰ εὐχαριστήσῃ ἡ Σοφία μας, ποὺ τ' ἀγαπᾷ τόσο!

Ἄλλ' ἐν ᾧ ἡ Ἀνδρομάχη συλλέγει κάστανα, τὸ ὠρολόγιον κτυπᾷ τέσσαρας, καὶ ἡ μητέρα λέγει:

— Ἐλα γρήγορα, Ἀνδρομάχη· πρέπει νὰ πᾶμε γρήγορα· ἡ Σοφία μᾶς περιμένει.

Ἡ Ἀνδρομάχη τότε γεμίζει τὰ δύο θυλάκια τοῦ ἐπανωφορίου της μὲ τὰ μεγαλιότερα κάστανα, τὰ ὅποια συνέλεξε· τόσα δὲ στουμπώνει εἰς αὐτά, ὥστε δὲν μένει πλέον τόπος διὰ τὰ δυστυχημένα χειρόκτια.

— Ἀ! ἐπὶ τέλους τί νὰ τὰ κάμω! λέγει μὲ τὸν νοῦν της ἡ Ἀνδρομάχη· καλλιτέρα ἔχω τὰ κάστανα παρὰ τὰ χειρόκτια, καὶ τώρα πλεῖα ἐπάλληωσαν καὶ ἔχασαν τὸ ὠραῖό τους γαλάζιο χρῶμα.

Καὶ ἡ μικρὰ κόρη τρέχει πρὸς τὴν μητέρα της. Αὕτη, ἡ ὁποία ἦτο συνηθισμένη νὰ αἰσθάνηται πάντοτε τὴν μικρὰν χεῖρα τῆς κόρης της γυμνὴν εἰς τὴν ἰδικήν του, δὲν ἐνόησεν ὅτι ἔλειπον τὰ χειρόκτια· ἄλλως τε ἔχει τὸν νοῦν της εἰς τὴν Σοφίαν, ἡ ὁποία θὰ περιμένῃ εἰς τὸ σχολεῖον, ἐν ᾧ μάλιστα ἤρχισεν ἡ βροχή...

Ἄλλ' ἅμα ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἶδεν ὅτι ἡ Ἀνδρομάχη ἐξέβαλεν ἀπὸ τὰ θυλάκια της τὰ τόσα κάστανα, ἐνθυμεῖται τὰ χειρόκτια.

— Ποῦ εἶνε τὰ ὠραῖά σου χειρόκτια;

— Εἰς τὸν κῆπον τῆς δημορχίας.

— Ὁραῖα! σὲ συγχαίρω! εἶπεν ἡ μήτηρ της δυσηρεστημένη. Ἀκούς ἐκεῖ νὰ χάσῃς τὰ χειρόκτιά σου ἄφ' οὗ μόλις μία ὥρα εἶνε ποὺ τὰ ἡγοράσαμεν;

— ὦ, δὲν τὰ ἔχασα, μητέρα! Ξεύρω πολὺ καλὰ ποῦ εἶνε. Τὰ ἀφῆκα κάτω ἀπὸ τὴν μεγάλην καστανιάν. Δὲν εἶχα τόπο εἰς ταῖς τσέπαις μου καὶ ἔπειτα ἐχάλασαν κιόλα· ἔβαλα μέσα ἄμμο καὶ χῶμα· δὲν ἦσαν πλεῖα χειρόκτια, ἦσαν σακκιά. Θὰ πάγω νὰ τὰ φέρω εἰς τὴν στιγμὴν.

Καὶ ἡ Ἀνδρομάχη ἀνεχώρησεν ἀμέσως μὲ τὴν Κατερίναν τὴν τροφὸν της εἰς τὸν κῆπον τῆς δημορχίας. Βρέχει, καὶ ἡ Κατερίνα κρατεῖ τὸ ἀλεξιβρόχιον. Τέλος φθάνουσιν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἔπαιζεν ἡ Ἀνδρομάχη· τὰ χειρόκτια εἶνε ἐκεῖ, ἀλλ' εἰς ποῖαν κατάστασιν; Ἡ ἄμμος καὶ τὸ χῶμα τὰ εἶχον μισοκαταστρέψῃ, τώρα ἀπὸ τὴν βροχὴν ἐγενίαν ἐλεεινά.

— Καινούργια γάντια εἶνε αὐτά! ἀναφωνεῖ ἡ τροφός· πῶς σοῦ βαστᾷ ἡ καρδιά σου νὰ χάλᾳς ἔτσι ἀλύπητα τέτοια ὠμορφα πραγματάκια; ἀκούς ἐκεῖ νὰ τὰ φήσῃς εἰς τὸν κῆπον καὶ νὰ φέρῃς κἄτι παληοκάστανα ποὺ τὰ τρώγουν τὰ γουρουνάκια! Ἀχ! νὰ ἦμουν μητέρα σου καὶ νὰ βλεπες πῶς θὰ σ' ἐτιμωροῦσα!...

Ἡ Κατερίνα λέγει ταῦτα μὲ χονδρὰν φωνήν, ἡ ὁποία πάντοτε φοβίζει τὴν μικρὰν Ἀνδρομάχην.

Τὸ κοράσιον, τρομάζον ἀπὸ τὴν ἀπειλήν, καὶ ἀκούσαν νὰ ὑβρίζονται τόσο σκληρῶς τὰ ἀγαπητά του κάστανα, ἤρχισε νὰ κλαίῃ, καὶ ἔκλειε τόσο δυνατὰ, ὥστε οἱ διαβάται ἔστρεφον καὶ ἔβλεπον. Ἡ Κατερίνα δὲν ἤξευρε πῶς νὰ ἡμερώσῃ τὴν Ἀνδρομάχην.

Εὐτυχῶς ὁ πατὴρ της τὴν συνήντησε καθ' ἣν στιγμὴν ἐπλησίαζον εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἐρωτᾷ τὴν Ἀνδρομάχην διατί κλαίει καὶ μανθάνει τὴν ἱστορίαν τῶν χειροκτιῶν.

— Δὲν ἤξευρα πῶς τὰ χειρόκτια χαλοῦν τόσο γρήγορα! θὰ δώσω ταῖς πέντε πεντάραις, ποὺ ἔχω, ν' ἀγοράσω ἄλλα, εἶπε μὲ φωνὴν διακεκομμένην ἀπὸ λυγμούς.

— Ἐλα, ἔλα, μὴν τὸ παίρνεις τόσο κατὰ κάρδα τὸ πρᾶγμα, εἶπεν ὁ πατὴρ της, ὁ ὁποῖος δὲν θέλει νὰ βλέπῃ τὴν κόρην του νὰ κλαίῃ. Ἡ μητέρα σου ἴσως ἐλησμόνησε νὰ σοῦ εἴπῃ ὅτι τὰ χειρόκτια χρησιμεύουν μόνον νὰ τὰ φορῶμεν εἰς τὰς χεῖράς μας καὶ ὄχι νὰ τὰ μεταχειρίζομεθα ὡς σάκκους...

— Ναί, ναί, εἶπεν ἡ Ἀνδρομάχη· ἡ μητέρα τὸ ἐλησμόνησεν ὅλως διόλου· μοῦ εἶπε μόνον ὅτι πρέπει νὰ μάθω νὰ βάζω καὶ νὰ βγάζω τὰ χειρόκτια..., καὶ τὸ μειδιάμα ἀνεφάνη πάλιν ἐπὶ τῆς παχουλῆς μορφῆς τοῦ κορασίου, βρεγμένης ἀκόμη ἀπὸ δάκρυα.

— Τώρα λοιπόν, εἶπεν ὁ πατὴρ, ποὺ ἔμαθες καὶ σὺ ὅτι τὰ χειρόκτια δὲν εἶνε παιγνίδια, κῦτ-

τα νὰ μὴ τὸ λησμονήσῃς, καὶ ἔλα νὰ πᾶμε ν' ἀγοράσωμεν ἐν ἄλλο ζευγάρι.

— Μὲ ταῖς πέντε πεντάραις μου;

— Ὅχι, παιδί μου, δὲν φθάνουν αἱ πέντε πεντάραι σου· καὶ ἔπειτα δὲν θέλω νὰ σοῦ πάρω ὅλην τὴν περιουσίαν σου. Ἀφ' οὗ ἡ μητέρα σοῦ ἡγόρασε τὰ πρῶτα, ἐγὼ θὰ σοῦ ἀγοράσω τὰ δεύτερα χειρόκτια, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰ διατηρήσῃς πολὺ.

— Ναί, ναί, πατέρα, δεκαπέντε ἡμέρας τὸ ὀλιγώτερον.

ΕΛΠΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 88)

Τὴν ἐπιούσαν ἐξυπνήσας ἐνόμισεν ὅτι εἶχε κοιμηθῇ πολὺ καὶ ὅτι θὰ ἦτο πολὺ ἀργά. Ἐν τούτοις σκότος βαθύτατον θὰ ἦτο ἐν τῷ δωματίῳ, ἐὰν δὲν ἐφαίνετο τὸ φῶς τοῦ λύχνου ὡς φωτεινὸν σημεῖον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκότους.

Παρετήρησε καὶ τὴν Ἐλπίδα ἀλμέγουσαν τὴν λευκὴν αἶγα, καὶ πλησίον της τὸν τυφλὸν γέροντα καθήμενον ἐπὶ ἀναπαυτικῆς ἑδρας.

Ὅτε ἐγέμισε τὸ κύπελλον, ἡ Ἐλπίς ἐνεχείρισεν αὐτὸ εἰς τὸν γέροντα ὑποδοστάζουσα τὴν πολιὰν κεφαλὴν του, ἐν ᾧ αὐτὸς ἔπινε.

Ὁ Χρίστελ εἶχεν ἐγερθῇ ἄθορύβως καὶ πλησίασας πρὸς αὐτὴν ἀκροποδητῇ εἶπε μετὰ φωνῆς θωπευτικῆς.

— Καὶ ἐγὼ θέλω γάλα.

— Ἀ! ἐσηκώθης! εἶπεν ἡ Ἐλπίς. Πόσες ὥρες ἐκοιμήθης; μικρὸ μου! Μὰ ἦσουν ἀφανισμένο ἀπὸ τὸν κόπον!

Ὁ Χρίστελ ἔγινε σύννους καὶ εἶπε τεταραγμένος:

— Εἶνε λοιπόν ἡ ὥρα περασμένη;

Ἡ Ἐλπίς ἀπέβλεψε πρὸς αὐτὸν γελῶσα.

— Μὰ διατί λοιπόν εἶνε τόσο σκοτεινὰ; ἡρώτησεν ὁ Χρίστελ.

— Διότι μᾶς ἔκλεισε τὸ χιόνι καὶ θὰ μείνωμεν ἐδῶ πολλὰς ἐβδομάδας καὶ πολλοὺς μῆνας.

— Μὰ τότε λοιπόν... τότε, πῶς θὰ κάμω ἐγὼ νὰ 'πάγω εἰς τὸ σχολεῖον; καὶ πρέπει νὰ

— Καὶ ἀκόμη περισσότερον.

Εὐτυχῶς εὐρέθη ἐν ζεύγος χειροκτιῶν ὁμοίων μὲ τὰ προηγούμενα. Ἀλλ' ἡ Ἀνδρομάχη ἀπὸ φόβον μὴ τὰ λερῶσῃ μὲ τὰς χεῖράς της, αἱ ὁποῖαι εἶχον πιάσῃ ἄμμον καὶ χῶμα, δὲν ἠθέλησε νὰ τὰ φορέσῃ, ἀλλὰ τὰ ἐκρᾷτε τυλιγμένα εἰς ἐν μεταξωτὸν χαρτί, τὰ ὠραῖα ἐκείνα χειρόκτια, τὰ ὁποῖα τώρα τῇ ἐνέπνεον σεβασμόν.

Ο ΧΡΙΣΤΕΛ

πάγω χωρὶς ἄλλο!... ὦ! καὶ ἂν τα εἰξεύρατε! ὁ διδάσκαλος θὰ 'πᾷ νὰ εὔρῃ τὴν θεῖαν Λισβέθαν καὶ θὰ τῆς τα εἴπῃ ὅλα... Καὶ πότε θὰ μάθω τὸ ἀλφάβητον, ὅπου πρέπει νὰ το εἰπῶ σήμερα... Καθὼς βλέπω καὶ σήμερα θὰ μοῦ της δώσῃ πάλιν 'ς τὰ δάκτυλα ὁ διδάσκαλος, καὶ ἡ θεία Λισβέθα... Ἀ! ἀφήστε με νὰ φύγω!

Καὶ ἔσπευδε πρὸς τὴν θύραν.

Ἀλλ' ἡ Ἐλπίς τὸν περιέβαλε διὰ τῶν βραχιόνων της νὰ τον κρατήσῃ.

— Ἠσύχασε, μικρὲ μου, εἶπε πρὸς τὸν Χρίστελ ἡ καλὴ κόρη, ἡσύχασε καὶ πλέον δὲν θὰ 'πᾷς εἰς τὸ σχολεῖον.

— Μὰ διατί;

— Μὰ δὲν σοῦ εἶπα ὅτι μᾶς ἔκλεισε τὸ χιόνι;

— Ἐ, καὶ τί πειράζει;

— Δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἀνοίξῃ ἡ θύρα, δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐξέλθῃ καὶ νεῖς μας.

Ὁ Χρίστελ ἠσθάνθη χαρὰν ἅμα καὶ ἀνησυχίαν. Καὶ ναὶ μὲν τί καλλιτέρον ἦθελεν ἢ νὰ διέλθῃ τὸν βίον του ἐν τῷ οἰκίσκῳ ἐκείνῳ μετὰ τῆς γλυκυτάτης Ἐλπίδος ἥτις τὸν ἐθώπευεν ὡς θὰ τὸν ἐθώπευεν ἡ μήτηρ του, καὶ τοῦ ἀγαθοῦ γέροντος ὅστις τὸν περιέβαλε καὶ ὃν ἐσέβετο πολὺ, καὶ τῆς χαριεστάτης λευκῆς αἰγῆς ἥτις τὸν ἐγνώριζεν ἤδη καὶ ἐρχομένη πρὸς αὐτὸν ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν της μεταξὺ τῶν χειρῶν της, ἀλλὰ ἡ θεία Λισβέθα... τί θὰ ἔλεγε βλέπουσα

ὅτι δὲν ἔρχεται; Καὶ ἐὰν ἡ χιὼν διαρκέσῃ πολὺ, πῶς θὰ τὸν ὑποδεχθῇ ὅταν ἐπανεέλθῃ; Θὰ τὸν ἐπιπλήξῃ, ὥσως δὲ καὶ θὰ τὸν δείρῃ. . .

Ἡ Ἐλπίς ὡς μαντεύσασα τί διανοεῖτο ὁ μικρὸς εἶπε πρὸς αὐτόν:

— Ἡ μητέρα σου θὰ χαρῇ ὅταν μάθῃ ὅτι εἶσαι πολὺ καλὰ.

— Ἀλλά, εἶπε τὸ παιδίον, ἂν δὲν ἴδω εἰς τὸ σχολεῖον, δὲν θὰ μάθω τίποτε· καὶ ἡ θεία Λισβέθα θέλει νὰ μάθω πολλὰ πράγματα, διὰ νὰ εἰμπορέσω μίαν ἡμέραν νὰ γίνω . . . τὸ ἐλθ-σμόνησα.

— Λόγιος; ἠρώτησεν ὁ τυφλός.

— Μάλιστα, λόγιος, ἔτσι τὸ εἶπεν ἡ θεία Λισβέθα· ἀλλὰ εἶπε καὶ κάτι ἄλλο . . . πῶς τὸ ἔλεγε . . . Τάχα ἓνας ἄνθρωπος ὅπου ἴμιλει καὶ οἱ ἄλλοι κάθονται καὶ τὸν ἀκούουν.

— Καθηγητής; εἶπεν ὁ γέρον· ῥήτωρ; . . .

— Ναί, ναί ἓνα τέτοια πράγμα. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ μαθαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ θὰ εἶνε δύσκολον. Χθὲς εἰς τὸ σχολεῖον ἤκουσα τόσην ὥραν ὅπου ἔλεγαν, ἔλεγαν τόσα πράγματα καὶ δὲν εἰμπορέσω νὰ καταλάβω τίποτε! Σταθῇτε νὰ ἰδῇτε, θαρρῶ ὅτι θυμοῦμαι κάμποσες λέξεις: γαρ-νόματα, χρήματα, ἐπιχειρήματα, μετοχαὶ τῆς Τραπεζῆς, καὶ τοῦ χρόνου, μέλι, ἐκλείσεις εὐτυχῆς, οὐδετέρου, πτώσεως πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ. .

— Καλὲ τί λέγεις, Χρίστελ μου; Τί εἶνε αὐτὰ τὰ Κινέζικα; εἶπεν ἡ Ἐλπίς καγχάζουσα.

Ὁ γέρον ἐνόησεν ὅτι τὸ παιδίον εἶχεν ἐντὸς τῆς κεφαλῆς του φύρδην μίγδην ὅσας λέξεις εἶχεν ἀκούσῃ ἐν τῇ σχολείῳ εἰς τὸ μάθημα τῆς τεχνολογίας καὶ γελῶν εἶπε πρὸς τὴν Ἐλπίδα:

— Ἐγὼ νὰ σοῦ εἰπῶ, κόρη μου, τί σημαίνουν τὰ Κινέζικα τὰ ὁποῖά μας εἶπεν ὁ λογιώτατος, διότι ἐγὼ τὰ εἰξεύρω τὰ Κινέζικα. Εἰς τὸ σχολεῖον λοιπὸν ὁ Χρίστελ ἤκουσε τὰς λέξεις: ὀνόματα, ῥήματα, ἐπιρρήματα, μετοχαί, χρόνου μέλλοντος, ἐγκλίσεως εὐτυχῆς, γένους οὐδετέρου, ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ. Ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶνε μικρὸς καὶ δὲν εἰξεύρει τί ἐστὶ τεχνολογία δὲν εἰμπορέσει νὰ καταλάβῃ τί σημαίνουν αἱ λέξεις καὶ τὰς ἀνακρίσας, ὥστε δικαίως σὲ ἔκαμε νὰ γελᾷς.

— Λοιπὸν εἶνε πολὺ δύσκολα αὐτὰ τὰ πράγματα; ἠρώτησεν ὁ Χρίστελ. Φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ εἰμπορέσω ποτέ μου νὰ τὰ μάθω καὶ νὰ γίνω

λόγιος σὰν τὸν πατέρα μου, καὶ ὅπως θέλει ἡ μητέρα μου!

— Καὶ τί θέλεις νὰ γίνῃς ὅταν μεγαλώσῃς;

— Τί θέλω; εἶπε τὸ παιδίον, ἐγὼ ἤθελα νὰ μάθω νὰ τραγουδῶ σὰν τὴν Ἐλπίδα καὶ νὰ κοιμίζω τὰ μικρὰ παιδάκια ὅταν κρυώνουν καὶ πεινοῦν καὶ ποτέ τους δὲν τὰ ἐφίλησεν ἡ μητέρα τους.

Ὁ γέρον καὶ ἡ Ἐλπίς δὲν εἶπον τίποτε.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ τυφλὸς γέρον εἶπε:

— Λοιπὸν, ἀφ' οὗ τοῦτο εἶνε ἡ ἐπιθυμία σου, ἐγὼ θὰ σὲ μάθω νὰ τραγουδῇς καλλίτερα καὶ ἀπὸ τὴν Ἐλπίδα.

Καὶ ἔνευσε πρὸς τὴν Ἐλπίδα.

Τότε ὁ Χρίστελ εἶδε τὴν νεάνίδα ὅτι ἠγέρθη καὶ ἔφερε πρὸς τὸν γέροντα τὸ βιολίον του.

Ὁ γέρον ἐκίνησε τοὺς δακτύλους του ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ βιολίου, καὶ ἐθώπευσε τὸ ὄργανον ὡς ἐὰν ἦτο ζωντανόν.

— Ἐλα ἐδῶ πλησίον μου, μικρέ, εἶπε πρὸς τὸν Χρίστελ. Ὅταν μεγαλώσῃς θὰ ἀκούῃς νὰ λέγουν ὅτι τὰ περιφημώτατα βιολία εἶνε ὅσα ἔκαμε ὁ Ἀμάτι καὶ ὁ Στραδιβάριος. Θὰ ἀκούσῃς ὅτι τὰ βιολία τὰ ὁποῖα κατασκευάζονται εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἰταλίας Κρεμόναν εἶνε τόσον περίφημα, ὥστε διὰ νὰ τα ἀγοράσῃ τις ἔπρεπε νὰ τα σκεπᾷ με φλωριά, τόση ἦτο ἡ ἀξία των. ἀλλὰ τὸ βιολί τοῦτο ὅπου βλέπεις δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν γῆν τὴν οἰκουμένην ἄνθρωπος τόσον πλούσιος, ὥστε νὰ εἰμπορῇ νὰ το ἀγοράσῃ· αὐτὸ ὀνομάζεται Φιτές. Μὴ το λησμονήσῃς το εὐμορφον τοῦτο ὄνομα. Τώρα ἔλα νὰ σοῦ δείξω πῶς νὰ το παίζῃς. — Ἀκουσε.

Καὶ διὰ χειρὸς ἀσφαλεστάτης, ὁ γέρον, ἔλαβε τὸ τόξον καὶ το ἔσυρεν ἐπὶ μιᾷ χορδῇ καὶ ἐξήγαγεν ἤχον καθάρωτατον καὶ ἀμίμητον.

— Τοῦτο λέγεται θεμελιώδης, νὰ ἐνθυμῇσαι καλὰ τὴν λέξιν, θεμελιώδης καὶ εἶνε ἡ βᾶσις καὶ ἡ ἀρχὴ πάσης ἀρμονίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ γέρον ἐπληξέ διαδοχικῶς τρεῖς χορδὰς, ὧν ὁ ἤχος εἶχε τι τὸ θαυμάσιον καὶ ὁ Χρίστελ κατεγοητευθὴ καὶ εὐθὺς ἀπέβλεψε πρὸς τὴν Ἐλπίδα, διότι ἐνόμισεν ὅτι ἀνεγνώρισε τοὺς ἤχους τῆς φωνῆς ἥτις τὸν ἐθαυκάλισε χθὲς τὴν ἐσπέραν, ἐνόμισεν ὅτι εἶνε ἡ φωνὴ τῆς Ἐλπίδος, ἀλλ' ἡ Ἐλπίς εἶχε τὸ στόμα της κλειστὸν καὶ κύπτουσα ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ γέροντος

παρετήρει ἀσκαρδαμυκτὶ τὸν Χρίστελ καὶ ἐμειδία.

— Δοκίμασε τώρα, εἶπεν ὁ γέρον καὶ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν μικρὸν τὸ βιολίον καὶ τὸ τόξον, ἔθεσε τοὺς δακτύλους του ἐπὶ τῶν χορδῶν καὶ τὸν καθωδήγησε.

Ὁ Χρίστελ τρέμων ὑπὸ συγκινήσεως ἐκίνησε τὴν χεῖρα καὶ ἐξήγαγεν ἤχους τινάς.

— Καλούτσικα, εἶπεν ὁ γέρον. Εὖγε, μικρὸς μου, εὖγε.

Ὁ Χρίστελ δὲν ἠδυνήθη ποτὲ νὰ εἴπῃ πόσῃ ὥραν διήρκεσε τὸ πρῶτον τοῦτο μάθημα. Τὸ σκότος τοῦ δωματίου θὰ ἦτο τέλειον ἐὰν μὴ ὑπῆρχεν ὁ λαμπρὸς λύχνος τῆς Ἐλπίδος καὶ τὸ ζωηρὸν πῦρ τῆς ἐστίας. Οὐδεμία λάμψις, οὐδεὶς θόρυβος ἔξωθεν εἰσῆρχετο, ὥστε ὁ Χρίστελ δὲν ἠδύνατο νὰ νοήσῃ ἐὰν ἦτο ἡμέρα ἢ νύξ. Ἡ φιλομάθειά του καὶ ἡ χαρὰ διότι ἐμάνθανε καὶ προώδεε ἦτο τοσαύτη, ὥστε τῇ ἡτὸ ἀδύνατον νὰ ὑπολογίσῃ πόσος χρόνος εἶχε παρέλθῃ.

Ἡ Ἐλπίς διέκοψε τὰς σκέψεις τοῦ Χρίστελ. Ἦλθε φέρουσα πρὸς αὐτὸν μέγα κύπελλον γάλακτος θερμοῦ καὶ τεμάχιον ἄρτου λευκοῦ προσφάτου καὶ νοστιμωτάτου, ὃν αὐτὴ εἶχε ζυμώσῃ διὰ τῶν ἰδίων της χειρῶν.

— Πρέπει νὰ φάγωμεν καὶ ἔπειτα νὰ πλαγιάσωμεν, εἶπε πρὸς τὸν μικρὸν, ὅστις ὑπήκουσε προθύμως.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔφαγε καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸ προσκεφάλαιον, ἡ Ἐλπίς τὸν ἐφίλησεν ὡς καὶ χθὲς, καὶ διὰ τῆς γλυκυτάτης φωνῆς της ἐτραγώδησε μελωδίαν τινά.

Ἡ ἐπομένη ἡμέρα ἦτο ὁμοία πρὸς τὰς προηγούμενας, ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἐπόμεναι.

Ὁ Χρίστελ κατάρθωσε μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἐπὶ τοῦ βιολίου του τὰς μελωδίας, δι' ὧν ἡ Ἐλπίς ἐθαυκάλια αὐτὸν καθ' ἐσπέραν.

Αἱ ἡμέραι παρήρχοντο διαδεχόμεναι τὰς ἡμέρας καὶ οἱ μῆνες τοὺς μῆνας, ὁ δὲ Χρίστελ δὲν ἠδύνατο νὰ νοήσῃ πῶς παρήρχοντο. Ἀλλ' ὁ τυφλὸς γέρον ὁσημέραι ἐγίνετο ἀσθενέστερος καὶ αἱ δυνάμεις του ἐξηντλοῦντο. Ὁ Χρίστελ δὲν εἶχε πλέον χρεῖαν τῶν συμβουλῶν του, διότι διὰ τῆς μελέτης καὶ τῆς ἀσκήσεως εἶχε κατασταθῇ βιολιστὴς τέλειος.

Ἡμέραν τινά ὁ τυφλὸς γέρον ἔλαβε τὸ βιολίον καὶ το ἐθώπευσε πολλὴν ὥραν σιωπῶν. Ἐ-

πειτα δὲ καλέσας τὸν Χρίστελ ἐπέθηκε τὴν δεξιάν του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ μικροῦ.

— Ἀκουσε, Χρίστελ μου, μετ' ὀλίγον πρέπει νὰ χωρισθῶμεν.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Χρίστελ, ὁ χειμὼν θὰ περάσῃ. . . καὶ θὰ χρειασθῇ νὰ ἐπανεέλθωμεν πλησίον τῆς Λισβέθας. . . καὶ νὰ σὰς ἀφήσω. . .

Ὁ γέρον ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε:

— Ὅχι· ἐγὼ θὰ φύγω. Ἐγὼ θὰ ἀναχωρήσω πρῶτος καὶ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν μεγάλην πόλιν ὅπου θὰ συναντηθῶμεν μίαν ἡμέραν. Ἀλλὰ πρῶτῃτερα θὰ σοῦ ἀφήσω ὅτι πολυτιμώτατον ἔχω ἐπὶ τῆς γῆς. Τώρα ὅπου εἰξεύρεις νὰ μεταχειρίζεσαι τὸ βιολί καλλίτερά μου, σοῦ το χαρίζω. Εἶσαι εὐχαριστημένος; Θέλεις νὰ με εὐχαριστήσῃς; Ἐχεις δικαίον· ὅσον καὶ ἂν με εὐχαριστήσῃς δὲν θὰ με ἀνταμείψῃς ἀρκετὰ διὰ τὸ δῶρόν μου. Μοῦ ἔκαμες μίαν χάριν, ἀλλὰ ἐγὼ σοῦ κάμνω ἄλλην χιλιάδας μεγαλητέραν. Σὺ δὲν εἶσαι εἰς κατάστασιν νὰ καταλάβῃς τὴν ἀξίαν τοῦ δώρου τούτου. Ἐὰν ἀκολουθήσῃς πιστῶς τὰς συμβουλὰς μου, με τὸ βιολί αὐτὸ θὰ συγκινήσῃς τὸν κόσμον ὅλον. Μὲ τὸ βιολί αὐτὸ θὰ δύνασαι νὰ καταπαύῃς πολέμους, νὰ δαμάζῃς τὰ θηρία, νὰ καταβάλλῃς στάσεις καὶ νὰ ἐξεγείρῃς ἐπαναστάσεις, νὰ μετακινήσῃς τὰ ὄρη, νὰ μεταβάλλῃς τοὺς λόκους εἰς πρόβατα, καὶ νὰ ἀνακουφίςῃς πάντα τὰ δεινὰ. Ἐγὼ το εἰξεύρω ἐκ πείρας, ἀλλὰ φεῖ! ἠδυνάμην νὰ το εἰξεύρα καὶ πολὺ καλλίτερα. Ὁ βίος μου δὲν ὑπῆρξεν ὁποῖος ἔπρεπε νὰ εἶνε, διότι ἐγὼ ἤμην τυφλός. Τίποτε ἄλλο δὲν εἶχον ἐγὼ, παρὰ μόνον τὸ κυνάριον μου νὰ με ὀδηγῇ, καὶ δὲν εἰξεύρα ἀκριβῶς ποῦ ἤμην καὶ ὁποῖοι ἦσαν οἱ ἀκροαταὶ μου. Πολλάκις μοι συνέβαινεν ἔμπροσθεν ἀνθρώπων θρηγνούντων νὰ παίζω μελωδίας φαιδρὰς καὶ εὐθύμους, αἵτινες μᾶλλον ἐξηρέθιζον αὐτοὺς, ἐν ᾧ τὸυναντίον εἰς ἀνθρώπους γελώντας καὶ εὐθυμοῦντας ἔπαιζον μελωδίας πενθίμους, καὶ διὰ τοῦτο ἐκαίνοι τὰς ἐνόμιζον ὡς θρηνηδίας γέροντος ἐπαίτου. Καὶ ἐπειδὴ μ' ἐξελάμβανον ὡς ἐπαίτην, μοῦ ἔριπτον ὀλίγας πεντάρας χωρὶς νὰ λαμβάνουν τὸν κόπον νὰ μ' ἀκούσουν, ἐξηκολούθησεν ὁ γέρον. Ἐπειτα ὁμως συνήντησα τὴν Ἐλπίδα καὶ τότε τὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Ἀλλὰ πολλάκις ὑπέπεσα εἰς τὸ σφάλμα νὰ ἐξέρχωμαι μόνος μου χωρὶς αὐτὴν ὅπως τὴν ἡμέραν ὅπου με ἀπῆντησες. Σοῦ τὴν ἀφίνω λοι-

πόν και αυτήν και την τροφόν της την Χάριν. Ποτέ να μη τας χωρίσης. Όταν ἐγὼ ἀπέλθω να ἀφήσης τὸν οἰκίσκον τοῦτον ἀνεπιστρεπτὲι και να ἐτοιμασθῇς διὰ τὴν μεγάλην πόλιν ὅπου θά σε περιμένω. Ἡ Ἐλπίς θά σου δείξῃ τὴν ὁδόν. Αὐτὴ εἰξεύρει κάλλιστα να σε ὁδηγήτῃ, ποτέ δὲν σφάλλεται. Καὶ ὅταν μὲν ἡ ὁδὸς εἶνε εὐθεῖα καὶ ὁμαλὴ ἡ Ἐλπίς θά βραδίξῃ ἀκόπως καὶ θά προηγείται σοῦ· ἀλλ' ὅταν εἶνε ἀτραπὸς ἀπόκρημος οἱ τρυφεροὶ πόδες της θά κατακόπτονται· τότε δὲ πρέπει να ἀφίνης τὴν αἶγα να προηγῇται, καὶ αὐτὴ ποτέ της δὲν ἀπχτᾶται. Τότε δὲ ἐνθυμοῦ πάντοτε τὴν συμβουλὴν μου ταύτην· λάμβανε τὸ βιολίον σου καὶ παίζε εἰς τὴν Ἐλπίδα τὰς γλυκυτάτας μελωδίας, διὰ τῶν ὁποίων σε ἐνανούριζε καθ' ἐσπέραν. Ἔως τώρα ἦσο μικρός, ἀδύνατος καὶ αὐτὴ σε ἐπεριποιεῖτο καὶ σε ἐθώπευεν· ἀλλὰ τώρα εἶσαι μεγάλος καὶ δυνατός καὶ σὺ ὀφείλεις να τὴν ὑποστηρίξης, να τὴν περιποιῇσαι καὶ να τὴν ἀγαπᾷς. Καὶ τώρα πρόσεχε να ἀκούσης τὴν ὑστάτην συμβουλὴν μου τὴν καὶ σπουδαιωτάτην. Ποτέ σου να μὴ συγκατατεθῇς να ἀποχωρισθῇς τῶν τριῶν θησαυρῶν σου, τοῦ Φιτέος, τῆς Ἐλπίδος καὶ τῆς Χάριτος. Μίαν ἐξ αὐτῶν ἔαν χάσης, ἐχάθης· οὐδέποτε θά ἀξιώθῃς να φθάσης εἰς τὴν μεγάλην πόλιν ὅπου σε ἀναμένει ἡ δόξα καὶ ἡ εὐτυχία.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Χρίστελ ἐξυπνήσας ἐκ μακροῦ ὕπνου, καθ' ὃν τὸν εἶχε βαυκαλήσῃ ἡ φωνὴ τῆς Ἐλπίδος, δὲν εἶδε τὸν γέροντα ἐκεῖ ὅπου συνήθως ἐκάθητο. Ἡ δὲ Ἐλπίς ἱσταμένη παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἐμειδία πρὸς αὐτόν.

— Ἐφυγεν; ἐπιθύρισε ὁ Χρίστελ.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἡ Ἐλπίς. Τὸν συνώ-

δευσα αὐτὴν τὴν νύκτα, καὶ τώρα πρέπει να κινήσωμεν καὶ ἡμεῖς. Ὁ χειμὼν παρήλθε, ἡ χιών διελύθη καὶ ἦλθε τὸ ἔαρ... Ἰδέ.

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ κύματα φωτός κατακλύζουσι τὸ δωμάτιον. Ἡ χλόη ἐπρασνίζει, τὰ πτηνὰ ἐπτερύγιζον περίξ τῶν ἀνθισμένων δένδρων καὶ αἱ χελιδόνες ἐπχνελοῦσαι ἱπταντο κυκλοειδῶς εἰς τὸν αἶρα. Ἡ Ἐλπίς ἔλαβε σχοινίον χρυσοῦν καὶ ἔδεσε τὸν λαιμὸν τῆς λευκῆς αἰγός, ὁ Χρίστελ ἔλαβε τὸ βιολίον τοῦ καὶ τὴν ἠκολούθησε.

Διήλθον τὸ δάσος.

— Εἰς τὴν θείαν Λισβεθν πηγαίνομεν, Ἐλπίς; ἠρώτησεν ὁ Χρίστελ ὅτε ἔφθασαν ἐκεῖ ὅπου παύουσιν τὰ δένδρα καὶ ἄρχεται ὁ τραχὺς καὶ ἀπότομος βράχος.

Ἀλλ' ἡ Χάρις σιωπῶσα ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὸν χώρον ὅπου ἄλλοτε ἔκειτο τὸ χωρίον. Τὸ χωρίον εἶχεν ἐξαφανισθῇ καὶ τὸ ὄρος κατήρχετο εὐθὺ πρὸς τὴν θάλασσαν. Οὐδὲ ἡ παραλία ὑπῆρχε καὶ.

Ὁ Χρίστελ θαυμάσας ἐκβάλλει κραυγὴν καὶ ἐρωτᾷ:

— Καὶ τὸ χωρίον; τί ἐγίνε τὸ χωρίον;

Ἡ Ἐλπίς στεναῖσεν ἀπεκρίθη:

— Χιονοστιβάς το ἐσάρωσεν εἰς τὴν θάλασσαν.

— Καὶ ἡ θεία Λισβεθ; ἠρώτησεν ὁ Χρίστελ.

— Θά τὴν ἐπανίδῃς ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν μεγάλην πόλιν· ἀλλὰ πρέπει να περιπατήσωμεν πολὺ.

Καὶ ἐξηκολούθησαν βραδίζοντες.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Κατὰ τὸ Γαλλικόν

Τῆς περιγίψσης Καντακουζηνού-Ἀλτιέρη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Γιατρέ, ἔλεγεν ὁ Μιμῆς εἰς τὸν ἐξαδέλφον του, πῶς ἔκαμες τόσην περιουσίαν;

— Διότι αἱ κοῦραι μου ἦσαν καὶ εἶνε πολλαί.

— Περιέργον! λέγει ὁ Μιμῆς, καὶ ἐγὼ κόθω τὸς αἰς κοῦρας καὶ ἡμέραν καὶ ἐν τούτοις μόνον ἔβλο τρώγω δι' αὐτάς.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος Βοναπάρτου

Μαρίκα. Κρίμα! Ἄν ἐσπαζες ὅλας τὰς λάμπας, θά μπορούσα να σε σώσω, γιατί ἡ μαμά θά ἔλθῃ τὸ βράδυ, καὶ ἐπειδὴ δὲν θά εἶχαμε λάμπα γιὰ να ἀνάψουμε, ἡ τὰ σκοτεινὰ δὲν θά τὰς ἔβλεπε ποὺ εἶνε σπασμέναι.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀντύποδος Ἀχιλλεύς

Διάλογος μεταξύ δύο παιδιῶν:

— Τί ἀσχημα ποὺ ἔκαμεν ὁ Ἀδάμ, καὶ ἔραγεν ἀπὸ τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν καὶ διὰ τοῦτο τώρα ἡμεῖς ἀποθνῃσκομεν!

— Ἄν ἦσο σὺ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἀδάμ, τί θά ἔκαμνες;

— Θά τὰ τρώγα ὅλα...

Ἐστᾶλη ὑπὸ Θεοδοσίου Θεοδοσιάδου

Διάλογος μεταξύ δύο ἀδελφῶν:

Πέτρος. Καίμεν Μαρίκα, ἔσπασα τὴ λάμπα καὶ τὸ βράδυ ποὺ θά ἔλθῃ ἡ μαμά θά με τιμωρήσῃ· σῶσέ με ὅπως εἰσπορεῖς.

Μαρίκα. Μόνον μία λάμπα ἔσπασες;

Πέτρος. Ναι, μόνον μία.

ΕΛΠΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 109)

Ὁ Χρίστελ πικρῆται τὴν Ἐλπίδα καὶ τῷ ἐφαίνετο πολὺ εὐμνηστέρα· ἡ χρυσοπέδιλος κόρη τόσον ἑλαφρῶς ἤγγιζε τὴν γῆν, ὥστε οὐδὲ ἐκάμπτοντο οἱ μαργαρίται καὶ τὰ ἡράνθημα. Ὅποτε ἡ ἐσθῆς τῆς Ἐλπίδος ἐψαυεν εἰς ἄνθος τι, τὸ χεῶμα τοῦ ἄνθους ἐκείνου προσετίθετο εἰς τὰ λοιπὰ χεῶματα. Τῷ ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἡδύνατο οὕτω πως να τὴν ἀκολουθήσῃ καὶ εἰς τὸ ἄκρον τῆς γῆς.

Ἐβραδίον πολὺν χρόνον καὶ οὐδεμίαν κατοικίαν ἀπῆντησαν.

Τέλος μετὰ πολὺ εἶπεν ἡ Ἐλπίς:

— Πλησιάζομεν εἰς χωρίον.

Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ χωρίου ἐστάθησαν.

Ἐνώπιόν των ἐξετείνετο ὁδὸς μακρὰ καὶ στενὴ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς ἦτο χάνδαξ ὕδατος ἀκαθάρτου. Αἱ οἰκίαι ἦσαν ἐτοιμόρροποι καὶ τὰ περάθυρα ἄνευ ὕλων.

Ὁ Χρίστελ, ἰδὼν τὴν ἀθλιότητα, τοῦ χωρίου εἶπε:

— Τίς εἰξεύρει τί ἀθλιότης εἶνε ἐδῶ μέσα!

— Λάβε τὸ βιολίον σου καὶ παίζε, εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ Ἐλπίς.

Ὁ Χρίστελ ὑπήκουσεν.

Ὅτε ἠκούσθησαν οἱ πρῶτοι ἤχοι, ἐφάνησαν εἰς τὰ παράθυρα πρόσωπά τινα ὠχρά καὶ ἰσχνά.

— Καλὴ γειτόνισσα, τί τρέχει; ἠρώτησε νέα τις γυνὴ ὁμοία πρὸς σκελετόν.

— Κάποιος ζητιάνος θά εἶνε, ἀπεκρίθη ἄλλος τις γυναικεῖος σκελετός. Ἐπέτυχαν οἱ κακομοῖροι! καὶ ποῦ να ξέρουν τί πτώχεια μας δέρνει καὶ μᾶς!

Ὁ Χρίστελ, ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους, ἀπέβλεψε πρὸς τὴν Ἐλπίδα, ἥτις ἀντὶ να εἶπῃ τι, ἤρρισε να τραγοῦδῃ.

Βραδέως καὶ ἀθροῦσως παιδιὰ τινὰ βρακένδυτα ἦλθον καὶ περιεκύκλωσαν τὴν Ἐλπίδα. Ἐπειτα ἐξῆλθον γυναῖκες τινες ἐκ τῶν ῥυπαρῶν καὶ ἀθλίων καλυβῶν. Ἠκροῶντο θαυμάζουσιν καὶ δὲν ἡδύνατο να ἀποστρέψωσι τὸ βλέμμα των ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς θαυμαστῆς νεανίδος.

— Τί πλάσμα! ἐπιθύρισε νέα τις λιχνίζουσα βρέφος ἀσθενικόν.

— Τραγοῦδῆστε

... τραγοῦδῆστε ἀκόμη, δὲν χορταίνομεν να σας ἀκούμε...

— Βέβαια, αὐτοὶ δὲν εἶνε ζητιάνοι, εἶπεν ἄλλη τις γυνή. Δὲν βλέπετε τὸ φόρεμά της... τὰ χρυσὰ της τὰ παπουτσάκια... τὰ μαργαριτάρια τοῦ λαιμοῦ της καὶ τὰ μαλλιάκιὰ της... Δὲν φαίνεται να ἦλθον ἐδῶ διὰ ἐλεημοσύνη.

— Ὅχι, καλοὶ μὲν ἄνθρωποι, εἶπεν ἡ Ἐλπίς· ἐρχόμεθα μάλιστα

να σας δώσωμεν ὅ τι ἔχομεν... ὀλίγην χαρὰν μετὰ τὸ τραγοῦδῃ μας.

— Ἐλπίς, εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ ὁ Χρίστελ, κύτταξε αὐτὰ τὰ παιδιὰ, κύτταξε τὰ πῶς φαίνονται πεινασμένα! δὲν ἦσαν καὶ ἐγὼ σὰν αὐτὰ ὅταν με πρωτοεῖδες; Τί λέγεις; τοὺς δίδομεν ὀλίγον γάλα; Ἡ Ἐλπίς ἀντὶ να ἀποκριθῇ ἐκυψε παρευθὺς πρὸς τὴν αἶγα καὶ ἐγέμισε τὸ χρυσοῦν ποτήριον, ὅπερ ἐκρέματο ὑπὸ τὴν ζώνην της.

— Χεῖρες σκελετώδεις καὶ χεῖλη τρέμοντα ὑπὸ τῆς πείνης ἐξηπλώθησαν πρὸς τὸ ἀχνίζον ποτήριον.

Οὐδὲν παιδίον ἠδίκηθη, διότι τὸ γάλα τῆς λευκῆς τροφῆς ἐφαίνετο ἀστείρευτον. Καὶ ἐνῶ τὰ πειναλέα καὶ ἐξηπλωμένα ἐκεῖνα παιδιὰ ἔπινον, εὐθὺς ἀνελάμβανον τὸ χεῶμα τῆς ὑγείας, τὰ

ΕΤΟΣ Θ ΤΕΥΧΟΣ 20^{ον}

ΤΟΜΟΣ ΙΒ—8

πρόσωπά των ἐγίνοντο ροδοκίκκινα, καὶ ὁ γέ-
λως ἀνέτελλεν ἐπὶ τῶν μελαραμμένων χειλέων
τῶν μητέρων καὶ τῶν τέκνων.

— Ἄχ! καὶ ποῦ νὰ ἦταν ἐδῶ οἱ ἄνδρες μας
οἱ ἀδελφοί μας, οἱ υἱοί μας νὰ σὰς ἀκούσουν!
εἶπε γραῖά τις μετὰ δακρύων· ὁ Θεὸς νὰ σὰς το
πληρώσῃ, χαριτωμένα μου παιδιά.

— Καὶ ποῦ εἶνε οἱ ἄνδρες σας; ἠρώτησεν ὁ
Χρίστελ.

— Κάτω, βαθεῖα ἔς τὴ γῆ, μέσα ἔς ἓνα μεγάλο
μεταλλεῖο, καὶ δουλεύουν μέρα καὶ νύκτα οἱ
κατακαίμενοι, καὶ μόνο μία φορὰ τὴν ἐβδομά-
δα ἀνεβαίνουν!

— Τοὺς καίμενους! εἶπεν ὁ Χρίστελ.

Καὶ ἀποβλέψας πρὸς τὴν Ἑλπίδα, εἶπε:

— Τί λέγεις, Ἑλπίς μου, πηγαίνουμε νὰ
τοὺς εὐρώμεν;

Κατένευσεν ἡ Ἑλπίς καὶ ἐξεκίνησαν.

Διήλθον ὅλον τὸ χωρίον καὶ κατέβησαν εἰς
κοιλὰδα ζοφερὰν καὶ σκοτεινὴν, καὶ ἐν τῷ μέσῳ
αὐτῆς ἦτο ὁπὴ φρέατος ὁμοία πρὸς κρατῆρα ἡ-
φαιστείου.

Ἐκεῖ ἐστάθη ἡ Ἑλπίς καὶ ἐδίσταζε νὰ κα-
ταβῇ, ἀλλ' ἡ αἰξ ὤρμησε πρώτη καὶ τότε ἡκο-
λούθησεν ἡ Ἑλπίς καὶ ὁ Χρίστελ.

Ὁ Χρίστελ μόλις ἀνέπνεεν, ἔθλιβεν ἐπὶ τοῦ
στήθους του τὸ βιολίον διὰ νὰ μὴ κτυπήσῃ εἰς
τοὺς βράχους. Ὅτε δὲ ἔφθασαν κάτω, ἡ Ἑλπίς
ἐστράφη καὶ εἶδε τὸν Χρίστελ, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔ-
λαμπον ὡς ἀστέρες καὶ ἐφώτιζον τὸ σκότος τοῦ
μεταλλεῖου.

— Φοβεῖσαι; τὸν ἠρώτησεν.

— Ὀλίγον, εἶπεν ὁ Χρίστελ.

— Καὶ ὅμως δὲν εἰμπαρῶ ν' ἀναβῶ πλέον,
εἶπεν ἡ Ἑλπίς, διότι ἡ Χάρις με παρασύρει, τό-
σον δυνατὰ σύρει τὸ σχοινίον της, ὥστε δὲν εἰμ-
παρῶ νὰ ἀντισταθῶ.

— Δὲν με ἀρέσει αὐτὸ τὸ σκότος, εἶπεν ὁ Χρί-
στελ.

Ἡ δὲ Ἑλπίς ἀπεκρίθη:

— Κύτταξέ με.

Κατέβησαν εἰς τὸ βάθος τοῦ βαρέθρου, καὶ
ἤκουσαν περίξ των βόμβον ὑπόκωφον ἐφαίνοντο
ὡς φωναί, ὧν ἡ ἡχώ ἤρχετο μέγρι αὐτῶν. Καὶ
πρῶτον μὲν ὁ Χρίστελ δὲν διέκρινε τίποτε· ἀλλὰ
μετ' οὐ πολὺ ἤρχισε νὰ διακρίνῃ λέξεις τινὰς
καὶ φράσεις.

— Ἡ τύχη μας εἶνε ἀφόρητος, ἔλεγε μία
φωνή.

— Ναί, ναί, πάντα πείνα, πάντα πτώχεια,
πάντα ἐργασία, ἐργασία.

— Σὰν νὰ μὴν ἤμεθα καὶ ἡμεῖς ἄνθρωποι
ζωντανοί. Οὐτε ἥλιος εἶνε διὰ μᾶς, οὐτε ψωμί
ἄσπρο, οὐτε ἀνάπαυσις.

— Τάχα τί καλλίτεροι εἶνε ἀπὸ μᾶς αὐτοί
που τρώγουν καὶ πίνουν καὶ δὲν κάμνουν τίποτα!

— Ἐργαζόμεθα διὰ νὰ πλουτίζωμεν τὸν ἰ-
διοκτήτην τοῦ μεταλλεῖου.

— Βέβαια! αὐτὸς τρώγει καὶ πίνει τοὺς κό-
πους μας. Καὶ ἡμεῖς τίποτα!

— Ἡ γυναῖκά του καὶ ἡ κόρης του εἶνε φορ-
τωμένες διαμάντια καὶ δαντέλες, ἐν ᾧ ἡ δίκῃς μας
κοιμοῦνται ἀπάνω ἔς τὸ ἄχυρο.

— Εἶνε κλέπτης, μᾶς κλέβει τὸν κόπον μας!

— Ναί, εἶνε κλέπτης. Νὰ τον σκοτώσωμε καὶ
νὰ μοιράσωμε τὰ πλούτη του, νὰ ἔρχεται ἡ γυ-
ναῖκά του νὰ διακονεῖ εἰς τὴν πόρτα μας.

— Ναί, νὰ τον σκοτώσωμε. Ἐμεῖς εἴμαστε
τόσοι, ὅς βγοῦμε ἀπὸ ἐδῶ, ἔχομεν ὅπλα, ὅς πά-
ρωμε τῆς ἀξίνης μας, νὰ γλυτώσωμε ἀπὸ τὴν κα-
κομοιρίαν αὐτῇ, νὰ βγοῦμε μέσ' ἀπὸ αὐτὴ τὴν
κόλασιν!

Αἱ φωναὶ ἤκούοντο πλησιέστερον.

— Τί νὰ κάμωμεν, ἐψιθύρισεν ὁ Χρίστελ.

— Λάβε τὸ βιολί σου καὶ παίξε, εἶπε ταχέως
ἡ Ἑλπίς.

Ὁ Χρίστελ ὑπήκουσε καὶ μετὰ τοὺς πρώτους
ἤχους οἱ ψιθυρίσμοι ἔπαυσαν.

Ὁ Χρίστελ ἐπαῖξε μίαν τῶν μελωδιῶν τῶν
προσφιλεστάτων εἰς τὴν Ἑλπίδα, καὶ εὐθὺς ἐφά-
νησαν ἐρχόμεναι πανταχόθεν μικραὶ φλόγες ὁ-
μοίαι πρὸς πυγολαμπίδας. Τότε δὲ παρετήρη-
σεν ὅτι ἦτο ἐν τῷ μέσῳ σταυροδρομίου, ἐξ οὗ ἀ-
κτιναιδῶς ἐξετείνοντο διάδρομοι ὑπόγειοι στενοὶ
καὶ χαμηλοὶ. Ἐξ ἐκάστου δὲ τῶν διαδρόμων
τούτων ἐξήρχοντο ἄνθρωποι κατάμαυροι. Ἦσαν
ὠχροί, ἰσχνοί, ἡμίγυμνοι καὶ εἶπον διὰ νὰ μὴ
θραύσῃ τὴν κεφαλὴν των· ἕκαστος δὲ αὐτῶν
ἐκράτει λύχνον μεταλλευτοῦ.

— Πάντες οὗτοι περιεκύκλωσαν τὸν Χρίστελ
καὶ τὴν Ἑλπίδα, οἵτινες ἐν τῷ μέσῳ τῶν μι-
κρῶν ἐκείνων φώτων ἡκτινοβόλουν ὡς ἡ σελήνη
μεταξὺ τῶν ἀστέρων.

Ὁ Χρίστελ ἐπαῖξε καὶ πάντες οἱ περιεστῶτες
ἠκροῶντο μετὰ προσοχῆς. Ὅτε δὲ καὶ ἡ Ἑλπίς

συνήνωσε τὴν φωνὴν της πρὸς τὴν μελωδίαν τοῦ
βιολίου, δάκρυα ἀδρὰ κατέρρεον ἐπὶ τῶν ἰσχνῶν
παρειῶν καὶ τῶν αὐχμηρῶν γενειῶν των. Οἱ νεώ-
τεροι προσήλθον περιδεῖς καὶ ἤγγισαν διὰ τοῦ
δακτύλου τὰ ἄνθη τῆς ἐσθῆτος τῆς Ἑλπίδος. Οἱ
γέροντες ἀπέθετον κατὰ γῆς τὴν λύχνον των, ἐκά-
θηντο πλησίον καὶ ἐστήριζον τὴν κεφαλὴν ἐπὶ
τῶν ἐσταυρωμένων χειρῶν των ὡς τὰ παιδιά ὁ-
τὰν θέλωσι νὰ κοιμηθῶσιν. Κατὰ μικρὸν ἐλαφρὸν
μειδίωμα ἐφαίδρυνε τὰ πρόσωπα ταῦτα, ἅτινα
ἐξέφραζον σατανικὸν μῖσος.

Τότε ἡ Ἑλπίς ἀπέβλεψε πρὸς τὸν Χρίστελ
καὶ ἐξεκρέμασεν ἀπὸ τῆς ζώνης τὸ χρυσὸν κύ-
πελλον καὶ το ἐγέμισε γαλακτος. Τινες τῶν ἄν-
δρῶν ἀπεχώρησαν λέγοντες:

— Ὅχι... ὅχι! δὲν θέλωμεν τὸ γάλα σας, θὰ
μας ζητήσετε νὰ σὰς το πληρώσωμεν ἀκριβῶς·
ποῖός ἔσται τί κερδοσκοποῖ εἰσθε καὶ σεῖς καὶ θέ-
λετε ἐδῶ νὰ μας πάρετε χρήματα, σὰν καὶ τοὺς
ἄλλους!

Ἡ Ἑλπίς ἔγινε κατηφής.

Ὁ δὲ Χρίστελ εἶπε δεικνύων πρὸς αὐτοὺς
τὴν κατηφῆ νεανίδα:

— Κυττάξτε τὴν, καλοὶ μου ἄνθρωποι, κυτ-
τάξτε τὴ χρυσὰ πέδιλά της, τοὺς μαργαρίτας τοῦ
περιδεραίου της. Ἰδέτε τὴν· δὲν εἶνε καλλίτερον
στολισμένη καὶ ἀπὸ βασιλοπούλαν; Ὅχι, ὅχι!
δὲν εἴμεθα ἐπαῖται, δὲν εἴμεθα ζητιανοί, δὲν
ἤλλαμεν νὰ σας ζητήσωμεν τίποτε, τούναντίον
μάλιστα. Πῖστε γαλα ὅσον θέλετε, καὶ ἀφ' οὗ πίε-
τε ἀρκετὸν, θὰ σας τραγουδήσωμεν καὶ πάλιν, ἂν
θέλετε. Καὶ ἔπειτα θὰ ὑπάγωμεν νὰ εὐρώμεν τὸν
ἰδιοκτήτην τοῦ μεταλλεῖου καὶ θὰ του ὁμιλήσω-
μεν διὰ τὰς δυστυχίας σας. Ἴσως καὶ σας κά-
μῃ καμμίαν εὐκολίαν.

Οἱ ἐργάται τοῦ μεταλλεῖου ἀπέβλεψαν πρὸς
ἀλλήλους σιωπηλῶς.

— Ναί, ναί, εἶπε τέλος γέρων τις ἐργάτης.
Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ κατορθώσωμεν περισ-
σότερα παρὰ μὲ ὅσα ἐλέγαμεν πρωτύτερα.

Πάντες δ' ἐπεδοκίμασαν τὴν γνώμην τοῦ γέ-
ροντος διὰ νεύματος.

Ὅτε δὲ ὁ Χρίστελ ἀνέβη ἐκ τοῦ μεταλλεῖου,
ἀφῆκε τοὺς ἐργάτας φαιδρούς καὶ μειδιώντας.

Ἐπανελάβον τὴν πορείαν των· ἡ Ἑλπίς καὶ ὁ
Χρίστελ, προπορευομένης τῆς Ἑλπίδος. Ὅσακις
δ' ἐφθάνον εἰς καλύβην, εἰς ἐπαυλιν ἢ εἰς χωρίον,
ἡ Ἑλπίς ἔστατο καὶ ἔνευε πρὸς τὸν Χρίστελ νὰ

λάβῃ τὸ βιολίον του. Πάντοτε δὲ οἱ πτωχότατοι
καὶ οἱ δυστυχέστατοι ἠκροῶντο μετὰ χαρᾶς.

Πολλάκις δὲ οἱ πλούσιοι διήρχοντο πλησίον
των οὐδὲ βλέποντες κὰν αὐτοὺς, ἢ ἡλλασσον δρό-
μον ἐκλαμβάνοντες αὐτοὺς ὡς ἐπαίτας.

Τὰ παιδιά μάλιστα ἐσπευδον καὶ διὰ τοῦ δα-
κτύλου ἤγγιζον τὰ ἄνθη τῆς ἐσθῆτος τῆς Ἑλπί-
δος. Εἰς δὲ τοὺς ἐπαίτας καὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἐδίδεν
ὁ Χρίστελ γάλα.

Ἐστάθμευον παντοῦ, εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὁδῶν
καὶ οἱ ὁδοιπόροι ἔσταντο νὰ τοὺς ἀκροῶνται· εἰς
τὰ δάση, καὶ τὰ πτηνὰ ἐσιώπων καὶ κατέβαινον
εἰς τοὺς χαμηλοὺς κλάδους διὰ νὰ ἀκροῶνται,
οἱ δὲ ὕλοτόμοι καὶ οἱ ἀνθρακοποιοὶ ἐν τῷ μυγῷ
τοῦ δάσους ἐργαζόμενοι, διέκοπτον τὰς ἐργασίας
των καὶ ἔσταντο ἀκίνητοι διὰ νὰ μὴ χάσῃ καὶ
ἓνα μόνον φθόγγον τοῦ ἄσματος.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτός, κατέλυον εἰς ἀθλίαν
τινὰ καλύβην καὶ ἐτραγώδουν διὰ νὰ ἀποκοι-
μίσωσι τὰ βρέφη καὶ ἀντὶ τῆς φιλοξενίας ἐδι-
δον γάλα. Πάντοτε δὲ ἀπῆρχοντο ὀρθρου βα-
θέος πρὶν ἢ ἐγερθῶσιν ἐκ τῆς κλίνης οἱ κάτοι-
κοι τῆς καλύβης, οἵτινες μάτην ἀνεζήτουν αὐ-
τοὺς διὰ νὰ τοὺς κρατήσωσιν. Ἀλλ' ὁ Χρίστελ
δὲν ἤθελε νὰ χρονοτριβῇ, διότι ἐσπευδε νὰ ἔλθῃ
εἰς τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, ἐνθα ἐμελλε νὰ εὕρῃ
τὴν δόξαν καὶ ἐφοβεῖτο μήπως ἡ Ἑλπίς κα-
ταβληθῇ ὑπὸ τοῦ καπνίου. Ἐν τῷ ταξιδίῳ
παρετείνετο πολὺ.

Τόσον δὲ πολὺ εἶχον ὁδοιπορήσῃ καὶ τόσας
χώρας εἶχον περιέλθῃ, ὥστε ὁ Χρίστελ δὲν
εἴξευρε πλέον πόσον χρόνον ὁδοιποροῦσιν.

Μετὰ τὸ ἔαρ ἦλθε τὸ θέρος καὶ ὁ καύσων
ἦτο ὀχληρὸς. Καὶ ἡ μὲν Ἑλπίς ἐστάθη παρὰ
τὴν ὄχθην ρυακὸς διαυγεστάτου, ὁ δὲ Χρίστελ
ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς γλῶσσης παρετήρει τὴν αἰ-
γα βόσκουσαν. Ἦθελε νὰ πλύνῃ ἐν τῷ ρυακίῳ
τὰς καυσάσας χεῖράς του καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ κονιορ-
τοῦ τῶν ὁδῶν καταπεπονημένα ὄμματα του.

Τὸ ρυάκιον διαυγές καὶ καθαρὸν ἐφαίνετο ὡς
κίτοπτρον ἔχον πλαίσιον ἄνθη νυμφαίας. Κύ-
ψας πρὸς τὸ ρυάκιον εἶδε τὸ πρόσωπόν του ἀν-
τανακλώμενον. Τῷ ὄντι αὐτὸς ἦτο; Λοιπὸν
πόσος χρόνος παρήλθεν ἀφ' οὗ ἐδάρη ὑπὸ
τοῦ διδασκάλου;

Τὸ πρόσωπον, ὅπερ ἐβλεπεν ἐν τῷ ρυακίῳ,
δὲν ἦτο πρόσωπον παιδίου, ἀλλὰ νέου ἀνεπτυγ-
μένου καὶ εὐρώστου.

Ἐκθαμβος γενόμενος, ἐστράφη πρὸς τὴν Ἑλπίδα· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἦτο νέα καὶ πολὺ εὐμορφότερα ἢ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν εἶχεν ἰδῆ αὐτὴν κατὰ πρῶτον ἐν τῷ οἰκίσκῳ ἐν τῷ μέσῳ τῶν χιόνων.

— Ἑλπίς, εἶπε, πόσον καιρὸν ὁδοιποροῦμεν μαζὶ;

— Δὲν εἰξεύρω, ἀπεκρίθη ἡ Ἑλπίς. Ἐγὼ ποτὲ δὲν λογαριάζω τὸ παρελθόν, μόνον εἰς τὸ μέλλον ἀποβλέπω.

— Ἑλπίς, ἐξηκολούθησεν ὁ Χρίστελ, φοβῶμαι μήπως σε κουράζει ἡ μεγάλη πορεία, διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι κατακουμμένος. Θὰ ἀργήσωμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν πόλιν τὴν μεγάλην ὅπου πλέον θὰ ἀναπαυθῶμεν;

— Δὲν εἰξεύρω, Χρίστελ μου, εἶπεν ἡ Ἑλπίς. Ἐγὼ μόνον τὸν δρόμον εἰμπορῶ νὰ σου δείξω.

— Ἑλπίς, ὑπέλαθεν ὁ Χρίστελ μετὰ μικρὰν σιωπὴν. Ὅλα καλά, ἀλλὰ δὲν εἰμπορῶ νὰ καταλάβω διατί πάντοτε ἀποφεύγεις νὰ με ὁδηγῇς διὰ μέσου τῶν πόλεων· πολλάκις παρετήρησα ὅτι διὰ νὰ μὴ με περάσῃς ἀπὸ μεγάλας πόλεις προτιμᾷς νὰ κάμωμεν κύκλον μεγάλον.

— Τὸ κάμνω διὰ νὰ σε ἀπαλλάξω περιττῶν κόπων καὶ κινδύνων.

— Καὶ ὅμως, Ἑλπίς μου, ἐγὼ δὲν θέλω, ὅπως σὺ, νὰ λησμονήσω τὸ παρελθόν, καὶ συχνάκις συλλογίζομαι τὴν μεγάλην ἐπιθυμίαν τῆς μητρός μου νὰ γίνω ἐπίσημος ἄνθρωπος, νὰ γίνω πεπαιδευμένος. Τώρα πρὸ ὀλίγου πρὶν φθάσωμεν ἰδῶ, εἰδομεν μεγάλην πόλιν· ἐκεῖ βεβαίως θὰ εἴνε σχολεῖα, Ἀκαδημαῖαι, καθηγηταί, καὶ ἴσως δυνηθῶ νὰ σπουδάσω, νὰ γίνω ρήτωρ...

Ἄλλ' ἡ Ἑλπίς σείουσα τὴν κεφαλὴν εἶπε:

— Τίποτε δὲν ἔχουν νὰ σε διδάξουν, καὶ ἴσως λησμονήσῃς καὶ ὅσα τῶρα εἰξεύρεις. Τὸ βιολί σου εἴνε πολὺ καλλίτερος ρήτωρ, παρ' ὅλους τοὺς καθηγητάς.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Χρίστελ ἐφωτίσθη καὶ εἶπε μετὰ χαρᾶς:

— Τόσον τὸ καλλίτερον, Ἑλπίς μου, νὰ ὑπάγω νὰ τοὺς εὕρω. Θὰ παίζω, θὰ με ἀκούσουν θὰ με χειροκροτήσουν, θὰ με θαυμάσουν· καὶ θὰ γίνω περίφημος ὅπως ἤθελεν ἡ μήτηρ μου...

— Δοκιμάζομεν, εἶπεν ἡ Ἑλπίς, ἀλλὰ θὰ παρεκτραπῶμεν καὶ θὰ χρονοτριβήσωμεν. Ἡ μεγάλη πόλις τὴν ὁποίαν βλέπεις καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἤθελα πολὺ νὰ σε ἀπομακρύνω, ὀνομάζεται Βαβυλὼν, καὶ δὲν εἴνε εἰς τὸν δρόμον τῆς Ἱερουσαλὴμ ὅπου ἐγὼ θέλω νὰ σε ὁδηγήσω.

— Δὲν πειράζει, εἶπεν ὁ Χρίστελ. Ἀφ' οὗ εἰξεύρεις τόσον καλὰ τὴν ὁδόν, θὰ τὴν εὕρωμεν ἄλιν, καὶ διὰ νὰ κερδήσωμεν ὅσον χρόνον θὰ χάσωμεν, βαδίζομεν ταχύτερον.

— Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, εἶπεν ἡ Ἑλπίς.

Καὶ ὁ μὲν Χρίστελ προηγήθη, ἡ δὲ Ἑλπίς ἠκολούθει αὐτὸν ἐπιπόνως, καὶ ἐφαίνετο καταπεπονημένη. Ἡ κόνις τῆς ὁδοῦ κατεκάλυπτε τὰ χρυσὰ πέδιλά της καὶ ἡμαύρωνε τὰ ζωηρὰ χρώματα τῶν ἀνθέων τῆς ἐσθῆτός της. Ἀντὶ δὲ νὰ προηγήται αὐτοῦ ἐλαφρὰ ὡς κύκνος διασχίζων τὰ νερὰ λίμνης, ἐβάδιζε σύρουσα σχεδὸν τοὺς πόδας της καὶ κάτω νεύουσα τὴν κεφαλὴν.

Ἄλλ' ὁ Χρίστελ δὲν ἐνόησε τίποτε, αὐτὸς ἐξηκολούθει παρατηρῶν ἀείποτε ἐμπρὸς του.

Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, πάντες οἱ ἄνθρωποι ἴσταντο καὶ παρετήρουν αὐτοὺς διερχομένους. «Εἴνε σχοινοβάται, εἴνε θεατρίνοι καὶ θὰ παρασταίνουσιν, κυττάξετε καὶ τὴ γίδα τους» ἔλεγον οἱ ἀγυιόπαιδες καὶ ἐδείκνυσαν αὐτοὺς διὰ τοῦ δακτύλου.

Εἶχεν ἤδη δύσῃ ὁ ἥλιος καὶ ἦλθεν ἡ νύξ καὶ ὅμως οὐδεὶς ἐφάνη πρόθυμος νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ.

(Ἐπετα συνέχεια)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι ΦΕΡΜΠΟΣ

Κατὰ τὸ Γαλλικόν

τῆς προηγουμένης Καντακουζηνού-Ἀλτιέρη.

ΤΑ ΟΜΜΑΤΟΓΥΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ

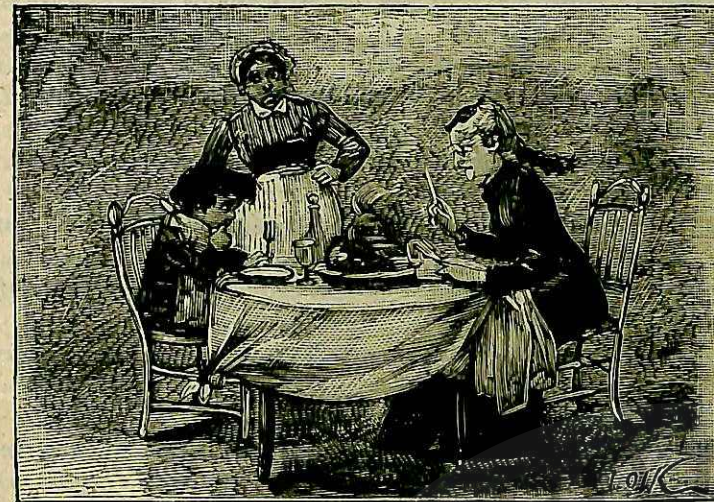
(Συνέχεια Ἰδε σελ. 97)

Τὸ μαγειρεῖον, καθαρώτατον καὶ καλλίστα τακτοποιημένον, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω, ἦτο θερμὸν τὴν πρωϊνὴν ἐκείνην ὥραν.

Ἐν παλαιὸν κάθισμα εὕρισκετο εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἐστίας, πλησίον μικρᾶς τραπέζης κεκαλυμμένης μετὰ κατάλευκον τραπεζομάνηλιν, ἐπὶ τῆς

φορμὴν νὰ θυμώσω. Καὶ τὸ ὠραῖον σπίτι τοῦ πατέρα, καὶ τὰ ὠραῖα ἐπιπλά μας, τὰ ἄλογά μας, ἡ ἀμαξία μας! Ὅλα αὐτὰ δὲν εἴνε δικὰ μου; Θέλω νὰ γυρίσω πίσω εἰς τὸ σπίτι μας. Ἐδῶ εἴνε πολὺ ἄσχημα καὶ δὲν θὰ μείνω.

— Δὲν ἔχεις πλέον ἄλλο σπίτι ἀπὸ τὸ ἰδιό-

« ΑΡΙΣΤΑΧΕ ΚΥΤΤΑΞΕ ΜΕ ΕΙΣ ΤΑ ΜΑΤΙΑ » (Σελ. 120)

τραπέζης δ' εὕρισκοντο δύο πινάκια ἀγχιζούσης μου, παιδάκι μου, ἀπεκρίθη ἡ μάμμη μου στενάζουσα.

Παρετήρησα μετὰ περιφρόνησιν τὸ φαγητὸν ἐκεῖνο, μὴ καταδεχόμενος νὰ τὸ ἐγγίσω. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι οὐδὲ ἡ μάμμη μου ἔτρωγε μετὰ μεγάλην ὀρεξιν. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι δὲν ἦτο συνηθισμένη εἰς τοιοῦτο φαγητόν.

— Ἐλα, παιδί μου, Ἀρίσταρχε, φάγε καὶ σὺ ὅπως ἐγώ, μοὶ εἶπε καταπίνουσα μίαν μεγάλην κουτάλιάν.

— Δὲν θέλω σοῦπαν!

— Ἐν τούτοις πρέπει νὰ τὸ πάρῃς ἀπόφασιν, παιδί μου. Δὲν εἴμεθα πλούσιοι, κάθε ἄλλο! καὶ ἡ κατάστασίς μας δὲν μᾶς ἐπιτρέπει ἄλλου εἴδους φαγητά.

— Τί; θέλεις νὰ πιστεύσω ὅτι εἶμαι πτωχός; ἀνέκραξα, κατευχαιστημένος, διότι εὕρισκα ἀ-

μοῦ, παιδάκι μου, ἀπεκρίθη ἡ μάμμη μου στενάζουσα. Μοῦ ἔδωκε νὰ ἐννοήσω τότε ὅτι ἐκεῖνον, τὰ ὁποῖα ἐνόμιζα ὡς ἰδιοκτησίαν μας, ἀνῆκον εἰς τὸ Κράτος· ὅτι ὁ πατήρ μου, ἀναγκασμένος ὢν ἀπὸ τὴν θέσιν του νὰ δαπανᾷ πολλά, κατέστρεψε καὶ τὴν ἰδικήν του περιουσίαν, καὶ δὲν εἶχε πλέον τίποτε.

Ἡ ἀλαζονεία μου ἔλαβε τὴν ἡμέραν ἐκείνην δυνατὸν κτύπημα, ἀλλὰ τὸ πείσμα μου ἔμεινε σταθερόν.

— Ἀδιάφορον, ἀπάντησα, δὲν θέλω σοῦπαν. — Ὅπως θέλεις, ἀπεκρίθη ξηρῶς ἡ μάμμη μου, ἡ ὁποία, τελειώσασα τὴν ἰδικήν της, ἔλαβε τὸν πῖλόν της καὶ ἐξῆλθεν.

Τὴν ἐνάτην ὥραν ἡ πείνα τόσον δυνατὰ ἐκέντα τὸν στομάχόν μου, ὥστε ἐπέστρεψα εἰς τὴν

κατηραμένην εκείνην γαβάθαν. 'Αλλ' ἡ σούπα εἶχε κρυώσει. Ἦτο φρικτὰ ἄνοστος. Τότε μετεχειρίσθη τὸ σύνθημα μέσον μου. Ἦρχισα νὰ φωνάξω ὅσον ἡδυνάμην καὶ νὰ κτυπῶ τοὺς πόδας.

Ἡ Σοφούλα ἔτρεξεν.

— 'Α! Χριστὲ καὶ Παναγία! Τί ἔχεις;

Ἐδιπλάσιασα τὰς κραυγὰς.

— Τὸ καίμενο τὸ παιδί, τὸ εἶχαν πολὺ χαϊδεμένο χωρὶς ἄλλο ἐκεῖ κάτω. Καὶ ἡ κυρία θέλει νὰ τὸ ἀλλάξῃ μονομιᾶς! Γιὰ τὸ καλὸ σου, παιδί μου, κάμνει ἡ κυρία ὅ,τι κάμνει. Ἀκουσέ με ἔμενα, ποὺ σοὺ τὸ λέγω. Κάτι ξεύρω ἐγώ.

Καὶ ἡ Σοφούλα ἤρχισε νὰ μοῦ διηγῆται ὅτι ἕως τώρα ἡ κυρία τῆς καὶ αὐτὴ ἔπινον κάθε πρωτὶ καφεὲ μὲ γάλα... ὠραῖον, καφεὲ, εἶπε μὲ ἀναστεναγμόν. Ἡ κυρία ἔπαιρνε τὸ πρόγευμά της εἰς τὴν κόμαρά της. Ἀλλὰ λέγει πῶς οἱ ὑπηρετῆται ποὺ εἶχате ἔς τὸ σπῆτι σας, ὡς καὶ οἱ ὑπαλληλοὶ τῆς νομαρχίας; τῆς εἶπαν ὅτι ἔχετε πολλὰ ἐλάττωματα· εἰσθε λαίμαργοι, θυμώδεις, κακός, τεμπέλης, φαντασμένος. Τὰ ἔχετε ὅλα, ὅλα...

Ἡ διήγησις αὐτῇ, ὅσον φιλικῶς καὶ ἂν μοῦ ἔγινε, δὲν μ' εὐχαρίστησεν· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησα νὰ διαμαρτυρηθῶ.

Ἐν προτέρημα εἶχον, ἔν μόνον, ὅτι δὲν ἦμην ψεύστης· ποτὲ δὲν παρεμόρφωσα τὴν ἀλήθειαν, οὔτε διὰ τὸ παραμικρὸν πράγμα. Ἄν ἦνοιγα τὸ στόμα μου νὰ ὁμιλήσω, ἔπρεπε νὰ εἰπῶ ὅτι ὅλα ἦσαν ἀληθῆ. Καὶ φυσικὰ ἐπροτίμησα νὰ σιωπήσω.

Ἡ Σοφούλα ἰδοῦσα πόσον ἐντροπισσένος ἀπέμεινα, ἐνηκολούθησεν:

— Ἀκούσατε, Ἀρίσταρχε, ἂν μοῦ ὑποσχεθῆτε πῶς δὲν θὰ εἰπῆτε τίποτε, διὰ νὰ μὴ μὲ μαλώσῃ ἡ κυρία, θὰ σᾶς δώσω ἕνα κομματι σοκολάτα καὶ ψωμί. Νὰ πᾶτε εἰς τὸν κῆπον νὰ τὸ φάγετε καὶ νὰ ἔλθετε ἔπειτα.

Ἐδέχθην μετὰ χαρᾶς καὶ ἔτρεξα εἰς τὸν κῆπον.

Ἐν ᾧ ἔτρωγα τὴν σοκολάταν μου, ἐσυλλαγίζομην ὅσα εἶχα ἀκούσει. Ἐσυμπέρανα δὲ ὅτι αἱ μάμμαι εἶνε ὅλως διόλου διαφορετικὰ ὄντα, τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς τὸν κόσμον μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ κάμωσι δυστυχῆ τὰ μικρὰ παιδιά. Ἀπὸ τὴν στιγμήν λοιπὸν ἐκείνην τὸ ἐπῆρα ἀφ' ὧν ὅτι ποτὲ δὲν θ' ἀγαπήσω τὴν ἰδικήν μου.

Μόλις ἐτελείωσα τὸ πρόγευμά μου, μὲ ἐφώναξεν ἡ μάμμη.

Ἐτρεξα καὶ εἶδον ὅτι εἶχεν ἐκβάλῃ τὸν πῆλόν

τῆς καὶ ἐκάθητο εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἀμα μ' εἶδε:

— Σοφούλα, ἐφώναξε, ἔχεις δώσει σοκολάτα εἰς αὐτὸ τὸ παιδί!...

— Ὦ, κυρία, σὰς ὀρκίζομαι...

— Μὴν ὀρκίζεσαι. Τὸ ἤξεύρω. Πλησίασε, Ἀρίσταρχε.

Ἐπροχώρησα δύο βήματα. Ἡ μάμμη μου ἔθηκε τὸν δάκτυλόν της εἰς μικρὸν τι μαῦρον σημάδι, τὸ ὅποιον εἶχε μείνει εἰς τὸ στόμα μου.

— Εἶνε ἀλήθεια, αἱ; εἶνε;

— Ναί, μάμμη· ἀπεκρίθην μὲ ἐντροπήν.

Μὲ εἴλκυσεν εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ μ' ἐφίλησε, πρᾶγμα, τὸ ὅποιον μὲ ἐξέπληξεν.

— Δὲν εἶνε ψεύματα, καλὰ, ἀπεκρίθη. Ἀλλὰ σοὺ ἀπαγορεύω νὰ φάγῃ εἰς τὸ ἐξῆς σοκολάταν πρὸ τῆς σούπας. Ἀκούεις, Ἀρίσταρχε; σοὺ τὴν ἀπαγορεύω καὶ θὰ τιμωρηθῇς ἂν τὸ ξανακάνῃς. Δὲν ἀπῆντησα τίποτε.

Ἡ μάμμη μου ἔλαβεν ἔν βιβλίον, τὸ ἔθεσεν εἰς τὰ γόνατά της, μὲ ἔβαλε καὶ ἐκάθισα εἰς ἕν μικρὸν σκαμνί, ἐμπρὸς της, καὶ ἤρχισε νὰ μὲ διδάσκη ἀνάγνωσιν.

Ἐγὼ εἴξευρα ὀλίγα πράγματα. Ἀλλ' ἂν ἤθελα, ἡδυνάμην νὰ μάθω πολλά... Ἀλλὰ δὲν ἤθελα.

Ἡ ἡμέρα ἐπέρασεν ὅπως-ὅπως· ἀλλὰ τὴν ἑπαύριον πανελήφθη ἡ χθεσινὴ κωμωδία διὰ τὸ πρόγευμα.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο σούπα μὲ γάλα, ἔφαγα ὀλίγον, ἐξακοντίζων ὁμως μανιώδη βλέμματὶ κατὰ τῆς μάμμης μου.

— Πολύ, πολὺ κακὴ εἶνε! διενουόμην, ἀφ' οὗ δὲν πίνει καφεὲ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ μοῦ δώσῃ κ' ἐμέ!

Μετά τινος ἡμέρας παρετήρησα ὅτι τὰ γλυκὰ φαγητὰ δὲν ἦσαν διόλου εἰς χρῆσιν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην.

Δὲν εἶχον τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν πῶς γίνοντὰ τὰ ἐπιδόρπια. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχον ἴδῃ πολλῶν εἰδῶν τοιαῦτα εἰς τὴν τράπεζάν μας, συνεπέρανα ὅτι διὰ νὰ κάμῃ τις γλύκισμα ἀρκεῖ νὰ προσθέσῃ σάκχαριν εἰς οἷονδήποτε φαγητόν. Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ δοκιμάσω.

Πρωτὰν τινὰ ἰδὼν εἰς ἕν πινακίον αὐγὰ κτυπημένα διὰ σφουγγάτον, ἔτρεξα εἰς τὸ ἐρμάριον, ἔπῃρα δύο κουταλιαὶς τριμμένης σακχαρώους καὶ ῥίψας αὐτὴν εἰς τὰ ψά, ἀνακάτωσα τὸ κρέμα.

Ὅτε ἡ Σοφούλα ἔφερεν εἰς τὴν τράπεζαν τὸ φαγητόν ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὅποιον εἶχον προσθέσει τὴν σάκχαριν, ἐχαμήλωσα τοὺς ὀφθαλμούς καὶ προσεπάθησα νὰ δεῖξω ἀδιαφορίαν.

Ἀλλὰ χωρὶς νὰ θελῶ παρετήρουν κρυφίως τὴν μάμμην περιμένον μὲ ἀγωνίαν τί θὰ εἴπῃ.

Μόλις ἔβλεπεν ὀλίγον εἰς τὸ στόμα της, ἐξέβαλε φωνὴν ἐκπληξέως:

— Τί συμβαίνει; εἶπε πρὸς τὴν Σοφούλαν, ἡ ὁποία τὴν στιγμήν ἐκείνην ἔθετε φαγητόν εἰς τὸ πινακίον μου· αὐτὸ τὸ σφουγγάτο ἔχει ζάχαρι μέσα· θὰ ἔκαμες λάθος.

— Ἀδύνατον, κυρία, σήμερα δὲν ἦνοιξα τὸ ἐρμάρι, ποὺ ἔχομεν τὴν ζάχαριν.

— Νομίζεις... Ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸ κακὸν δὲν εἶνε μεγάλον. Κρατήσε τὸ σφουγγάτο νὰ τὸ φάγωμεν ἄργότερα μετὰ τὸ φαγητόν.

Ἦμην κατηχαριστημένος ἀπὸ τὸ κατόρθωμά μου· «Ὁραῖα, ἐσκέφθην· θὰ τὸ ξανακίμω.»

Τὴν ἀκόλουθον ἐξδομήδα εὐρέθην πάλιν μόνος εἰς τὸ μαγειρεῖον· παρετήρησα μίαν χύτραν, τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον εὐωδιάζεν. Ἐντὸς αὐτῆς ἦτο ἕν πρᾶγμα μαυριδερόν μὲ ζωμόν τριγύρω.

Ἀμέσως ἐνεθυμώθην τὴν πονδύγκαν, τὸ ἀπατητόν μου γλύκισμα, τὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχον φάγῃ.

— Μὴν εἶνε πονδύγκα; εἶπον ῥίψας ἕν βλέμμα εἰς τὸ παράθυρον διὰ νὰ ἰδῶ ἂν ἡ Σοφούλα εἶχεν ἐργασίαν ἀκόμη εἰς τὸν κῆπον... Ἀς τὸ δοκιμάσω μὴ σταλιά.

Ἐπῆρα ἕν κοχλιάριον ἀπὸ τὴν τράπεζαν.

— Βάζω στοίχημα, εἶπα, ὅτι δὲν εἶνε διόλου γλυκὸ.

Καὶ πραγματικῶς ἦτο ὅλως διόλου ἄγλυκον. Ἐσπευσα λοιπὸν νὰ διορθώσω τὸ λάθος τοῦτο, καὶ τὸ διώρθωσα μὲ τὸ παραπάνω.

— Τώρα, ἐσκέφθην, χρειάζεται καὶ ἄλλο πρᾶγμα, διὰ νὰ ἀνάψῃ ἡ πονδύγκα εἰς τὸ τραπέζι...

Ἀλλὰ τί;... Ῥῶμι. Ναί, ναί, τὸ ἐνθυμούμαι. Ἀς ἰδῶ ἂν θὰ εὕρω καὶ Ῥῶμι.

Χρησιμοποίησας τὰς πρὸ ὀλίγου ἀποκτηθείσας γνώσεις μου ὡς πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν, ἐσυλλαβίσαι τὴν ἐπιγραφὴν, ἡ ὁποία εὐρίσκετο ἐπὶ ἐκάστης φιάλης.

Ἀνεγνώσας εἰς τὴν μίαν: Ἐεῖδι· εἰς τὴν ἄλλην: Σιρόπι φραγκοσταφύλου· ἀλλὰ δὲν εὗρον τὸ ζητούμενον. Ἐπὶ τέλους, ἀφ' οὗ δὲν εὗρισκον ἄλλο, ἀπεφάσισα νὰ μεταχειρισθῶ τὸ σιρόπιον, τὸ ὁ-

ποῖον ἐγεύθην καὶ τὸ ὅποιον μὴ ἐφάνη ὠραιότατον. Πιθανὸν καὶ αὐτὸ ν' ἀνάψῃ μόνο του, διενωσθῇ.

Ἐλαβον ἕνα ἄνθρακα ἀνημμένον καὶ τὸν ἐπλησίασα εἰς τὸν ζωμόν. Ἀλλὰ τὸ σιρόπιον τῆς πονδύγκας δὲν ἤναπτε δυστυχῶς. Πλὴν δὲ τούτου, συνέβη καὶ τὸ ἐξῆς ἀτύχημα, ὃ ἄνθραξ ἐξέφυγεν ἀπὸ τὴν πυράχραν καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν χύτραν.

Πῶς νὰ τὴν ἐβάλω; Γρήγορα ἔν κοχλιάριον. Ἀλλὰ δὲν ἦτο προτιμότερον νὰ δοκιμάσω πρῶτον μὲ ἕν φωσφόρον μήπως ἀνάψῃ; Περιέφερα τὸ ἀνημμένον φωσφόρον ἐντὸς τῆς χύτρας ὅτε ἔξαφνα ἤκουσα βήματα.

Ἐτρώμαξα καὶ ἀψήξα τὸ φωσφόρον, τὸ ὅποιον ὑπῆγε πρὸς συνάντησιν τοῦ ἄνθρακος, μόλις ἐπρόφθασα νὰ σκεπάζω τὴν πονδύγκαν μου καὶ νὰ φύγω εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

Παρ' ὀλίγον νὰ μὲ προσφάσῃ ἐκεῖ ἡ Σοφούλα.

— 'Α! ἀνέκραξε, τί ὠραῖα ποὺ εὐωδιάζει αὐτὸ τὸ ῥοσμπέρ, θὰ φάγω μὲ μιὰ ὄρεξι!

Ῥοσμπέρ λοιπὸν ἦτο; ὄχι, πονδύγκα! δυστυχία μου· τί ἔκαμα!...

Δὲν ἦμην διόλου ἥσυχος ὅταν ἐκάθισα εἰς τὴν τράπεζαν. Πρὸ παντός ἄλλου μὲ ἀντῷχει τὸ φωσφόρον καὶ τὸ κάρβουνον. Τέλος ἡ Σοφούλα ἔφερε τὸ φαγητόν καὶ ἡ μάμμη μου ἠτοιμάσθη νὰ τὸ κῶψῃ. Ἀλλ' ἐσταμάτησεν ἀμέσως κρατοῦσα τὸ περόνιον ἐμπηγμένον εἰς τὸ κρέας καὶ τὸ μαχαίριον ἀκίνητον καὶ παρετήρει κάτι τι μὲ ἐκπληξίν.

— Σοφούλα, δὲν εἴξεύρω ποὺ ἔχεις τὸ μυαλό σου· ἀνέκραξεν. Ἐνα σπέρτο μέσα ἔς τὴν σάλτσα!

— Σπέρτο! ἀνεφώνησεν ἡ Σοφούλα, τί λέγετε, κυρία; ἀδύνατον!

— Ἰδοῦ, εἶπεν ἡ μάμμη μου δεικνύουσα αὐτὸ εἰς τὴν Σοφούλαν.

Ἐγὼ δὲν ἐκάθην διόλου καλὰ εἰς τὴν θέσιν μου.

— Τώρα, ἔλεγα κατ' ἐμαυτόν, θὰ εὕρῃ καὶ τὸ ἀναθεματισμένο ἐκεῖνο κάρβουνον!

Τοῦτο καὶ συνέβη. Τὸ μαχαίριον ἐσταμάτησεν ἐπὶ ξηροῦ τινος πράγματος, τὸ ὅποιον ἡ μάμμη μου ἐξέβαλεν ἐκ τῆς χύτρας.

— 'Α! μὲν Σοφούλα! τί εἶν' αὐτά; Καὶ κάρβουνα μέσα ἔς τὸ φαγητόν!...

Ἡ δυστυχὴς κόρη, βεβαίως οὐσα ὅτι αὐτὴ δὲν ἔπτει διόλου, ἐστράφη καὶ μὲ παρετήρησεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀλλὰ φοβηθεῖσα μὴ γίνῃ αἰτία

καὶ τιμωρηθῶ, δὲν εἶπε τίποτε πρὸς ὑπεράσπισίν της.

— Ὅταν ἔβαζα κάρβουνα εἰς τὴν φωτιά θὰ ἔπενεν, εἶπε ταπεινῶς, ὡς νὰ ἦτο ἔνοχος. Ὅσον γιὰ τὸ σπέρτο, κυρία, δὲν εἴμπορεῖ νὰ κάμῃ κακὸ γιὰτὶ ἦτο καυμένο ἔς τὴν ἄκρην.

Ἡ μάμμη μου ἔκαμε καταφατικὸν νεῦμα καὶ ἔθεσε φαγητὸν εἰς τὸ πινάκιόν μου, ἔπειτα ἔθεσέ καὶ ἓν τεμάχιον κρέατος εἰς τὸ πινάκιόν της.

Ἀλλὰ μόλις τὸ ἐγεύθη, ἐσταμάτησε καὶ ἠεθάνθη τὰ βλέμματά της προσηλούμενα ἐπ' ἐμοῦ μετὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος μ' ἐπάγασεν. Διότι τὸ φαγητὸν μου ἦτο φρικωδὲς ἄνιστον μετὰ τὴν γεῦσιν ἐκείνην τοῦ φραγκοσταφύλου καὶ τὴν σάλτσαν του, ἥτις εἶχε μεταβληθῇ εἰς σιρόπιον.

Μετὰ μικρὰν ἐξέτασιν, ἥτις μόλις διήρκεσεν ἐν δευτερόλεπτον, ἡ μάμμη μου μετ' εἶπεν:

— Ἀρίσταρχε, κύτταξέ με εἰς τὰ μάτια.

Δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντικρύσω τὸ βλέμμα της.

— Εἰπέ μου, σὺ δὲν ἔβαλες ζάχαριν εἰς τὸ φαγητόν, ὅπως καὶ τὴν περασμένην ἑβδομάδα εἰς τὸ σφουγγάτον;

Δὲν ἀπήντησα τίποτε.

— Εἰπέ τὴν ἀλήθειαν. Εἶνε περιττὸν ν' ἀρνήσαι. Τὸ πρόσωπόν σου τὸ μαρτυρεῖ.

Ἐγὼ ἐξηκολούθουν νὰ σιωπῶ.

— Ἀ! ἔτσι λοιπόν; ἀνέκραξε, καλὰ λοιπόν, ἰδοὺ τὸ πρόγευμά σου.

Ταῦτα δὲ λέγουσα ἔκυψεν ἐν τεμάχιον ἄρτου καὶ μοι τὸ ἔδωκεν.

Ἐσηκώθην ἀπὸ τὴν τ' ἀπέζαν καὶ ὑπῆγα εἰς τὸν κῆπον, βρέχων δὲ τὸν ἄρτον μου μετὰ τὰ δάκρυά μου, ἐσυλλογιζόμην ὅτι ἤμουν πολὺ δυστυχής.

Ὁ κῆπος ἦτο πολὺ μεγάλος, ὅπισθεν δὲ εὐρίσκετο ἐκτεταμένος λαχανόκηπος φθάνων μέχρι μεγάλου τοίχου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐχώριζεν ἀπὸ τὸν ὀρνιθῶνα. Ἐκεῖ διηυθύνθη.

Πολλὴν περιέργειαν ἠεθάνον διὰ νὰ ἴδω τὸν ὀρνιθῶνα ἐκεῖνον. Ἰσως διότι μετ' εἶχον ῥητῶς ἀπαγορεύσει νὰ εἰσέλθω εἰς αὐτόν· ἀλλὰ ποτε δὲν ἐπέερασα πρὸ τῆς θύρας του χωρὶς νὰ με καταλάβῃ ἐπιθυμία νὰ εἰσέλθω.

Δυστυχῶς ὅμως ὁ μάνδαλος ἦτο ὑψηλός.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ γέρον κηπουρὸς εἶχε λησμονήσῃ πλησίον τῆς θύρας τὸ χειραμάξιόν του.

Λαμπρὰ εὐκαιρία· ἀνέβην ἐπάνω, ἔσυρα τὸν

μάνδαλον καὶ ἤνοιξα τέλος τὴν θύραν ἐκείνην, ἡ ὁποία μοι ἔκρυπτε τόσα πράγματα.

Ἀλλὰ δὲν εἶδον τίποτε ἄξιον λόγου, ὅπως ἐπεριμένον.

Εἶδον μίαν λασπώδη αὐλήν, γεμάτην ἀπὸ ἔχνη ποδῶν ὀρνιθῶν. σωρὸν κοπριάς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐβάδιζεν εἰς πετεινός, καὶ δύο-τρεις σκῆφαί.

Αἱ ὀρνιθες καθὼς με εἶδον ἔφυγον ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ με φωνάζον τρώμουν. Ἀλλ' ὁ πετεινός, ὡς γενναϊότερος, δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του.

Ἰδὼν ἀνοιχτὴν τὴν θύραν, ἐκάλυψε τὰς συντροφους του, καὶ ἐξῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὸν λαχανόκηπον, ἐκεῖ δὲ ὅλη ἡ συμμορία διεσκορπίσθη καὶ ἤρχισε νὰ βραμφίξῃ τὰ χορταρικά.

Πολὺ ὀλίγον μ' ἐμελλε διὰ τοῦτο. Ὅλη μου ἡ προσοχὴ εἶχε συγκεντρωθῇ εἰς ἓν μικρὸν καλύβι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξήρχοντο ὑπόκωφοι γρυλλισμοί.

Ἐπροχώρησα σιγὰ σιγὰ. Τί νὰ ἦτο ἀράγε; . . . προσεπάθησα νὰ ἴδω ἀπὸ τὰς μικρὰς τρύπας τῆς θύρας, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ διακρίνω τίποτε. . . . Τότε μοι ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ μισοανοίξω ὀλίγην τὴν θύραν, τόσον μόνον ὅσον διὰ νὰ κύψω καὶ ἴδω.

Ἀλλὰ μόλις ἔσυρα τὸν μάνδαλον, ἐν θεόρατον πρᾶγμα ὥρμησε, σπρώχνον μετὰ φοβεράν δύναμιν.

Τρελλὸς ἀπὸ φόβον, ἐτράπην εἰς φυγὴν· ἔτρεχε δὲ κατόπιν μου καὶ μ' ἐκυνήγει εἰς χοῦρος γρυλλίζων ἀγρίως.

Τόσος ἦτο ὁ τρόμος μου, ὥστε δὲν ἐσκέφθην νὰ καταφυγῶ εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐτρέχον! ἔτρέχον, στρέφων καθε φορὰν τὴν κεφαλὴν μου ὅπως βεβαιωθῶ ὅτι δὲν με εἶχε φθάσῃ τὸ φοβερὸν θηεῖον. Νομίζω ὅτι οὐδέποτε εἰς τὴν ζωὴν μου ἔτρεξα τόσον πολὺ.

Ἀλλὰ βλέπων διαρκῶς πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπροχώρουν κατὰ τύχην. . . ἔξαφνα ἠεθάνθη ὅτι τὸ ἔδαφος ἔφευγεν ὑπὸ τοὺς πόδας μου· ἔπεσα. . . ἐβυθίσθην. . . ἡ κεφαλὴ μου προσέκρουσεν εἰς ἓν ξηρὸν πρᾶγμα· ὁ χοῦρος, φοβηθεὶς ἀπὸ τὸ νερόν, τὸ ὁποῖον ἀνετινάχθη, ἔφυγεν, ἐγὼ δὲ . . . ἐγὼ, ὅταν ἤνοιζα τοὺς ὀφθαλμούς μου, εἶδα ὅτι εὐρισκόμεν ἑντὸς ἐνὸς ποτιστικοῦ κάδου.

Αἱ κραυγαὶ μου προσεῖλκυσαν τὸν Μπαρμπανικολῆ καὶ τὴν Σοφούλαν, οἱ ὁποῖοι ἔτρωγον τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Μετ' ἀνέστησαν ἀπὸ τὸ νερόν. Ὁ γέρον κηπουρὸς κρατῶν με σικωμένον μετ' ὑπῆγε

μέχρι τῆς θύρας, σείων με τραχέως πολλάκις διὰ νὰ στραγγίσῃ τὸ νερόν ἀπ' ἐπάνω μου, ἔλεγεν.

Δὲν ἐτόλμων νὰ διαμαρτυρηθῶ. Ἡ περίστασις δὲν ἦτο διόλου καταλλήλος. Ἐπρεπε νὰ ὑποφέρω τὰ πάντα λυγγύτως.

— Πλυνέ το πατόκορφα αὐτὸ τὸ μαγκόπαιδο, εἶπεν εἰς τὴν Σοφούλαν· ἐγὼ τρέχω νὰ περιμεινῶ ταῖς κόταις, νὰ μανδρίσω τὸ χοῖρο. Μοῦ τὰ καμὰν θάλασσα ἔς τὸν κῆπο!

Ἡ Σοφούλα μ' ἐξέδυσε καὶ μ' ἐπλυνεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, διότι ἦμην καταλασπασμένος, ἔπειτα δὲ με ἔβαλε νὰ πλαγιάσω.

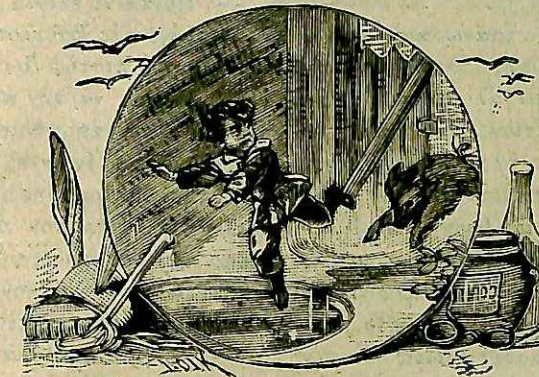
Με εἶχε καταλάβῃ σφοδρὸς πυρετός, κατὰ τὸ

διάστημα τοῦ ὁποίου μοι ἐφαίνετο ὅτι ἔβλεπα συχνάκις κύπτων ἐπ' ἐμοῦ ἐν πρόσωπον γλυκύτατον, ὁμοιάζον πολὺ μετὰ τὸ πρόσωπον τῆς γραίας μάμμης μου. Ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε τὸ ἰδικόν της, διότι ὅτε τὴν ἐπαύριον ἐξύπνισα ὕγιης, τὴν εὖρον ψυχρὰν καὶ αὐστηρὰν ὅπως πάντοτε.

— Τὸ πάθημα ἄς σοὺ γίνῃ μάθημα, μοι εἶπεν. Αὐτὸ θὰ σοὺ μάθῃ ὅτι ὁ Θεὸς παίρνει κάποτε τοὺς γονεῖς εἰς τὸν οὐρανὸν διὰ νὰ μὴ βλέπουν πόσον ἄτακτα καὶ ἀπειθῆ εἶνε τὰ παιδιὰ των καὶ λυποῦνται κατάκαρδα.

(Ἐπεται συνέχεια)

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΕΦΕΥΓΕΝ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΠΟΔΑΣ ΜΟΥ
(Σελ. 120)

Ο ΠΙΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Εἰς βασιλεὺς πολὺ γέρον κοθένθησεν. Ἀμα ἐνόησεν ὅτι ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ, προσεκάλεσε τὸν πιστὸν Ἰωάννην. Οὗτος ἦτο ὁ ἀγαπητοτέρους του ὑπῆρέτης, καὶ τὸν ἀνόμενον «Πιστὸν Ἰωάννην», διότι εἰς ἅλην τὴν ζωὴν του ἦτο πιστὸς εἰς τὸν κύριόν του. Ὅταν ἦλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, οὗτος τῷ εἶπε:

— Πιστέ μου Ἰωάννη, αἰσθάνομαι ὅτι πλησιάζει τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου, καὶ ἡ μόνη μου ἀνησυχία καὶ φροντίς εἶνε διὰ τὸν υἱόν μου· εἶνε ἀκόμη πολὺ νέος καὶ δὲν εἰδεύει νὰ διευθύνῃ τὸν ἑαυτόν του· δὲν θ' ἀποθάνω δὲ ἡσυχος, ἂν δὲν μοῦ ὑποσχεθῇς ὅτι θὰ ἐπαγρυπνῇς ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι θὰ τὸν διδάξῃς ὅλα, ὅσα πρέπει νὰ εἰδεύῃ, καὶ ὅτι θὰ ἦσαι δι' αὐτὸν δεῦτερος πατήρ.

— Σὰς ὑπόσχομαι, εἶπεν ὁ Ἰωάννης, ὅτι δὲν θὰ τὸν ἀφίσω ἀπὸ πλησίον μου, ὅτι θὰ τὸν ὑπηρετῶ πιστά, καὶ ὅτι θὰ διακινδυνεύσω ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μου δι' αὐτόν.

— Τώρα λοιπόν θ' ἀποθάνω ἡσυχος, εἶπεν ὁ γέρον βασιλεὺς. Μετὰ τὸν θάνατόν μου δεῖξέ τῷ ὅλα τὰ ἀνάκτορα, ἀνοίξέ τῷ ὅλα τὰ δωμάτια, ὅλας τὰς αἰθούσας, ὅλα τὰ ὑπόγεια καὶ τοὺς θησαυροὺς ποὺ εἶνε κλεισμένα ἐκεῖ μέσα· νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃς μόνον νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ τελευταῖον δωμάτιον τοῦ ἐπάνω πατώματος, ὅπου εὐρίσκεται ἡ εἰκὼν τῆς βασιλοπούλας τοῦ Χρυσοῦ Θρόνου. Διότι ἅμα τὴν ἰδῇ, θὰ θελήσῃ νὰ τὴν πάρῃ γυναικα καὶ διὰ νὰ κατορθώσῃ τοῦτο θὰ περάσῃ μεγάλους κινδύνους. Προσπάθησε λοιπόν νὰ τὸν προφυλάξῃς.

Ὁ πιστὸς Ἰωάννης ἐπανελάβε τὰς ὑποσχέσεις του, ὁ δὲ γέρων βασιλεὺς, ἥσυχος πλέον, ἀκούσθησεν τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸ προσκέφαλον καὶ ἐξεπνευσεν.

Μετὰ τὴν κηδείαν τοῦ βασιλέως, ὁ Ἰωάννης διηγήθη εἰς τὸν νέον διάδοχον ὅσα ὑπεσχέθη εἰς τὸν πατέρα του τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του.

— Θὰ φυλαξῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου, εἶπε, καὶ θὰ σοῦ εἶμαι πιστὸς ὅπως ἔμουν καὶ εἰς τὸν πατέρα σου, καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἄς θυσιάσω καὶ τὴν ζωὴν μου.

Ἀφ' οὗ ἐπέρασαν τεσσαράκοντα ἡμέραι, ὁ Ἰωάννης εἶπεν εἰς τὸν νεαρὸν βασιλέα :

— Εἶνε καιρὸς νὰ ἰδῇς τί ἐκληρονόμηδες ἀπὸ τὸν πατέρα σου.

Καὶ τὸν ὠδήγησε παντοῦ, ἐπάνω καὶ κάτω, καὶ τῷ ἔδειξεν ὅλα τὰ πλούτη, τὰ ὅποια ἦσαν σωρευμένα εἰς λαμπρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ δωμάτια, καὶ μόνον εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο δὲν τὸν ὠδήγησεν, ὅπου ἦτο ἡ εἰκὼν τῆς βασιλοπούλας. Ἦτο δὲ τοιοῦτοτρόπως τοποθετημένη ἡ εἰκὼν αὕτη, ὥστε ὅταν ἦνοιγέ τις τὴν θύραν, τὴν ἔβλεπεν ἀμέσως ἦτο δὲ τόσον ὠραία ἐξωγραφημένη, ὥστε ἐφαίνετο ὡς ζωντανή. Ὁ νεαρὸς βασιλεὺς παρετήρησεν ὅτι ὁ Ἰωάννης διήρχετο πάντοτε ἐμπροσθεν τῆς θύρας αὐτῆς χωρὶς νὰ τὴν ἀνοίξῃ καὶ τοῦ ἠρώτησε τὴν αἰτίαν :

— Διότι, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης, μέσα εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον εἶνε κάτι τι, τὸ ὅπου οὐκ ἔστιν ἐν τῷ τρωμάξῃ ἅμα τὸ ἰδῆς.

— Εἶδον ὅλα τὰ μέρη τῶν ἀνακτόρων, εἶπεν ὁ νεαρὸς βασιλεὺς, καὶ ἐπιθυμῶ ἐπίσης νὰ μᾶθω τί εἶνε ἐδῶ μέσα.

Καὶ ἤθελε ν' ἀνοίξῃ διὰ τῆς βίας. Ὁ πιστὸς Ἰωάννης τὸν ἠμπόδισε καὶ τῷ εἶπεν :

— Ὑπεσχέθη εἰς τὸν πατέρα σου τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου σου νὰ μὴ σ' ἀφήσω νὰ ἐμῆς μέσα εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον· ἂν σὲ ἀφήσω, τότε εἶνε δυνατόν νὰ συμβῇ τὸ μεγαλεῖτερον δυστύχημα καὶ εἰς σὲ καὶ εἰς ἐμέ.

— Τὸ μεγαλεῖτερον δυστύχημα, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, θὰ συμβῇ, ἂν δὲν θὰ εὐχαριστήθῃ ἡ περιέργειά μου. Δὲν θὰ ἡσυχάσω, ἐὰν δὲν ἴδω τί εἶνε μέσα εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον. Καὶ δὲν φεύγω ἀπ' ἐδῶ, ἐὰν δὲν μοῦ ἀνοίξῃς.

Ὁ πιστὸς Ἰωάννης, βλέπων ὅτι δὲν ἦτο πλέον δυνατόν ν' ἀρνηθῇ, ὑπῆγε τεθλιμμένος καὶ ἀναστενάζων νὰ εὕρῃ τὸ κλειδίον. Ὅταν ἦνοιξε τὴν

θύραν, εἰσῆλθεν αὐτὸς πρῶτος, καὶ προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὴν εἰκόνα μετὰ τὸ σῶμά του, ἀλλὰ εἰς μάτην, διότι ὁ βασιλεὺς, ἀνορθωθείς ἐπὶ τῶν ἁκρῶν τῶν ποδῶν του, τὴν παρετήρησεν ἄνωθεν τῶν ὤμων του. Ἀλλ' ἅμα εἶδε τὴν εἰκόνα ἐκείνην τῆς ὠραίας βασιλοπούλας, ἡ ὁποία ἔλαμπεν ἀπὸ χρυσῶν καὶ ἀδάμαντας, ἔπεσε κατὰ γῆς ἀναίθητος. Ὁ πιστὸς Ἰωάννης ἐσήκωσεν αὐτὸν καὶ τὸν ἔβλεπεν εἰς τὴν λήνην του, ψιθυρίζων :

— Τὸ δυστύχημα ἐγένετο, ὦ Θεέ μου ! τί θὰ γίνωμεν τώρα ; καὶ τῷ ἔδωκε νὰ πῇ ὀλίγον οἶνον διὰ νὰ τὴν ζωογονήσῃ.

Ὅταν ὁ νεαρὸς βασιλεὺς συνῆλθεν, ἡ πρώτη ἐρώτησίς του ἦτο :

— Ποία εἶνε ἐκεῖνη ἡ εἰκὼν ;

— Εἶνε τῆς βασιλοπούλας τοῦ Χρυσοῦ Θρόνου, εἶπεν ὁ πιστὸς Ἰωάννης.

— Πρέπει νὰ τὴν πάρω αὐτὴν τὴν βασιλοπούλαν, εἶπεν ἀποφασιστικῶς. — Καὶ θὰ με βοηθήσῃς καὶ σὺ, Ἰωάννη, ὁ πιστὸς ὑπὲρ τῆς.

Ὁ πιστὸς Ἰωάννης ἐσκέφθη νὰ εὕρῃ τὸν καταλληλότερον τρόπον διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως, διότι ἦτο πολὺ δύσκολον νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῆς βασιλοπούλας. Ἐπὶ τέλους εὗρε μέσον, καὶ εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα :

— Ἡ βασιλοπούλα ζῇ μέσα εἰς χρυσάφι· χρυσαῖς εἶνε καὶ ἡ καρέκλαις τῆς, καὶ τὰ πινάκιά τῆς, καὶ τὰ ποτήριά τῆς καὶ πᾶν ἐπιπλόν τῆς. Ἔχει πολὺν χρυσὸν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον, δῶσε ἄρκετον εἰς τοὺς χρυσοκόους διὰ νὰ κατασκευάσῃ δοχεῖα καὶ κοσμήματα πάντος εἶδους, πτηνὰ καὶ ἄγρια ζῷα πάντος σχήματος, ὅλα αὐτὰ θὰ ἀρέσουν βέβαια εἰς τὴν βασιλοπούλαν. Θὰ ξεκινήσωμεν ἀπ' ἐδῶ μετὰ τὰ πολύτιμα αὐτὰ σκεύη, καὶ θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν σκοπόν μας.

Ὁ νεαρὸς βασιλεὺς προσεκάλεσεν ὅλους τοὺς χρυσοκόους τοῦ τόπου του, καὶ ἐργάσθησαν νυκθμερῶν ἕως ὅτου τὰ ἐτελείωσαν ὅλα. Ἀφ' οὗ ἐφόρτωσαν μετὰ χρυσὰ ἐκεῖνα πράγματα ἐν πλοῖον, ὁ πιστὸς Ἰωάννης ἐνεδύθη ὡς ἔμπορος, ὡς καὶ ὁ βασιλεὺς, διὰ νὰ μὴ τὸν ἀναγνώρισῃ κανεὶς.

Τὸ πλοῖον ἐταξείδευσε καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν, ὅπου ἦτο ἡ βασιλοπούλα τοῦ Χρυσοῦ Θρόνου.

Ὁ πιστὸς Ἰωάννης ἀπεβίβασθαι μόνος καὶ ἀφῆκε τὸν βασιλέα ἐντὸς τοῦ πλοίου.

— Ἰσως, τῷ εἶπεν ὁ Ἰωάννης, φέρω τὴν βασιλοπούλαν εἰς τὸ πλοῖον, φρόντισε νὰ εἶνε ὅλα

ἐν τάξει, τοποθέτησε ὅλα τὰ χρυσὰ ἀγγεῖα ὅπως πρέπει, καὶ εἶπε νὰ στολίσουν τὸ πλοῖον μετὰ σημαίας ὡς νὰ ἦτο ἑορτή.

Μετὰ ταῦτα ἐπῆρε μαζί του πολλὰ μικρὰ κοσμήματα, καὶ ὑπῆγε κατ' εὐθείαν εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Εἰσελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν εἶδε μίαν νέαν, ἡ ὁποία ἔπαιρνε νερόν ἀπὸ τὴν βρύσιν μετὰ δύο χρυσοὺς κάδδους. Ἐνῶ ἡ νεανὶς ἡτοιμάζετο νὰ ἀπέλθῃ, παρετήρησε τὸν ξένον καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ποῖος ἦτο.

— Εἶμαι, τῇ εἶπεν, ἔμπορος, — καὶ ἀνοίξας τὸν σάκκον τῇ ἔδειξε τὰ ἐμπορεύματά του.

— Ὡ τί ὠραῖα πράγματα ποὺ ἔχεις ! ἀνέκραξεν ἡ νεανὶς, καὶ ἀφίσασα κατὰ γῆς τοὺς κάδδους, ἤρχισε νὰ παραῖρῃ ὅλα τὰ κοσμήματα τὰ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

— Πρέπει, εἶπε, νὰ τὰ ἰδῇ ἡ βασιλοπούλα, καὶ θὰ ἀγοράσῃ, διότι ἀγαπᾷ πολὺ τὰ χρυσὰ πράγματα. Ἐλκύσασα δὲ αὐτὸν ἀπὸ τὴν χεῖρα, τὸν εἰσῆγαγεν εἰς τὰ ἀνάκτορα, διότι ἡ νεανὶς αὕτη ἦτο θαλαμηπόλος.

Ἡ βασιλοπούλα κατεβέβηκε ἅμα εἶδε τὰ χρυσὰ κοσμήματα καὶ εἶπεν :

— Τόσον ὠραῖα εἶνε, ὥστε θὰ τὰγοράσω ὅλα. Ἀλλ' ὁ πιστὸς Ἰωάννης εἶπεν :

— Ἐγὼ εἶμαι ἀπλὸς ὑπὲρ τῆς ἐνός πλουσίου ἔμπορου, καὶ αὐτὰ ποὺ βλέπετε ἐδῶ δὲν εἶνε τίποτε κοντὰ εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἔχει ὁ κύριός μου μέσα εἰς τὸ πλοῖόν του. Ἐκεῖ θὰ εὕρῃτε τὰ ὠραιότερα καὶ τὰ πολυτιμότερα πράγματα τοῦ κόσμου.

Ἡ βασιλοπούλα ἐζήτησε νὰ τὰ φέρῃ ἐξω ὁ ἔμπορος, ἀλλ' ὁ Ἰωάννης τῇ εἶπεν :

— Εἶνε πάρα πολλὰ, καὶ θὰ χρειασθῇ πολὺς καιρὸς ὅσῳ νὰ τὰ φέρωμεν ἐδῶ, θὰ χρειασθῇ καὶ πολλὸς τόπος, διότι τὰ παλάτια σας δὲν θὰ τὰ χωρέσῃ.

Ἡ περιέργεια τῆς βασιλοπούλας ἐκεντρήθη ἀκόμη περισσότερο καὶ τέλος ἀνεφώνησε :

— Πήγαίνε με λοιπὸν εἰς αὐτὸ τὸ πλοῖον, θέλω νὰ ὑπάγῃ μόνη μου διὰ νὰ ἴδω τοὺς θησαυροὺς τοῦ κυρίου σου.

Ὁ πιστὸς Ἰωάννης τὴν ἔφερε περιχρῆς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἅμα τὴν εἶδεν ὁ βασιλεὺς, τὴν εὗρεν ἀκόμη ὠραιότεραν ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς.

Μόλις ἐμβῆκεν εἰς τὸ πλοῖον ἡ βασιλοπούλα, ὁ πιστὸς Ἰωάννης ἐπρόσταξε τὸν πλοίαρχον νὰ

σκηώσῃ ἀμέσως τὴν ἄγκυραν καὶ νὰ φύγουν. Ὁ βασιλεὺς εἶχε καταβῇ μετὰ τὴν βασιλοπούλαν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ τῇ ἔδεικνυν ὅλα ἐκεῖνα τὰ χρυσὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ πινάκια, τὰ ποτήρια, τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ἄγρια ζῷα. Παρήλθον τοιοῦτοτρόπως πολλὰ ὥραι, καὶ ἐνῶ ἐξήταξε μετὰ προσοχῆς τὰ πολύτιμα ἐκεῖνα πράγματα, δὲν ἐνόησε ὅτι τὸ πλοῖον ἐταξείδευεν.

Ἐπὶ τέλους ἡγαρίστησε τὸν δῆθεν ἔμπορον καὶ ἡτοιμάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ἀνάκτορά τῆς, ἀλλὰ, ἅμα ἀνέβη εἰς τὸ κατὰστροφῶμα, εἶδεν ὅτι ἦτο ἐν μέσῳ τοῦ πελάγους μακρὰν, πολὺ μακρὰν τῆς ξηρᾶς, καὶ ὅτι τὸ πλοῖον ἐταξείδευεν.

— Μὲ ἠπάτησαν ! ἀνέκραξεν ἐντρομέως, ἐγὼ νὰ πέσω εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐνός ἔμπορου ; ὦ ! ἐπιθυμῶ καλλίτερον ν' ἀποθάνω !

Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, λαθὼν αὐτὴν ἐκ τῆς χειρὸς, τῇ εἶπε :

— Δὲν εἶμαι ἔμπορος, εἶμαι βασιλεὺς, καὶ ἀπὸ οἰκογένειαν καλὴν, ὅπως καὶ ἡ ἰδική σου. Θέλω νὰ γίνῃς βασίλισσά μου· δι' αὐτὸ ἦλθα.

Οἱ λόγοι οὗτοι παρηγόρησαν τὴν βασιλοπούλαν, ἡ καρδιά τῆς συνεκινήθη, καὶ συνήνεσε νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν βασιλέα.

Ἐνῶ ἐταξείδευον εἰς τὰ μέσον τοῦ πελάγους, ὁ πιστὸς Ἰωάννης μίαν ἡμέραν, καθήμενος εἰς τὴν πρῶραν τοῦ πλοίου, παρετήρησεν εἰς τὸν ἄερα τρία πτηνὰ, τρεῖς κορώνας, αἱ ὁποῖαι ἦλθαν καὶ ἐκάθοντο ἐμπρὸς του. Ἦκουσε τί ἔλεγον αἱ κορώναι, διότι ἐνόησε τὴν γλῶσσάν των.

— Καλὰ τὴν κατάφερε τὸ βασιλόπουλο, ἔλεγεν ἡ πρώτη κορὼν, μὰς τὴν ἀρπάξε τὴν βασιλοπούλα τοῦ Χρυσοῦ Θρόνου !

— Ναί, ἀλήθεια, εἶπεν ἡ δευτέρα, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἰδική του ἀκόμη.

— Πῶς ; εἶπεν ἡ τρίτη, αὕτη κάθεται σιμὰ του.

— Καὶ τί ρ' αὐτό ; εἶπεν ἡ πρώτη, ὅταν ἐβγῶν ἐξω ἀπὸ τὸ πλοῖον, θὰ φέρουν εἰς τὸ βασιλόπουλο ἕνα κόκκινον ἵππον διὰ νὰ τὸν ἱππεύσῃ, καὶ ἂν τὸ κάμῃ αὐτό, ὁ ἵππος θὰ πετάξῃ μαζί του, καὶ ποτὲ δὲν θὰ μάθουν τί ἀπέγιναν.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ἡ δευτέρα, δὲν ὑπάρχει κατένας τρόπος νὰ μὴν πετάξῃ ὁ ἵππος ;

— Εἶνε ἕνας τρόπος, εἶπεν ἡ πρώτη κορὼν, πρέπει νὰ ἀναβῇ ἕνας ἄλλος εἰς τὸν ἵππον, νὰ πάρῃ ἕνα ὄπλον ἀπὸ τὸ ἐφίππιον καὶ νὰ τὸν σκοτώσῃ. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον λοιπὸν θὰ προφυλάξουν τὸ βασιλόπουλο. Ἀλλὰ ποῖος τὸ εἰδεύει αὐτό ;

Καί ἔπειτα, ὅποιος θὰ τὸ ξεύρη καὶ θὰ τὸ εἶπῃ θὰ γίνῃ πέτρα ἀπὸ τὰ πόδια ἕως τὰ γόνατα.

Ἦλθε καὶ ἡ σειρά τῆς δευτέρας κορώνης, καὶ εἶπεν·

— Ἐγὼ εἰξεύρω νὰ σᾶς εἰπῶ ἀκόμη καὶ κατ' ἄλλο. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ ἵππος ἐφονεύθη, ὁ βασιλεὺς ὁμως δὲν θὰ ἔχῃ πάλιν ἰδικήν του τὴν βασιλοπούλαν. Διότι ὅταν θὰ ἔμβουν εἰς τὸ παλάτι, θὰ τοῦ φέρουν μέσα εἰς τὸ πιάτο ἓνα λαμπρὸ νυμφικὸ ὑποκάμισο, τὸ ὁποῖον θὰ φαίνεται ὅτι εἶνε ὑφασμένο μὲ χρυσάφι, ἀλλ' αὐτὸ θὰ εἶνε ὅλο πῖσσα καὶ θειάφι, καὶ ἂν τὸ φορέσῃ ὁ βασιλεὺς, θὰ καῇ ἕως τὰ κόκκαλα.

— Δὲν εἶνε λοιπὸν κανένας τρόπος νὰ μὴ φορέσῃ τὸ ὑποκάμισον; εἶπεν ἡ τρίτη κορώνη.

— Εἶνε ἓνας τρόπος, ἀπεκρίθη ἡ δευτέρα, πρέπει ἓνας ἄνθρωπος πού νὰ φορῇ χειρόκτια νὰ πιᾷ τὸ ὑποκάμισο καὶ νὰ τὸ ρίψῃ εἰς τὴν φωτιάν. Ἄμα καὶ τὸ ὑποκάμισον, ὁ βασιλεὺς θὰ σωθῇ. Ἀλλὰ τί τὸ ὄφελος; Αὐτὸς πού θὰ τὸ ξεύρῃ καὶ θὰ τὸ πῇ, θὰ γίνῃ πέτρα ἀπὸ τὰ γόνατα ἕως τὴν καρδίαν.

Ἡ τρίτη κορώνη εἶπεν·

— Εἰξεύρω ἀκόμη καὶ κατ' ἄλλο. Ἄς ὑπο-

θέσωμεν ὅτι ἐκείν τὸ ὑποκάμισον, τὸ βασιλοπούλο ὁμως δὲν θὰ ἔῃ ἰδικήν του ἀκόμη τὴν βασιλοπούλαν. Θὰ γίνῃ ὁ χορὸς τοῦ γάμου καὶ θὰ χορεύσῃ ἡ βασιλοπούλα καὶ τότε ἀμέσως θὰ λιποθυμήσῃ καὶ θὰ πέσῃ χάμου ὡς ἀν πεθαμένη, καὶ θὰ ἀποθάνῃ ἀλήθεια, ἂν δὲν τὴν σικώσῃ κανεὶς ἀμέσως καὶ δὲν τῆς ροφήσῃ ἀπὸ τὸν δεξιὸν ὤμὸν τῆς τρεῖς σταλαγματιάς αἵμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τὸ κρύψῃ ἀμέσως. Ἀλλὰ αὐτὸς πού θὰ τὸ ξεύρῃ καὶ θὰ τὸ εἶπῃ θὰ γίνῃ πέτρα ἀπὸ τὸ κεφάλι ἕως τὰ πόδια.

Μετὰ τὴν συνδιάλεξιν αὐτὴν, αἱ κορώναι ἐπέταξαν πάλιν. Ὁ πιστὸς Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος τὰ εἶχεν ἀκούσῃ ὅλα, ἔμεινεν ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην καταλυπημένος καὶ σιωπηλός. Νὰ σιωπήσῃ νὰ μὴν εἶπῃ τίποτε, θὰ ἦτο ὁ ὀλεθρὸς τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ νὰ ὁμιλήσῃ πάλιν, θὰ ἦτο ὁ ἰδικὸς του ὀλεθρὸς. Τέλος εἶπε καθ' ἑαυτὸν·

— Θὰ σώσω τὸν κύριόν μου, καὶ ἂς θυσιάσω καὶ τὴν ζωὴν μου.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Α. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

(Ἐκ τῶν Διηγημάτων τῶν Ἀδελφῶν Grimm)

Ο ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΑΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Ἀλευροπούλα εἶνε ἓνα μικρὸ ἄσπρο ποντικᾶκι, καὶ τὴν ὀνομάζουν μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα διότι ἀγαπᾷ πολὺ τὸ ἄλευρι καὶ εἶνε ἄσπρο σὰν ἄλευρι.

Ἐγεννήθη εἰς τὸν μύλον τοῦ Γιάννη Κώστα· ἡ Ἀλευροπούλα εἰξεύρει γράμματα διότι ἀκούει τὰς ὁμιλίας τῶν παιδίων, τὰ ὅποια ἔρχονται ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν τοῦ μύλου καὶ παίζουν· ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ γράψῃ τὸν βίον τῆς.

Ἐγραψε λοιπὸν ὅσα ἤθελε· ἀλλὰ μίαν ἡμέραν δυνατὸς ἀέρας ἐφύσησεν εἰς τὸν μύλον τοῦ Γιάννη Κώστα καὶ ἐπῆρεν ὅλα τὰ γραμμένα φύλλα, δι' αὐτὸ δὲν ἔχομεν ὅλον τὸν βίον τῆς Ἀλευροπούλας λεπτομερῶς, ἀλλὰ μονάχα ἓνα μέρος.

Νὰ τί λέγει ἡ Ἀλευροπούλα εἰς μίαν σελίδα.

«Ἐνα βράδυ, πού ἔτρωγα μὲ τὴν μητέρα μου Τυροφαγοῦ ὀπίσω ἀπὸ τὸν ξύλινον τοῖχον, ἤκουσα ὁμιλίαν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, καὶ ἐτέντωσα ταῦτιά μου διὰ ν' ἀκούσω.

Ἡ φωνὴ ἦτο τῆς γυναικὸς τοῦ Γιάννη Κώστα.

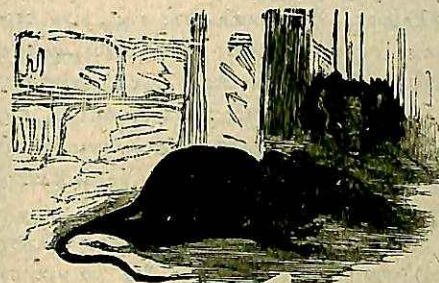
Ἡ γυναικα τοῦ Γιάννη Κώστα ἦτο μία πολὺ καλὴ γραῖα καὶ ποτέ μου δὲν τὴν ἐφοβήθην, διότι πολλὰς φορὰς ἐπέρασα ἀπ' ἐμπρὸς τῆς. Ὅταν ἡ γραῖα μυλωνοῦ μ' ἐβλέπεν, ἔλεγε·

— Νὰ το πάλι τὸ ποντικᾶκι!

Καὶ τίποτε ἄλλο.

Ἀλλὰ δὲν εἶπα ἀκόμη τί ἤκουσα ἔταν μίαν ἡμέραν ἔτρωγα μὲ τὴν μητέρα μου ὀπίσω ἀπὸ τὸν ξύλινον τοῖχον.

— Ὅλο ποντικὸς ἀκούω· ἀκούσε λίγο, Γιάννη Κώστα, ξεύρεις πὼς πρέπει νὰ πάρωμε μία γάτα.

Τότε ἀνησύχησα πολὺ, καὶ ἀπὸ μίαν τρεῦπαν ἔσκυψα νὰ ἰδῶ ἔξω καὶ εἶδα τὴν μυλωνοῦ, πού εἶχε βάλει τὰ ὀμματογυαλιά της διὰ νὰ εὐρῇ, πού ἦτο ἡ φωνὴά μας.

Ἐνόησαμε τί μεγάλο κίνδυνον ἔτρεχεν ἡ ζωὴ μας· καὶ ἡ μητέρα μου ἡ Τυροφαγοῦ καὶ ἐγὼ ἀρχίσαμε νὰ κρυφομιλοῦμε μὲ τρόμον· ἡ μητέρα μου ἔλεγεν ὅτι πρέπει νὰ φύγωμεν τὸ γρηγορώτερον, πρὶν νὰ ἔλθῃ ἡ γάτα· ἐγὼ ἔλεγα ὅτι εἰμποροῦμεν νὰ μείνωμεν εἰς τὸν μύλον καὶ ἀφ'

οὗ ἔλθῃ ἡ γάτα, διότι ὁ μύλος ἔχει ἀρκεταὶς κρυφῶνες.

Καὶ ἔπειτα τὸ ἄλευρι, τὸ καλὸ ἄλευρι! ἔπρεπε νὰ τὸ χάσω;

Ἀλλὰ ἡ μητέρα μου Τυροφαγοῦ ἐπρὸς κάλεσε τότε ὅλους τοὺς φίλους καὶ ὅλους τοὺς γείτονες· τοῖς εἶπε ὅτι πρέπει νὰ φύγουν τὸ γρηγορώτερον, διότι σήμερον ἡ αὐριον ἔρχεται ὁ τρομερὸς Γάτος καὶ τοὺς ἔπεισεν ὅλους καὶ εἶδα ὅλα τὰ ποντικᾶκια, ἄσπρα, μαῦρα, στακτερά, νὰ φεύγουν μὲ τέρσην βίαν, ὥστε αἱ οὐραὶ τῶν ἐχάθησαν εἰς σύννεφον σκόνης.

Ἔως ἐδῶ φθάνει ἡ βιογραφία τῆς Ἀλευροπούλας.

Ἀλλὰ ἓνα παιδί, πού παίζει συχνὰ ἐμπρὸς εἰς τὸν μύλον τοῦ Γιάννη Κώστα, μᾶς εἶπε ὅτι κάποτε βλέπει ἓνα ἄσπρο ποντικᾶκι.

Ἡ γραῖα μυλωνοῦ εἶπεν εἰς αὐτὸ τὸ παιδάκι μίαν ἡμέραν πού ἐφοβήθη ἔταν εἶδε ταῦτιά τῆς Ἀλευροπούλας·

— Διατί φοβᾶσαι, παιδάκι μου, ἓνα τόσο μικρὸ ζῷον; Δὲν εἰμπορεῖ νὰ σέ βλάψῃ· εἶνε τόσο δειλό, πού ὁ παραμικρὸς κρότος τὸ κάνει καὶ φεύγει... Ἀλλη φορὰ εἶχαμε πολλοὺς ποντικὸς ἐδῶ, ἀλλὰ τώρα βλέπω ἓνα μονάχον, ἓνα πού εἶνε ἀπὸ καιρὸ ἐδῶ, καὶ θὰ εἶνε ἁμαρτία νὰ τὸ πειράξωμε.

Παιδιά, μὴν πειράζετε τὰ ζῷα. Μὴ καχομεταχειρίζεσθε ἐκεῖνα τὰ ζῷα, τὰ ὅποια δὲν βλάπτουν κανένα.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων μὴ πειράζετε τὰ ζῷα, τὰ ὅποια μᾶς φαίνονται χρήσιμα· δὲν εἶνε σκληρότης μόνον νὰ τὰ βλάπτωμεν, εἶνε καὶ ἀχαριστία.

ΒΑΡΥΝΟΜΑΙ!

— «Αχ πώς βαρύνομαι να ένδυσθώ! έλεγε μίαν ήμέραν ή Εύδοκία.

Και δέν μου φθάνει αυτό, άλλ' έχω να βάλω και τα κομμάτια τών υποδημάτων μου· πώς βαρύνομαι!—Κατερίνα, Κατερίνα, έλα, καυμένη, να μου ράψης τα κουμπιά μου! βαρύνομαι πολύ δια να ράψω μόνη μου!

— Μητέρα, σε παραλώ, άς πιάσωμεν μίαν άμαξαν δια να υπάγωμεν περίπατόν, διότι βαρύνομαι να περιπατώ! «Ω! μη πηγαίνωμεν, καλή μου μητέρα, σήμερα εις της κυρίας Γεωργιάδου! δέν είμπορώ να τήν υποφέρω, είνε πολύ βαρετή με τας άτελειυτήτους ιστορίας που μάς διηγείται.

— Έλένη, έλα, καυμένη, να μου φέρης τα πράγματά μου εις το δωμάτιόν μου, βαρύνομαι να τα φέρω μόνη μου. «Ω! να πάλιν μου έρχεται ή Μαριάνθη δια να μου προτείνη να παίζωμεν το αιώγιόν της παιγνίδι, το κρυφτό, κανένα άλλο παιγνίδι δέν βαρύνομαι τόσο πολύ, όσον το κρυφτό!

— «Ω! Κυρία διδασκάλισσά μου, να είξυρες πόσον βαρύνομαι αυτό το γερμανικόν μάθημα! και το μάθημα της ιστορίας! και αυτήν τήν όχληράν ίγνογραφίαν! «Ω! και αυτό ακόμη το πιάνο. Έλένη, σιώπησε, καυμένη, σε βαρέθηκα με τα μαθήματά σου, που τα ψιθυρίζεις διαρκώς και μου ξεκουφαίνεις τα αυτιά! Κανένα έργόχειρον δέν βαρύνομαι τόσο πολύ, όσον το κέντημα, και μάλιστα το κέντημα εις τόν καναβά το βαρύνομαι όσαν ταις άμαρτίαις μου!

— Χθές εις της μάμμης μου βαρέθηκα να διαβάζω! Πώς βαρύνομαι σήμερα να καθωμαι μέσα εις το σπίτι! Και πόσον θα βαρεθώ αύριον εις του θείου Ιακώβου, που μάς έχει γεύμα!

Τό ένα βαρύνομαι, τό άλλο βαρύνομαι, αυτό θα τό βαρεθώ· βαρύνομαι, βαρύνεσαι, βαρύνεται με άλλους λόγους ή Εύδοκία ως κύριον θέμα της συνδιαλέξεώς της έχει τό όχληρόν έθημα βαρύνομαι. Και με τί ύφος θρηνώδες, με ποίαν βραχείαν και μονότονον φωνήν προφέρει τήν άγαπητήν της έκείνην λέξιν! «Όσόν όλον τό σώμά της, αί κινήσεις της, αί χειρονομίαι της, τό πρόσωπόν της να έκφράζουν πλήξιν, και πληξιν μεγάλην, ή όποία δέν έχει ιατρικόν! «Ω! πόσον είνε δυστυχής ή Εύδοκία!

Και έπειτα; με όλα αυτά δέν είμπορεί κανείς να τήν λυπάται, διότι μόνη της θέλει και βαρύνεται. «Ο βίος της, τόν όποιον διέχει πλησίον των καλών γονίων της, των χαριστάτων άδελφών της και της καλλίστης διδασκαλίας της, είνε τερπνότερος και ευχαριστότερος από κάθε άλλον. Μεγαλοπνιεί έπιτηδες τα πράγματα και φέρει δυσκολίας και εις τας μικροτέρας εργασίας, τας όποιας έκαστος έκτελεί χωρίς να συλλογισθί τόν κόπον, και τοιουτοτρόπως βαρύνεται να έκπληροί τα καθημερινά της καθήκοντα.

«Άλλως τε ή Εύδοκία άρκεί μόνον να θελήση να βιάση όλίγον τόν έαυτόν της δια να νικήση τήν όκηνηρίαν και τήν άποστροφήν, τήν όποιαν αισθάνεται εις πολλά πράγματα.

Λοιπόν, άντι εις τόν περίπατόν της να άγανακτή κατά του ψυχρού άνέμου, βαδίζουσα άργά· άργά όπισθεν της μητρός της, είνε προτιμότερον να βαδίζει με βήμα ζωηρόν και γοργόν, και τότε θα αισθανθί τό αίμά της να κυκλοφορή ταχύτερον εις τας φλέβας της, ένφ συγχρόνως και τό πνεύμά της θα γίνη ζωηρότερον και ευθυμότερον.

Τό αυτό θα συμβί και δια τα μαθήματά της και τα έργόχειρά της, εις τα όποια αισθάνεται τόσιν άηδίαν· εάν είχεν όλίγον ένδιαφέρον, εάν εϊργάζετο μετ' έπιμελείας, θα άνεκάλυπτεν εις τό γερμανικόν μάθημά της, εις τήν ιστορίαν της, εις τό κλειδοκυμβάλόν της, εις τό κέντημά της ακόμη, θέλητρα, τα όποια ούδέποτε αυτή θα έφαντάζετο.

Και έπειτα, και άν ακόμη ή Εύδοκία κάμη από καιρόν εις καιρόν και κανένα βαρετόν έργόχειρον, τί πειράζει; Δέν εύρισκόμεθα όλοι εις τό αυτό σημείον; Από πότε ή διασκεδάσις και ή τέρψις είνε ό κύριος σκοπός του βίου μας; Πάν ό,τι είνε ωφέλιμον, χρήσιμον και αναγκαϊόν εις τόν άνθρωπον δέν είνε πάντοτε και ευχαριστόν, και έπειδή τό καθήκον μάς φαίνεται ένίοτε τραχύ και δύσκολον, δέν έπεται ότι έχομεν τό δικαίωμα να τό παραμελώμεν.

Τέλος κάτι τι άλλο ή Εύδοκία, ή τόσον βαρετή, έπρεπε να συλλογισθί. Σχηματίζουσα άλανθίστως τό περίφημον έκείνο ρήμά της βαρύνομαι, εις όλους τους χρόνους, εάν προσέθετεν εις τό συνε-

χές συναξάρι της τήν έξής φράσιν: «Βαρύνω τους άλλους!» κανείς βεβαίως δέν θα τή έλεγεν ότι δέν λέγει τήν άληθειαν. Διότι πραγματικώς ένοχλεί τους άλλους. Είνε όχληρότατον να βλέπη τις πρό αυτού έν πρόσωπον σκυθρωπόν, να τό βλέπη να γασμάται, και ν' άκούη πάντοτε τό ίδιον παραπόνον και τήν αυτήν αιώνίαν μουρμούραν· και ό έπιεικέστερος των ανθρώπων άηδιάζει και βαρύνεται.

«Η Εύδοκία όμολογεί μεγαλοφώνως πόσον βαρύνεται όσάκις πηγαίνει εις της μάμμης της... «Απορώ πώς τολμά να όμιλή περί τούτου. «Αν είχε τις τό δικαίωμα να λέγη ότι βαρύνεται, βεβαίως τό δικαίωμα αυτό θα τό είχεν ή δυστυχής μάμμη της, ή όποία είνε άσθενής. «Η Εύδοκία έπρεπε να βιάση τόν έαυτόν της και να φροντίζη να τήν διασκεδάζη. Δια να τήν φαιδρύνη ήδύνατο να τή διηγίται τί είδεν εις τόν περίπατόν της, ή να τή περιγράφη τα πρόσωπα, τα όποια είδεν, ή να τή αναγινώσκη κάτι τι, ή να τή άπαγγέλλη κανένα ώραιόν ποιήμα, όλα δε αυτά θα έπροξένουν αρκετήν τέρψιν εις τήν μάμμην της.

— Εάν αί έπισκέψεις της Εύδοκίας είχαν αυτόν τόν σκοπόν, βεβαίως τότε δέν θα ήσαν βόσσανος δια τήν μάμμην, ή όποία δέν είξυρει πώς να

μεταχειρισθί τήν σκυθρωπήν και γρυνιάρην έγγόνην της.

Εις τήν οίκειν του θείου της Ιακώβου εύρίσκει τους μικρούς εξαδέλφους της δια να παίξη και να μη πλήττη, μάλιστα εις τόν ένα, ό όποιος είνε άσθενής, είμπορεί να διηγίται ιστορίας, να τω δεικνύη εικόνες των βιβλίων, να τω μανθάνη νέα παιγνίδια, και τότε οι εξαδέλφοί της δέν θα λέγουν πλέον δια τήν Εύδοκίαν ό,τι λέγουν τώρα:

— «Η Εύδοκία έφυγε, τί καλά! τί ευτυχία! τώρα θα γελάσωμεν όσω θέλωμεν.

«Αν ή Εύδοκία έφέρετο τοιουτοτρόπως, άν άντι να σκέπτηται πάντοτε περί της διασκεδάσεώς της, άν έφρόντιζεν όλίγον και δια τήν διασκέδασιν των άλλων, δέν θα τή έμενε πλέον καιρός να βαρύνεται. «Η φιλεργία είνε τό καλλίτερον ιατρικόν κατά της ανίας, άλλ' ή άφοσίωσις προς τους άλλους και ή άυταπάρνησις είνε ακόμη ισχυρότερον ιατρικόν.

Δια να μη βαρύνεται κανείς ίδού τί πρέπει να κάμνη: να άγαπά τό έργον, εις τό όποιον άσχολεϊται, να λέγη, όσάκις βαρύνεται, ότι όστις βαρύνεται καθίσταται βλαπτός και εις τους άλλους.

(Παράφρασις)

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Α. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

ΤΑ ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Γ' ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ

Τό εξάίσιον τούτο άριστούργημα φέρει εις τήν μνήμην των ανθρώπων τα ευγενή και τρυφερά αίσθήματα μιας συζύγου προς τόν συζυγόν της.

«Η Άρτεμισία, ή βασίλισσα της Καρίας, τόσον πολύ ήγάπα τόν συζυγόν της Μαύσωλον, ότε όταν ούτος απέθανε, καύσασα τό σώμα του τό έκαμε στάκτην και τό έπιε με τόν οϊνόν.

Θέλουσα δε να μείνη αιώνία ή ένθύμισις του συζύγου της, απέλασσε να κατασκευάση μνημείον άξιον της προς αυτόν μεγάλης αγάπης της.

Προσεκάλεσε λοιπόν τους περιφημότερους γλύπτας της εποχής εκείνης, τόν Βρύαξιν, τόν Σκόπαν, τόν Λεωχάρη, τόν Τιμόθεον και Πύθιν, και άνέθηκεν εις αυτούς τήν έκτέλεσιν του μνημείου.

Και ό μεν Σκόπας άνέλαβε να έκτελέση τήν

ανατολικήν πλευράν, ό Τιμόθεος τήν προς μεσημβρίαν, ό Λεωχάρης τήν προς δυσμάς και ό Βρύαξις τήν προς βορράν· ό δε Πύθις άνεδέχθη να κατασκευάση άρμα με τέσσαρας ίππους, όλοι δε μαζί έμελλον να κατασκευάσουν τήν πυραμίδα, επί της όποιας θα έτίθετο τό άρμα έκείνο.

Τό έργον είχε προχωρήση αρκετά· άλλ' ή Άρτεμισία δέν ήδυνήθη να νικήση τήν λύπην, τήν όποιαν ήσθάνετο δια τόν άποθανόντα συζυγόν της, και δύο έτη άφ' ότου ήρχισεν ή κατασκευή του μνημείου, απέθανεν.

Τό έργον έμελλε να μείνη άτελείωτον, διότι ό άδελφός της Άρτεμισίας, ό όποιος διεδέχθη αυτήν εις τόν θρόνον, δέν ήθελε να έξοδεύη τα χρήματα, τα όποια έχρειάζοντο άλλου.

«Άλλ' οι καλλιτέχναι, οι όποιοι είχαν αναλάβη αυτό, έθεώρησαν δυστύχημα να μείνη άτελεί-

ωτον τοιοῦτον ἔργον, τὸ ὅποιον θὰ καθίστα ἰδιό-
νατον τὸ ἰδικόν των ὄνομα παρὰ τὸ τοῦ Μουσώ-
λου, τοῦ συζύγου τῆς βασιλίσσης· ἀπεφάσισαν λοι-
πὸν νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ μνημεῖον καὶ νὰ τὸ
τελειώσουν χωρὶς καμμίαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐρ-
γασίαν των.

Τὸ λαμπρότατον τοῦτο μνημεῖον, τὸ ὅποιον
ὠνομάσθη *Μουσω.λεῖον*, ἀπὸ τὸ ὄνομα ἐκείνου,
διὰ τὸν ὅποιον ἐγένετο, ἐγένινεν αἰτία νὰ ὀνομά-
ζονται *Μουσω.λεῖα* καὶ ὅλα τὰ ἀξιοθαύμαστα διὰ
τὸ μέγεθος ἢ τὴν τέχνην των μνημεῖα.

Τὸ μνημεῖον τοῦτο εἶχε κτισθῇ εἰς τὴν Ἀλι-
καρνασσόν, πόλιν τῆς Καρίας καὶ πρωτεύουσαν
τοῦ βασιλείου τῆς Ἀρτεμισίας, εἰς θέσιν κατὰ-
ληλον καὶ ὑψηλὴν.

Τὸ Μουσωλεῖον ἦ.ο τετράγωνον καὶ εἶχε πε-

ριφέρειν τετρακοσίων ἑνδεκα ποδῶν· τριγύρω
εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ ἦσαν τριάκοντα ἐξ στύ-
λοι, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίζετο τὸ ἔξω πρόσω-
πον τοῦ οἰκοδομήματος.

Ἐπὶ τοῦ τετραγώνου τούτου, τὸ ὅποιον εἶχεν
εἴκοσι πέντε πῆχεων ὕψος, κατεσκευάσθη ἡ πυρα-
μὶς· καὶ ἐπὶ τῆς πυραμίδος ἐτέθη τὸ ἄρμα με-
τὸς τέσσαρας ἵππους, ὥστε τὸ ὕψος ὅλον τοῦ
οἰκοδομήματος ἦτο ἑκατὸν τεσσαράκοντα ποδῶν.

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο τῆς τέχνης ἀριστούργημα
κατεσκευάσθη τῷ 353 περίπου π. Χ. εἶνε ὁμῶς
ἄγνωστον πότε κατεστράφη, καὶ εἰς τί ἐχρησί-
μευσεν ἡ ὕλη, ἐξ ἧς ἀπετελεῖτο.

Τοιοῦτο ἦτο τὸ τρίτον θαῦμα, τὸ ὅποιον ἐπέ-
συρε τὸν θχυμασμὸν ὅλου τοῦ κόσμου.

Ο ΔΕΡΒΙΣΗΣ ΚΑΙ Η ΜΙΚΡΑ ΚΟΡΩΝΗ

Δερβίσης τις διήρχετο μίαν ἡμέραν ἀπὸ ἓν
δάσος καὶ εἶδεν ἓνα ἱέρακα, ὁ ὅποιος, κρατῶν
εἰς τὸ ῥάμφος του ἓν τεμάχιον κρέατος, ὑπῆ-
γεν εἰς μίαν φωλεάν, ἀφῆκεν ἐκεῖ τὸ κρέας
καὶ τὸ ἐκάλυψε μετὰς πτέρυγας του.

Ὁ Δερβίσης παρατήρησε τότε ὅτι ἡ φωλεὰ
περιεῖχε μίαν μικρὰν κορώνην ἐγκαταλειμ-
μένην καὶ ὀρφανήν, καὶ ὅτι ὁ ἱεραξ τῇ ἔφερε
τὴν τροφήν της διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν
πεῖναν.

— Πόσον μεγάλη εἶνε ἡ ἀγαθότης καὶ τὸ
ἔλεος τοῦ Θεοῦ! ἀνέκραξεν ὁ Δερβίσης ἄρα
εἶδε τὸ πρᾶγμα τοῦτο. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς
εἶνε κοινὴ τράπεζα, τὴν ὁποίαν ὁ Δημιουργὸς
ἡτοίμασε δι' ὅλα τὰ πλάσματά του· εἰς αὐτὴν
προσεκλήθησαν ὅλοι. Μέχρι σήμερον ἔζησα με-
τ' ἓν τεμάχιον ψωμίου, τὸ ὅποιον ἐπρομήθευα
μόνος μου, ἀλλ' εἰς τὸ ἐξῆς θ' ἀφήσω τὸν
ἑαυτόν μου εἰς τὸ ἔλεος τῆς θείας Προνοίας, ἡ
ὁποία φροντίζει δι' ὅλα.

Καὶ ἀπεσύρθη εἰς μακρὸν ὅτι μέρος, ὅπου
ἔμεινεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας χωρὶς νὰ φάγῃ καὶ
νὰ πῖνῃ, περιμένων νὰ γίνῃ καὶ δι' αὐτὸν κανὲν
θαῦμα παρόμοιον μετὰ τὸ τῆς κορώνης. Ἐπὶ
τέλους ἐξησθένησε τόσο πολύ, ὥστε δὲν ἦτο
εἰς κατάστασιν νὰ προσευχηθῇ. Ἦκουσε τότε
μίαν φωνήν, ἡ ὁποία τῷ εἶπε:

— Δερβίση, μάθε, ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶνε ὑπο-
χρεωμένοι νὰ ἐργάζωνται διὰ νὰ ζοῦν καὶ ὅτι
οφείλουν νὰ μιμῶνται ὅχι τὴν μικρὰν κορώνην,
ἡ ὁποία ἕνεκα τῆς μικρᾶς τῆς ἡλικίας δὲν εἴμ-
πορεῖ ἀκόμη νὰ εὕρῃ τροφήν, ἀλλὰ τὸν εὐ-
σπλαγχνον ἱέρακα, ὁ ὅποιος προμηθεύει τρο-
φὰς ὅχι μόνον διὰ τὴν οἰκογένειάν του, ἀλλὰ
διὰ τὸ δυστυχὲς αὐτὸ πτηνόν, τὸ ὅποιον ἔχασε
τοὺς γονεῖς του.

Εἶνε μεγάλη ἀμαρτία νὰ εἴμπορῃ τις νὰ ἐρ-
γάζεται καὶ νὰ μένῃ ἀργὸς ἀπὸ ὀκνηρίαν.

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὰ Φανὴ αἰσθάνεται πόνον εἰς τὴν κοιλίαν καὶ
κλαίει.

— Τί ἔχεις, κόρη μου, τί κλαίς; τὴν ἐρωτᾷ ἡ μήτηρ της.
— Μοῦ πονεῖ ἡ κοιλία.
— Σιόπα καὶ θὰ σοῦ βάλω ἓνα ζεστό κεραύδι.
— Μὰ κἀμε γρήγορα μαμὶ· γιατί θὰ μου περάσῃ, λέ-
γει ἡ Φανή.

Ἐστία. ἔκπ. τοῦ Μουσουργοῦ.

Ὁ πατὴρ τοῦ μικροῦ Κωστάκη ὁ ὅποιος εἶνε ταγμα-
τάρχης τὸν ἐρωτᾷ:

— Κωστάκη, τί θὰ γίνῃς ὅταν μεγαλώσῃς;
— Συνταγματάρχης! ἀπαντᾷ ἑτοίμως ὁ Κωστάκης.
— Διὰ τί, ἐπαναλαμβάνει ὁ πατὴρ του.
Καὶ ὁ Κωστάκης:

— Διὰ νὰ σὲ βάλω στὴ φυλακὴν ὅταν με δέρνεις.
Ἐστία. ἔκπ. τοῦ Βασιλίδου τῶν Ἀρθίων.

ΤΑΞΕΙΔΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΔΔΟΝ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Φανὴ λέγει εἰς τὴν Φωφῶ: — Κάμνομε ἓνα ταξεῖδι;

— Δὲν ἔχομε βάρκα, λέγει ἡ Φωφῶ.

— Ἐχομε, ἔχομε, εὐρήκα ἐγὼ μία, λέγει ἡ Φανή· ἔλα μαζί μου.

Τὰ δύο κοράσια ἔφθασαν εἰς τὴν ἀκρογιαλίαν, ἡ ὁποία δὲν ἦτο πολὺ μακρὰν ἀπὸ
τὴν οἰκίαν. Ἡ Φανὴ τότε ἔδειξεν εἰς τὴν Φωφῶ ἓνα κάδδον εἰς τὸν ὅποιον ἡ ὑπηρε-
τριά των εἶχε πλύνῃ ἀσπρόρρουχα, καὶ τὸν ὅποιον εἶχε λησμονήσῃ.

— Νὰ ἡ βάρκα μας, Φωφῶ! ἀ-
ναίβα σὺ πρώτη· θάρθω κ' ἐγὼ ἔς τὸ
πλάγι σου· πάρε αὐτὸ τὸ ραβδί, ἐγὼ
θὰ πάρω ἓν ἄλλο, καὶ θὰ σκουνη-
σωμεν τὴν βάρκα μας νὰ πάγῃ βα-
θειά· ὦ! τί ὠραία ποῦ θὰ εἶνε!...

Τὰ δύο μικρὰ κοράσια ἐμβῆκαν εἰς
τὸν κάδδον· ὁ κάδδος γέρνει ἀπὸ τὸ
ἓν μέρος, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀκουμπᾷ εἰς
τὰ χαλίγια, δὲν γυρνᾷ ἀνάποδα.

— Σκούντα! σκούντα! Φωφῶ,
νὰ πᾶμε βαθειά, φωνάζει ἡ Φανή,
σκούντα νὰ πᾶμε ἕως ἐκείνη τὴν με-
γάλῃ πέτρα ποῦ εἶνε εἰς τὴν μέσην
τοῦ νεροῦ ὡτὰν νησί, κ' ἐκεῖ θὰ στα-
θοῦμε.

Ὁ κάδδος φεύγει ἀπὸ τὰ χαλίγια
καὶ ἐμβαίνει εἰς τὸ νερὸν χωρὶς ν' ἀ-
κουμπᾷ διόλου.

Ἀλλὰ τότε γίνεται κάτι ποῦ δὲν
τὸ εἶχαν σκεφθῇ τὰ δύο κοράσια.

Ὁ κάδδος ἤρχισε νὰ βουλιάζῃ ἀπὸ τὸ βάρος διότι, δὲν εἶνε καυωμένος ὡς βάρκα.

— Αἰ, Αἰ! θὰ πνιγοῦμεν! μητέρα! φωνάζει ἡ Φωφῶ κατατρομαγμένη κρατοῦσα
σφιγκτὰ τὸ χεῖλος τοῦ κάδδου.

Τώρα ὁμῶς ὁ κάδδος ἀναποδογυρίζεται ὅπως διόλου. Εὐτυχῶς τὸ νερὸν δὲν ἦτο
βαθὺ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ τὰ κοράσια ἐπάτησαν ἀμέσως καὶ ἐσηκώθησαν.

Ἡ πέτρα, ἡ μεγάλη πέτρα, ποῦ ὁμοιάζει ὡτὰν νησί, δὲν εἶνε μακρὰν. Αἰ δύο φί-
λαι πηγαίνουν εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ πῶς ἐγίναν τὰ δυστυχῆ κοράσια! Τὸ νερὸν στάζει ἀπὸ
τὰ ἐνδύματά των καὶ τρέχει ἀπὸ τὰ μαλλιά εἰς τὸ πρόσωπόν των. Ἡ Φανὴ κρατεῖ μετὰς
δύο χεῖρας τῆς τὴν πέτραν καὶ κλαίει καὶ φωνάζει! Τὸ ἴδιον κάμνει καὶ ἡ Φωφῶ.

Εὐτυχῶς τὰς ἀκούει ὁ πατὴρ τῆς Φανῆς καὶ τρέχει.

Εμβαίνει εἰς τὸ νερὸν καὶ παίρνει τὰ δύο κοράσια.

Βεβαίως θὰ τὰ ἐμάλωσεν· ἀλλὰ τὸ μάθημα δὲν θὰ ἐπῆγε χαμένον.

Ἡ Φανὴ δὲν θελεῖ πλέον ταξεῖδια τοῦ κεφαλιοῦ της, οὐδὲ ἡ Φωφῶ!

ΤΑ ΟΜΜΑΤΟΓΥΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ

(Συνέχεια ἴδε σελ. 117)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ὁ σφοδρὸς πυρετὸς μου κατέστησε τρυφερότεραν τὴν Σοφούλαν, ἡ ὁποία ἤδη εἶχεν ἀρκετὴν δι' ἐμὲ ἀδυναμίαν. Τὸ ἐνόησα μετὰ τινὰς ἡμέρας.

Ἐν ᾧ ἔβλεπον μὲ ἀηδίαν τὴν σούπᾶν μου, ἡ δὲ μάμμη μου, τελειώσασα τὴν ἰδικήν της, ὑπῆγε νὰ ἐπίσκεψθῇ μίαν πτωχὴν οἰκογένειαν, ἡ ἀγαθὴ κόρη ἐφώνησε τὴν μικρὰν σκύλαν καὶ τὴν γάταν, ἔρριψε τὸ πρόγευμά μου εἰς αὐτάς καὶ μοῦ ἔκαμε μίαν γαλατότητα.

— Ἀλλὰ τώρα νὰ φάτε γρήγορα καὶ νὰ σᾶς πλύνω ἀμέσως τὸ πρόσωπόν σας, διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ τίποτε ἡ κυρία! μοὶ εἶπεν.

Ἐδέχθην, καὶ ἅμα ἐτελείωσα τὴν γαλατότητα μου, ἐπαρουσίασα τὸ πρόσωπόν μου νὰ τὸ πλύνῃ.

— Τρίψε, τρίψε, καλὰ, Σοφούλα, εἶπα στρέφων καὶ τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην παρειάν μου. Καὶ ἄλλο ἀκόμη!

Τόσον δὲ πολὺ μὲ ἔτριψεν, ὥστε ὅταν εἶδα εἰς τὸν καθρέπτην τὸ πρόσωπόν μου ἦτο κόκκινον ὡς τομάτα.

— Τώρα πλεῖα δὲν φοβοῦμαι! ἐσκέφθην.

Φαντάσθητε λοιπὸν τὴν ἐκπλήξιν, ὅταν μόλις ἐπέστρεψεν ἡ μάμμη μου, μὲ τὸ πρῶτον βλέμμα, τὸ ὁποῖον ἔρριψε πρὸς ἐμέ, ἀνέκραξε:

— Τί ἔφαγες ἀντὶ τῆς σούπας σου;

Ἐχαμήλωσα τὴν κεφαλὴν κατὰ τὴν συνήθειάν μου.

— Θ' ἀποκριθῇς; μοὶ εἶπε μὲ αὐστηρότητα.

— Ὅχι, δὲν θ' ἀποκριθῶ, εἶπον.

Κατεδικάσθην νὰ τρώγω ξηρὸν ψωμὶ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα.

Ἦμην φοβερὰ θυμωμένος κατὰ τῆς μάμμης μου, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐκπεπληγμένος.

— Πῶς τὸ ἐνόησεν; ἔλεγον μὲ τὸν νοῦν μου. Τίποτα δὲν τῆς ξεφεύγει; ... Ἦμην τόσον καθαρὸς...

Καὶ ἐκράτουν τὰς παρειάς μου, αἱ ὁποῖαι μὲ ἐπόνουν ἀπὸ το πολὺ τρίψιμον.

Μόνον αἱ νεράιδες τὰ εἰςεύρουν ὅλα, ἔλεγον, ἐν ᾧ περιεπάτουν εἰς τὸν κῆπον, ὅσον τὸ δυ-

νάτων μακρότερα ἀπὸ τὸν μεγάλον κάδδον. Μήπως εἶνε νεράϊδα; ὦ, κακὴ νεράϊδα ὅμως, πολὺ κακὴ!...

Ἡ ἰδέα αὕτη ἀφ' οὗ ἄπαξ ἐφύτρωσεν εἰς τὸ πνεῦμά μου ἐρριζώθη παραδόξως. Ἦρχισα νὰ ἐξετάζω μὲ προσοχὴν τὴν μάμμη μου, νὰ περιφέρωμαι τριγύρω της ζήτων τὴν μαγικὴν ράβδον, τὴν ὁποίαν ἔχει πᾶσα νεράϊδα.

Ἀλλ' εἰς μάτην ἐζήτησα παντοῦ, δὲν εὑρον τίποτε.

Τέλος μίαν ἐσπέραν ἡ Σοφούλα, ἀφ' οὗ μ' ἔβαλεν εἰς τὴν κλίνην μου καὶ ὑπῆγε πλησίον τῆς κυρίας της νὰ ἐργασθῇ, εἶπεν εἰς τὴν μάμμη μου:

— Κυρία, δὲν ἔχω πλέον λεπτὰ καὶ αὔριον εἶνε ἡμέρα νὰ ψωνίσωμε.

Ἐγὼ ἀπὸ τὴν κλίνην μου ἤκουα τί ἐλέγετο.

Ἡ μάμμη μου ἐσηκώθη, διότι ἐνόησα τὸ βῆμά της, ἦνοιξε τὸ ἐρμάριον, τοῦ ὁποῖου εἰς τὸν ἰδιαίτερον τριγμόν, καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὸ κάθισμά της.

— Ἐσώθησαν τὰ χρήματα. Αὐτὰ τὰ δύο ταξείδια ἐστοίχισαν τόσον πολὺ. Μὲ ὅλας τὰς οἰκονομίας, τὰς ὁποίας κάμνομεν, ἐξοδεύομεν ἀκόμη παρὰ πολλὰ.

Ἡ Σοφούλα ἀνεστέναζε χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ.

— Πήγαινε νὰ πλαγιάσῃς! εἶπεν ἡ μάμμη μου εἰς τὴν Σοφούλαν, εἶνε ἀργά.

Ἦκουσα τὴν θύραν ν' ἀνοίγῃ, ἔπειτα ἤκουσα βήματα εἰς τὸν διάδρομον, τὰ ὁποῖα δὲν ἐνόουν καλὰ καλὰ πόθεν ἤρχοντο.

Ὅτε ἔγινε πάλιν σιωπὴ, ἤκουσα τὴν μάμμη μου ν' ἀνεστενάξῃ.

— Ἐμπρός, ἀγαπητά μου ὀμματογυάλια, εἶπεν, ἔλατε εἰς βοήθειάν μου!

Τὰ ὀμματογυάλια της!... αὐτὰ λοιπὸν θὰ ἦσαν ἡ μαγικὴ ράβδος τῆς νεράϊδας. Τί κουτὸς ποὺ ἤμουν καὶ δὲν τὸ ἐσκέφθην! Εἰς τὰ ὀμματογυάλια της ἦτο ἡ δύναμις της· μὲ αὐτὰ κατέρθονε ν' ἀναγινώσκῃ μέσα εἰς τὸ πνεῦμά μου καὶ νὰ μαντεύῃ ὅλας μου τὰς σκέψεις.

Ἐσηκώθην ἡσυχῶς καὶ σκαρφαλώσας εἰς τὸ κρεβάτι μου ἔφθασα ἕως εἰς τὸν φεγγίτην, ὅπως

θεν τὸ βλέμμα μου ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ἐντὸς τοῦ δωματίου.

Ἀλλ' ἡ περιέργειά μου ἀπέβη ἀνωφελής· ἡ μάμμη μου εἶχεν ἐστραμμένα τὰ νῶτα πρὸς τὸ μέρος μου.

Τὴν ἤκουσα ν' ἀναστενάξῃ, ἐν ᾧ ἐξηκολούθει νὰ ὁμιλῇ πρὸς τὰ ὀμματογυάλια της· ἔξαφνα ἐσηκώθη. Ὀλίγον ἔλειψε νὰ παραιτήσῃ τὸ ἄκρον τοῦ φεγγίτου καὶ νὰ κρημνισθῇ, διότι ἐφοβήθη μήπως μὲ ἴδῃ... Ἀλλ' ὄχι· ἦτο τόσον βυθισμένη εἰς τὰς σκέψεις της, ὥστε δὲν μὲ εἶδεν. Εἶχεν ἀφήσῃ τὰ ὀμματογυάλια της ἐπὶ τῆς ἐστίας. Ὅσον ὥραιον μοὶ ἐφάνη τὸ πρόσωπόν της τότε, ἂν καὶ εἶχε ρυτίδας, οἱ δὲ γαλανοὶ τῆς ὀφθαλμοὶ μοῦ ἐνεθύμισαν τοὺς ὀφθαλμούς της ἀγαπητῆς μου μητρός.

Λαβούσα φαλλίδιον καὶ κουβάρι λευκοῦ μαλλίου ἐπέστρεψεν εἰς τὴν θέσιν της.

Ποίαν μαγείαν ἀρὰ γε ἔκαμνε; Δὲν ἠδυνήθην νὰ τὸ ἐννοήσω. Ἦκουσα μόνον ἀλλεπαλλήλους ἀναστεναγμούς.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἐπῆλθε πάλιν σιωπὴ, τότε καὶ ἐγὼ κατέβην ἀπὸ τὸν φεγγίτην καὶ ἔπεσα εἰς τὴν κλίνην μου· ἦμην λίαν συγκινημένος διὰ τὴν ἀνακάλυψίν μου.

Τὴν ἐπαύριον ἡ μάμμη μου, ἐπιστρέψασα ἐκ τῆς λειτουργίας, εἶχεν εἰς τὸ θυλάκιόν της πολλὰ χρήματα... Ἐκεῖνα τὰ ὀμματογυάλια της θὰ τῇ τὰ ἔφερον χωρὶς ἄλλο. Ἀγ! ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου τὰ ὀμματογυάλια ἐκεῖνα! Πόσα πράγματα εἶχα νὰ ζητήσω ἀπ' αὐτά;

Πρῶτα πρῶτα σοκολάτα κάθε πρωτὴ, ἔπειτα φορέματα ἀπὸ γαλάζιον βελούδον, ὅμοια μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐφόρου ἄλλοτε· ἔπειτα νὰ μάθω ν' ἀναγινώσκω καὶ νὰ γράφω χωρὶς νὰ κοπιᾶζω διόλου, καὶ τέλος πάντων παιγνίδια πάντος εἶδους, σβούρας, ξύλινα ἄλογα κτλ.

Ἀλλ' ἡ μάμμη μου δὲν ἐλησμόνει ποτὲ τὰ ὀμματογυάλια της, αὐτὸ ἦτο τὸ δυστύχημα.

Μετὰ τὸ πρόγευμα μὲ ἠνάγκασε νὰ μελετῶ, νὰ μανθάνω ποιήματα, νὰ γράφω. Ἡ ἐργασία αὕτη διήρκει δύο ὥρας, αἱ ὁποῖαι μοὶ ἐφαινότο δύο αἰῶνες· ἔπειτα ἐπῆγαινα καὶ ἐπαίζα μέχρι μεσημβρίας· ἐκαθήμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, μετὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ γεύματος, ἡ μάμμη μου ἐκάθητο εἰς τὸ κάθισμά της, ἐλάμβανε μίαν ἐφημερίδα,

καὶ σχεδὸν πάντοτε ἀφ' οὗ τὴν ἀνεγίνωσκεν ἀπεκοιμητὸ ἡμίσειαν ὥραν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Σοφούλα ἐπλυνε τὰ πινάκια, ἐκαθάριζε τὸ μαγειρεῖον μὲ τόσῃν προσοχῇ, ὥστε δὲν εἶχε τὸν νοῦν της εἰς ἐμέ.

Τὸ εἶχα παρατηρήσῃ τοῦτο, ἐν γένει δὲ ὅταν εἶχον κανὲν σχέδιον, αὐτὴν τὴν ὥραν ἐξέλεγον πρὸς ἐκτελεσίν του.

Μίαν ἡμέραν ἀνέβην εἰς τὴν σοφίταν. Πολλὰκις εἶχον περιέλθῃ αὐτὴν σκαλίζων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐλπίζων ν' ἀνακαλύψω κατὶ τι.

Ἀλλ' ἦσαν τόσον καλῶς διευθετημένα ὅλα τὰ πράγματα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης μου, ὥστε δὲν ὑπῆρχε καμμία γωνία, εἰς τὴν ὁποίαν ν' ἀποτίθενται τὰ περιττὰ καὶ ἄχρηστα πράγματα.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχον ἀποφασίσῃ ν' ἀνοίξω ἐν μεγάλῳ κινῶτιον, τὸ ὁποῖον εἶχον ἴδῃ ἐκεῖ ἐπάνω, ἀνέβαινον δὲ ἡσυχῶς τὴν κλίμακα διὰ νὰ μὴν ἐξυπνίσω τὴν μάμμη μου.

Ἀλλ' ἅμα ἀνέβην εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα ἐσταμάτησα· ἡ θύρα ἐνός δωματίου ἦτο μισανοικτὴ.

Ὁ ὄρμαθός, τῶν κλειδιῶν, ὁ ὄρμαθός ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἡ Σοφούλα ποτὲ δὲν ἀφινεν ἀπ' ἐπάνω της, ἐκρέμαντο εἰς τὴν κλειδωνίαν.

Τί τύχη!

Εἰσῆλθα· τὰ παράθυρα ἦσαν ἡμίκλειστα καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἴδω καλῶς τὰ ἐν αὐτῷ. Τὸ φῶς εἰσέρχεται ἀπὸ μερικὰς χαρακμάδας.

Τὰ βλέμματά μου ἔπεσαν ἀκριβῶς εἰς ἐν μέρος, ὅπου μία ἀκτὶς τοῦ ἡλίου, διερχομένη διὰ τῶν παραθυροφύλλων, ἐφώτιζε πράγματα τινα κόκκινα, κίτρινα, ὑποπράσινα. Συγχρόνως δὲ ἀνέπνεον καὶ εὐωδίαν τινα παρὰδοξον, ἀποτελουμένην ἀπὸ διαφόρων εἰδῶν εὐαρέστους ὀσμῶν, τὰς ὁποίας ὅμως μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ ὀρίσω τί ἦσαν.

Ἐπλησίασα. Ὁ ποικιλόχρωμος σωρὸς ἐκεῖνος ἦσαν μῆλα. Πλησίον αὐτῶν ἦτο ἐν πανέριον πλήρες δαμασκηνῶν.

Ἐφ' ὅσον οἱ ὀφθαλμοὶ μου συνήθιζον εἰς τὸ ἀμυδρὸν φῶς τοῦ δωματίου ἀνεκάλυπτον καὶ ἄλλα πράγματα.

Ἐπὶ τῆς ἐστίας εἶδον πολλὰ δοχεῖα γλυκοῦ παντός μεγέθους καὶ παντὸς χρώματος· ἔπειτα ἐπὶ τῆς τραπέζης λεπτοκάρυα καὶ ἀμύγδαλα. Τέλος ὀπισθοδρομήσας ὅπως θαυμάσω ὅλα ἐκεῖ-

να, προσέκρουσα ἐπὶ ἐνὸς καλαμίου, εἰς τὸ ὅποιον ἦσαν ἀνηρτημέναι βότρυες σταφυλῶν.

Τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἦτον ἀληθῆς ἐπίγειος παρὰ δεισος δι' ἑνα λιχουδην.

Ἐσυλλογίζομην μὲ χαρὰν πόσον θελκτικὰς ἐπισκέψεις ἐμελλον νὰ κάμω ἐκεῖ καθ' ἣν ὥραν ἐκοιμάτο ἡ μάμμη μου· ἐν τούτοις ἐνόμισα καλὸν νὰ λάβω ἐν δείγμα ἀπὸ καθέν.

Ἡ συνείδησίς μου δὲν μὲ ἐτυπτε διόλου· ὅ,τι ἀνῆκεν εἰς τὴν μάμμη μου ἀνῆκε καὶ εἰς ἐμέ· ἐξήτασα τὰ θυλάκια τῆς περισκελίδος μου διὰ νὰ βεβαιωθῶ ἂν ἠδύνατο νὰ χωρέσουν ἀρκετὴν προμήθειαν· ἔθεσα δύο ὠραῖα μῆλα εἰς τὸ ἐν, πιέζων αὐτὰ διὰ νὰ εἰσέλθουν· διότι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐξαιρετικῶς εἰς τὸ θυλάκιον τῆς περισκελίδος μου ἦσαν παντὸς εἶδους ἀντικείμενα.

Τὸ ἄλλο θυλάκιον εἶχε μεγαλειτέραν εὐρυγάρην, ἠδυνήθη νὰ χωρέσῃ δέκα, δώδεκα δαμάσκηνα, ἐν ἀπιδίον πολλὸ ὥριμον, τὸ ὅποιον ἐξουλήθη ἐντελῶς ὅταν τὸ ἐπίεσα, ἐν σταφύλιον καὶ ὀλίγα λεπτοκάρυα.

Τοιοῦτοτρόπως ἐφοδιασθεὶς, ἀνεχώρησα χωρὶς θόρυβον ἀφ' οὗ πρῶτον ἀπεχαιρέτισα φιλικῶς τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα ὀπωρικὰ καὶ ὑπεσχέθημι νὰ τὰ ἐπισκεφθῶ ἐκ νέου· ἔπειτα κατέβην τὴν κλίμακα ἀκροποδηταί.

Ἦμην ὅμως ἀνῆσυχος καὶ χωρὶς νὰ γνωρίζω κ' ἐγὼ τὸ διατί· δὲν εἰξεύρω τί θὰ ἔδιδον διὰ νὰ εὐρίσκωμαι τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὸν κῆπον· ἀλλ' ἐν ᾧ διηρχόμην τὸν διάδρομον ἤκουσα τὴν φωνὴν τῆς μάμμης μου, ἡ μάμμη μου μὲ προσεκάλει.

Αἰσθάνομαι δισταγμὸν τινὰ εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἱστορίας μου, ἂν δὲ δὲν ἔδιδον ῥητὴν ὑπόσχεσιν νὰ εἴπω ὅλην τὴν ἀλήθειαν, θὰ τὸ παρεσιώπων.

Ἀκούσας τὸ ὄνομά μου εἰσῆλθον ταχέως· ἀλλὰ φοβηθεὶς ἔθεσα ἀφελῶς τὰς χεῖράς μου ἐπὶ τῶν θυλακίων τῆς περισκελίδος μου διὰ νὰ ἀποκρύψω τὸ φουσκωμά των. Τότε συνέβη κατὰ τι παρὰ δόξον.

Τὰ ἐν τοῖς θυλακίοις μου πράγματα ἐπιέσθησαν καὶ ἡ περισκελὶς μου ὑγράνθη πρὸς τὸ μέρος τῶν θυλακίων μου!...

Ἐν τούτοις ἐπροχώρησα, τεταραγμένος ὅμως καὶ δισταζών:

— Τί θέλεις, μάμμη;

— Νὰ μάθω ποῦ ἐπήγαγες, παιδί μου.

— Εἰς τὸν κῆπον, δὲν εἶνε ἀκόμη τρεῖς ἢ ὥρα.

— Καὶ πόθεν ἔρχεσαι;

Ἐν ᾧ δὲ μοὶ ἀπέτεινε τὴν ἐρώτησιν ταύτην διώρθωσε κάλλιον τὰ ὀμματογυάλια ἐπὶ τῆς ρινός τῆς.

Ἀχ! τὰ ματογυάλια μὲ ἐπρόδωσαν πάλιν, ἐσκέφθην. Θὰ τὰ εἰξεύρῃ ὅλα χωρὶς ἄλλο.

— Ἐρχομαι... ἔρχομαι...

Τὸ ἔχω εἶπῃ ἤδη. Δὲν ἔλεγον ψεύδη. Τὸ ψεῦδος μ' ἐπνιγεν. Αὐτὸ ἦτο τὸ μόνον προτέρημά μου, εἶχα δὲ τόσα ἄλλα ἐλαττώματα, ὥστε ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ μὴ δεικνύω μετριοφροσύνην ὡς πρὸς τοῦτο.

Ἡ μάμμη μου, ἐπειδὴ μ' ἐγνώριζε κατὰ βάθος, περιέμενεν, ἔχουσα ἡσύχως ἐσταυρωμένας τὰς δύο χεῖράς της ἐπὶ τῆς ἐφημερίδος.

Τέλος εὗρον μίαν ἀπάντησιν, ἡ ὁποία μοὶ ἐφάνη εὐφυστάτη.

— Ἐρχομαι ἀπ' ἐκεῖ ἐπάνω! ἀπεκρίθην.

Ἐκεῖ ἐπάνω! ἦτο τόσον γενικὸν καὶ ἀόριστον. Ἐκεῖ ἐπάνω!... ἄς ἐγείρῃ ὅ,τι ἤθελε: τὴν σοφίαν, τὸ ὑπερῶν, τὸν ἡλιακόν!...

— Τότε λοιπὸν περνώντας θὰ εἶδες μισοανοιγμένην τὴν θύραν τῆς γαλαζίας κάμαρας. Εἰπέ μου δὲν ἐμβῆκες;

Δὲν ἀπήντησα τίποτε καὶ ἠρυθρίασα μέχρι τῶν ὠτων.

— Ἀδειασέ με ταῖς τσαέπαις σου, μὲ εἶπεν αὐστηρῶς ἡ μάμμη μου.

Ἐτελείωσεν. Ἐπιάσθηκα! ἔβλεπα ἐμπρὸς μου τὰ κομμάτια τοῦ ξηροῦ ψωμιοῦ, τὰ ὅποια θὰ μοὶ ἐχρησίμευον ὡς τροφή μου δέκα πέντε ἡμέρας τοῦλάχιστον.

Ἠθέλησα ἐν τούτοις νὰ ὑπερασπισθῶ μέχρις ἐσχάτων τὸν ἑαυτόν μου καὶ ἐδοκίμασα καὶ ἕνα τελευταῖον δόλον.

Ἦρχισα ν' ἀδειάζω τάχα τὰ θυλάκια τῆς ποδιάς μου, τὰ ὅποια ἦσαν ἀθώοτατα.

Ἐξέβαλα ἀλληλοδιαδόχως ἐν μανδῆλιον, ἐν μαχαιρίδιον, καὶ τὴν σβοῦράν μου.

— Καὶ τὰ ἄλλα, μοὶ εἶπε ψυχρῶς.

Τί νὰ πράξω; ἔχαμήλωσα τὴν κεφαλὴν μου, ἔθηκα τὴν χεῖρά μου εἰς τὸ δεξιὸν θυλάκιον τῆς περισκελίδος μου, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον περιεῖχε τὰ δύο μῆλα· ἐν τούτοις προσεπάθησα νὰ γώσω διὰ μέσου αὐτῶν τοὺς μικροὺς μου δακτύλους ὅπως ἐκβάλω κατὰ τι ἀνῆκόν μου.

Ἐξέβαλα θριαμβευτικῶς ἐν μαχαιρίδιον, ἀλλὰ διὰ νὰ τὸ ἐκβάλω ἐσπρώξα ἐν μῆλον, τὸ ὅποιον ἐκυλίσθη θορυβωδῶς ἐπὶ τοῦ δαπέδου.

Ὡ, τότε, τότε πλέον ἐτελείωσεν. Δὲν εἰξεύρα τί ἔκαμνα. Ἀφῆκα τὸ μαχαιρίδιον καὶ ἔτρεξα νὰ πιῶ τὸ μῆλον. Ἀλλὰ πρὶν τὸ λάβω ἱστράφην ζωηρῶς.

— Ὅλα ἠμποροῦσα νὰ τὰ ὑποθέσω, ὅχι ὅμως καὶ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς σου καὶ τῆς μητρὸς σου ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε κλέπτης, εἶπεν ἡ μάμμη μου, μὲ ἔκφρασιν περιφρονήσεως, ἡ ὁποία μὲ ἔκαμνεν ἄλλον ἐξ ἄλλου.

— Κλέπτης!... μὲ λέγεις κλέπτην! ἀνεφώνησα.

— Ναί, δὲν ἐκρύβθης διὰ νὰ ἀφαιρέσῃς τὰ ὀπωρικὰ αὐτά;

Δὲν ἐπροσπάθεις νὰ μοῦ κρύψῃς τὴν κλοπὴν σου; Βλέπεις λοιπὸν ὅτι συνηθάνεσαι τὸ σφάλμα σου καὶ ὅτι τὴν λέξιν, τὴν ὁποίαν σοὶ εἶπα σοῦ τὴν ἔχει ἤδη εἶπῃ ἡ συνείδησίς σου.

— Ὅ,τι εἶνε ἰδικόν σου εἶνε καὶ ἰδικόν μου.

Ἡ ὀργή μου τόσον μεγχειτέρα ἦτο, ὅσον ἠσθάνομην ὅτι εἶχον ἄδικον.

— Καθόλου· ἀπήντησεν ἡ μάμμη μου. Ὅσα πράγματα εἶνε ἐδῶ ἀνήκουν εἰς ἐμέ καὶ θὰ μοὶ ἀνήκουν ἐν ὅσῳ ζῶ. Λοιπὸν ἔκλεψες. Καὶ ἐνθυμήσου τοῦτο, Ἀρίσταρχε. Ὅποιος δὲν συνηθίσῃ εἰς τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν νὰ σέβηται τὴν περιουσίαν τῶν γονεῶν του, ὅταν μεγαλώσῃ δὲν θὰ σέβεται τὴν περιουσίαν τῶν ἄλλων.

Τώρα ὅτε βλέπω ὅλα αὐτὰ ἀπὸ μακρὰν, ἀναγνωρίζω ὅτι ἡ μάμμη μου εἶχεν ἑκατοντάκις δικαίον· ἀλλὰ τότε... τότε ἤρχισα νὰ φωνάζω, καὶ πλήρεις ἰγχανακτῆσεως ἐξέβαλα ἀπὸ τὰ θυλάκιά μου ὅσα εἶχον βάλῃ εἰς αὐτά.

Τὸ δεύτερον μῆλον ἐκύλισε καὶ εὗρε τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ δαπέδου· ἔπειτα ἔρριψα τὸ δαμάσκηνο, τὰ ζουληγμένα σταφύλια καὶ τὸ μαλακὸν ἀπιδίον, τὸ ὅποιον εἶχε γίνῃ πολτός.

Ὅταν εἶδα ὅλους τοὺς θησαυροὺς μου σκορπισμένους καὶ εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ἔγινα μανιώδης πλέον. Ἐξέβαλα τὸν πῖλόν μου, τὸν ἔρριψα ἐπὶ τῶν ἐρειπίων ἐκείνων καὶ διπλασιάσας

τὰς κραυγὰς μου, κρατῶν τὴν κόμην μου μὲ ἀγκυλωτοὺς δακτύλους, τὰ ἱποδοπάτου ὅλα.

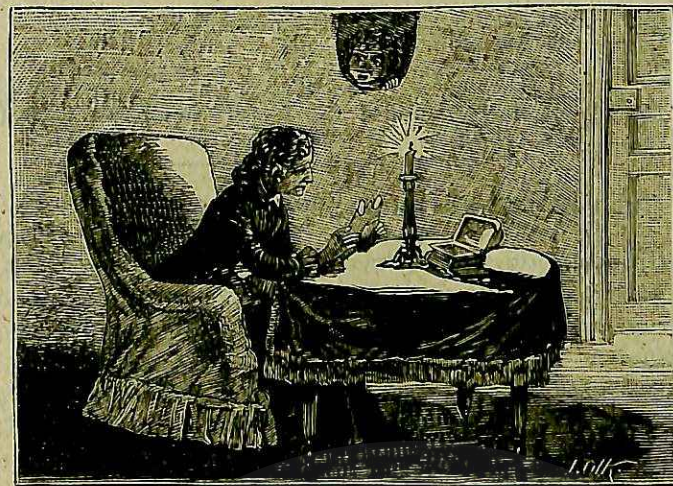
Τί κράμα πλέον ἔγινε σὰς ἀφίνῳ νὰ τὸ φαντάσθῃτε.

Ἡ μάμμη μου ἐσηκώθη, ἤρπασε τὰς δύο μου χεῖρας. Τὸ πρόσωπόν της εἶχεν ὠχρίασῃ, ἡ χεὶρ της ἔτρεμεν ὀλίγον:

— Σιωπή! μοὶ εἶπεν.

— Ὅχι, ὄχι, ὄχι!

Καὶ ἤρχισα πάλιν νὰ κτυπῶ τοὺς πόδας μου.

«ΕΦΘΑΛΑ ΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΕΓΓΙΤΗΝ ΟΠΟΘΕΝ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΜΟΥ
ΗΓΑΙΝΑΤΟ ΝΑ ΙΔῃ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟΥ» (Σελ. 130)

Αἱ κραυγαὶ μου εἶχον μεταβληθῇ εἰς ὠρυγὰς. Αἰφνης ἠσθάνθην τὴν κεφαλὴν μου ὡς νὰ ἐπιέζετο ἀπὸ μάγγανιν· τὴν ἐκράτει σφικτὰ ὁ βραχίον τῆς μάμμης μου καὶ ἔπειτα... Ὡ! Ἡ περισκελὶς μου ἔπεσεν ἐπὶ τῶν ὑποδημάτων μου καὶ πρὶν δυνῆθαι νὰ ματαιώσω, νὰ προῖδω, νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ἑαυτόν μου ἠσθάνθην πέντε ἔξπαφ παρ' ἐπὶ τῆς ῥάχεώς μου.

Ἡ τιμωρία ἐκείνη ἐπρόξενησεν ἐπ' ἐμοῦ παράδοξον ἀποτέλεσμα. Τόσον μὲ κατέπληξεν, ὥστε ἔμεινα ἄφωνος.

Ἔως τότε κανεὶς δὲν μὲ εἶχεν ἐγγίσῃ οὔτε μὲ τὸ μικρὸν τοῦ δακτύλου· τούναντίον ἐγὼ εἶχον πολλάκις κτυπήσῃ τοὺς ἄλλους.

Ὅτε συνῆλθα εἰς ἑμαυτόν, ἤμην ἐλεύθερος, ὁ δὲ δῆμιός μου εἶχεν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν θέσιν του.

Ἐφόρεσα ἐν σπουδῇ τὴν περισκελίδα μου, κατέφυγα εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἔκλεισα τὴν θύ-

ραν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κλίνη μου δὲν μοὶ ἐφαίνετο ἄρκετὰ σκοτεινὴ ὥπως κρύψῃ τὸ αἰσχρὸς μου, ἐζάρωσα ὑποκάτω αὐτῆς.

Ἐκεῖ δὲ ἐφώναζα, ἐφώναζα, ἕως ὅτου ὁ λαίμυς μου ἀπέκαμε καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ με ὑπακούσῃ. Τότε, ποῖος θὰ τὸ πιστεύσῃ; . . . ἀπεκοιμήθην.

Ὅτε ἐξύπνησα, διέκρινα μικρὸν φῶς εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἐξῆλθον μὲ τὰ τέσσαρα ἀπὸ τὴν γωνίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐθεβαιώθην ὅτι ἦμην μόνος μου, ἀπεφάσισα νὰ σηκωθῶ.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, πλησίον τοῦ ἀνημμέ-

νου κηρίου, ἦτο ἐν τεμάχιον ξηροῦ ψωμίου καὶ ἐν ποτήριον ὕδατος . . . τὸ δεῖπνόν μου ἀναμ-φιδόλως.

Διηυθύνθην πρὸς τὴν θύραν. Ἦτο κλεισμένη ἀπ' ἐξω. Ἦμην φυλακισμένος!

Καὶ ὡς νὰ μὴ ἐφθανε τοῦτο ἀπὸ τὸν φεγγίτην μοὶ ἤρχετο ἡ ὀρεκτικὴ εὐωδία ψητοῦ κρέατος καὶ ὁ κρότος μαχαίριων καὶ περονίων.

Ἡ μάχη μου ἐδείπνει! . . .

Ἐδάγκασα τὸ ξηρὸν τεμάχιον τοῦ ἄρτου, κυοφορῶν φουερὰ σχέδια ἐκδικήσεως.

(Ἐπεταί συνέχεια)

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

ΤΑ ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Α' Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΕΝ ΕΦΕΣΩ

Ἡ Ἐφεσος, μία ἀπὸ τὰς ἐπισημοτέρας πόλεις τῆς Ἰωνίας, εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἔγινεν ἀκόμη ἐπισημοτέρα, διότι ἐν αὐτῇ εὐρίσκετο ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος.

Ὁ μεγαλοπρεπὴς οὗτος ναὸς εἶχε μῆκος τετρακοσίων εἴκοσι ποδῶν, πλάτος δὲ διακοσίων εἴκοσι, καὶ ἦτο Ἰωνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς.

Ἡ μακρὰ στέγη τοῦ ναοῦ τοῦτου ἐστηρίζετο εἰς ἑκατὸν εἴκοσι πύλους, τῶν ὁποίων ἕκαστος εἶχεν ἐξήκοντα ποδῶν ὕψος. Ἐκαστος ἐξ αὐτῶν εἶχε κατασκευασθῇ μὲ τὰ ἔξοδα πλουσίων βασιλείων, καὶ ἀπὸ δωρεῶν ὅλων τῶν πόλεων τῆς Ἀσίας. Τριάκοντα ἐξ αὐτῶν ἦσαν οἱ ὠραιότεροι διὰ τὰ ἀριστουργήματα τῆς γλυπτικῆς, τὰ ὅποια εἶχον ἐπ' αὐτῶν, εἰς δὲ εἵλκυε τὸν θαυμάσιον ὅλων καὶ ἦτο ἔργον τοῦ Σκόπα, ἐνὸς τῶν περιφημοτέρων τεχνιτῶν τῆς ἀρχαιότητος.

Τὸ σχέδιον τοῦ ναοῦ τοῦτου ἔδωκεν ὁ Κτησιφῶν, ἀλλὰ τὸ ἔργον ἐτελείωσεν εἰς διάστημα διακοσίων εἴκοσι ἐτῶν. Ἀλλὰ τὸ μέγα τοῦτο ἔργον διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ἐχρειάσθη τόσος καιρὸς, κατεστράφη εἰς μίαν μόνον νύκτα. Ὁ Ἡρόδοτος, κυριευθεὶς ἀπὸ τὴν μανιώδη ἐπιθυμίαν νὰ καταστήσῃ ἀλησμόνητον καὶ ἀθάνατον τὸ ὄνομά του, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κάμῃ καμμίαν μεγάλην πράξιν, ἔκαυσε τὸν περίφημον τοῦτον ναὸν τὴν ἰδίαν νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.

Ὅταν ὁ μέγας οὗτος κατακτητὴς, νικήσας τὸν Δαρεῖον εἰς τὴν ἐν Γρανικῷ μάχην, ἔγινε κύριος τοῦ περσικοῦ πλούτου, ἐπρότεινεν εἰς τοὺς Ἐφεσίους νὰ κατασκευάσῃ πάλιν τὸν ναὸν μὲ ἰδίας δαπάνας του, ἂν γράψωσι τὸ ὄνομά του ἐπάνω εἰς τὸν ναόν. Ἀλλ' οἱ φιλότιμοι Ἐφεσίοι δὲν παρεδέχθησαν τὴν συμφωνίαν ταύτην, καὶ ἐπεχείρησαν μὲ ἰδικὰς τῶν δαπάνας τὴν κατασκευὴν τοῦ ναοῦ. ὅλαί αἱ πόλεις τῆς Ἀσίας ἔδωσαν χρήματα μὲ προθυμίαν, καὶ ἄτομα πολλὰ συνέδραμον μὲ μεγαλοδωρίαν, πρὸ πάντων δὲ ἀξιολογώμαστον διαγωγὴν ἐδείξαν αἱ γυναῖκες τῶν Ἐφεσίων, αἱ ὁποῖοι προσέφερον ὅλα τὰ χρυσὰ κοσμήματά των.

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, θαυμάσας τὸν ζῆλον τοῦτον τῶν Ἐφεσίων, κατέστησεν ἐλευθέραν τὴν πόλιν των.

Ὁ ναὸς ἐκτίσθη ἐκ νέου καὶ ἔγινε πολὺ λαμπρότερος ἀπὸ τὸν πρῶτον. Ἀρχιτέκτων ἦτο ὁ Ἐρμοκράτης, μὲ ἀριστουργήματα δὲ ζωγραφικῆς ἐστόλισαν τὸν ναὸν οἱ διάσημοι ζωγράφοι Ἀπελλῆς καὶ Πικράσιος. Ὁ βωμὸς ἦτο ἔργον τοῦ Πραξιτέλους, τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ἦτο ὀλόχρυσον.

Εἰς τῶν διαδόχων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὁ Λυσίμαχος, ἐτόλμisen ἀκόμη περισσότερον τὸν ναόν. Τὸ ἀριστοῦργημα τοῦτο τῆς καλλιτεχνίας κατεστράφη ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ ὅλα τὰ ἔξοχα ἔργα, τὰ ὅποια ἀπετέλουν τὸν ναὸν τοῦτον, μετεκομίσθησαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐκεῖ δὲ ἐχρησίμευσαν πρὸς οἰκοδομὴν καὶ πρὸς στολισμὸν τῆς μεγαλοπόλεως ἐκείνης.

ΕΛΠΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ

(Συνέχεια τοῦ σελ. 113)

Διῆλθον ἐμπροσθεν μεγάλης οἰκίας μετὰ πολλῶν παραθύρων ὅλων ἀνοιχτῶν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἠκούοντο στεναγμοί.

Ὁ Χρίστελ ἐστάθη καὶ ἠρώτησε τὴν Ἐλπίδα.

— Τί εἶνε ἐδῶ, Ἐλπίς μου;

— Νοσοκομεῖον.

— Κάμνει νὰ εἰσέλθωμεν; ἠρώτησεν ὁ Χρίστελ.

Ἡ Ἐλπίς ἐφάνη ἀναλαμβάνουσα δυνάμεις. Καὶ χωρὶς νὰ ἀποκριθῇ διήλθε τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, ἀνέβη τὴν κλίμακα καὶ προπορευομένη εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Χρίστελ εἰς μεγίστην αἴθυσαν. δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἶδον πολλὰς κλῖνας εἰς δύο σειράς καὶ ἐπ' αὐτῶν ἔκειντο ἀσθενεῖς καὶ θνήσκοντες. Καὶ οἱ μὲν ἐστέναζον, οἱ δὲ συνεστρέφοντο ὑπὸ τῶν πόνων, ἄλλοι δὲ ἦσαν ἐν ἀγωνίᾳ.

Ἡ Ἐλπίς ἐστάθη πλησίον τῆς θύρας τῆς αἰθούσης καὶ εἶπε πρὸς τὸν Χρίστελ.

— Λάβε τὸ βιολί σου καὶ παίζε.

Ὁ Χρίστελ ἔπαιξε καὶ παρευθὺς οἱ στεναγμοὶ ἔπαυσαν, καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν πρὸς τὴν Ἐλπίδα. Τινὲς τῶν θνησκόντων ἠνοιξαν τοὺς ὀφθαλμούς καὶ προσεπάθησαν νὰ ἀνακαθίσωσιν ἐπὶ τῆς κλίνης των καὶ νὰ ἀπλώσωσι πρὸς αὐτὴν τὰς τρεμουσὰς χεῖράς των. ἄλλ' ἐκ τῆς ἀτονίας ἐπανεπίπτον ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου των μειδιῶντες ὑπὸ ἀφάτου εὐφροσύνης καὶ ἡδονῆς.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Χρίστελ ἔπαιζεν, ἡ Ἐλπίς μεταβαίνουσα ἀπὸ κλίνης εἰς κλίνην παρακολουθούσης καὶ τῆς Χάριτος, ἔκυπτεν ἐπὶ ἑκάστου ἀσθενοῦς καὶ ἐθώπευε τὰ παγερά μέτωπα τῶν ἀγωνιώντων διὰ τῆς ἀπαλῆς καὶ ἐλαφρᾶς ὡς πέταλον ῥόδου χειρὸς τῆς, μειδιῶσα πρὸς τοὺς παραμυθουσα ἐκείνους διὰ λόγων οὗς ἀνθρωπίνῃ γλῶσσαι δὲν δύναται νὰ ἐρμηνεύσῃ, καὶ δίδουσα εἰς πάντας γάλα τῆς λευκῆς αἰγός. Ἐκεῖνοι δὲ ἔπινον ἀπλήστως καὶ ἀνεκουφίζοντο.

Μετ' ὀλίγον δὲν ἠκούοντο πλέον στεναγμοί, οὐδεὶς ὑπῆρχεν ὁ στεναγμὸς. Πάντες ἐκεῖνοι οἱ θνήσκοντες ἐκοιμήθησαν ὑπνὸν ἡρεμον, ὥστε δὲν ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ τίνες ἦσαν οἱ κοιμώμενοι καὶ τίνες οἱ νεκροί.

Τὴν δὲ πρῶταν ὅτε ἦλθεν ὁ ἱατρός νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς ἀσθενεῖς τὴν ὠρισμένην ὥραν, εὗρεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τὸν Χρίστελ καὶ τὴν Ἐλπίδα. Ὁ ἱατρός ἦτο γέρων εὐτραφὴς φορῶν μεγάλη διόπτρα χρυσεῖα, ἅτινα ἀπέκρυπτον τοὺς δύο μικροὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἐνεκὰ τούτου ὁμοιάζε πρὸς γλαῦκα. Οἱ ἀσθενεῖς ἐφοβούντο τὸν ἐξοχώτατον τοῦτον ἱατρὸν, διότι τοὺς ἐκύτταξε μετὰ βλέμματος αὐστηροῦ, ὡς ἐὰν οἱ ἀσθενεῖς ἦσαν ἐγκληματῆται καὶ ἦσαν ἄξιοι τιμωρίας, καὶ διὰ τοῦτο ἀλύπητα ἐτιμῶρει αὐτοὺς διὰ φαρμάκων ἀνδραστάτων.

Ἀμα ἰδὼν τὸν Χρίστελ καὶ τὴν Ἐλπίδα εἶπε μετὰ περιφρονησεως:

— Πῶς εὐρέθησαν ἐδῶ αὐτοὶ οἱ ἀγύρται; Ποιὸς τοὺς ἄφησε νὰ εἰσέλθουν ἀνεῦ τῆς ἀδείας μου;

— Ἐχετε δίκαιον, ἐξοχώτατε, εἰπέ τις τῶν νοσοκόμων. Δὲν εἰςέυρω πῶς ἐμβήκαν, ἀλλὰ δὲν θὰ σας βαστάξῃ ἡ καρδιά σας, ἐξοχώτατε, νὰ τοὺς τιμωρήσετε. Δὲν εἰμπόρεσα νὰ καταλάβω τί τρέχει, ἀλλ' ἀφ' ὅτου αὐτοὶ εἶνε ἐδῶ μέσα, οἱ ἄρρωστοί μας ἔγιναν ἀνιώριστοι. ὅλοι τοὺς εἶνε καλλίτερα, μερικοὶ φαίνονται ἰατρευμένοι, καὶ ὅσοι ἀπέθανον τὴν νύκτα, ἔχουν εἰς τὰ χεῖλη ἕνα γλυκὺ χαμόγελο σὰν μικροῦ παιδιοῦ που κοιμάται.

— Ἦθελα νὰ εἴξω, εἶπεν εὐφρονικῶς ὁ ἐξοχώτατος, πῶς το κατώρθωσαν αὐτοὶ οἱ ἀγύρται νὰ φέρουν τίσον καλὸν ἀποτέλεσμα.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ὁ νοσοκόμος, τίποτε ἄλλο δὲν ἔκαμαν, παρὰ μόνον ὁ νέος ἔπαιξε τὸ βιολί καὶ ἡ νέα ἰμοίραζε γάλα.

— Ἀλήθεια! εἶπεν αὐστηρῶς ὁ ἐξοχώτατος. Μὲ ἄλλους λόγους παρέβησαν τὸν κανονισμόν, ὅστις ἀπαγορεύει αὐστηρῶς νὰ ἔρχεται κανεὶς ἄλλας ἡμέρας καὶ ὥρας παρὰ τὰς ὠρισμένας, καὶ νὰ διδῇ τίποτε εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἀνεῦ τῆς ἐγκρίσεώς μου. Καὶ ποῖοι εἶνε αὐτοὶ οἱ Ἀθίγγανοι; Αὐτοὶ ἡ κοπέλλα μὲ τὰ μαργαριτάρια τῆς καὶ μετὰ τὸ καμάρι τῆς δὲν μοὶ φαίνεται νὰ εἶνε πράγμα. Καὶ σύ, παλληκάρη, ποῦ εἶνε τὰ χαρτιά σου;

— Δὲν ἔχω χαρτιά, εἶπεν ὁ Χρίστελ. Τοῦτο μόνον ἔχω.

Καὶ ἐδείξε τὸ βιολίον του.

— Τὸ ὑπέθεσα. Λοιπὸν τότε ἄς προσκληθῇ ὁ ἀστυνομικὸς κλητὴρ νὰ τον ἀπαγάγῃ εἰς τὸ κρατητήριον. Αὐτὴν δὲ τὴν κοπέλλα νὰ τὴν παραδώσωμεν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, καὶ τὴν αἶγα νὰ τὴν στείλωμεν εἰς τὴν αὐλήν.

Ἡ Ἐλπίς συνεθλίβετο πλησίον τοῦ Χρίστου ὡς ἐάν τον παρεκάλει νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλίπῃ μόνην.

— Ποτέ, ποτέ, ἀνεφώνησεν ὁ Χρίστου. Κοινὸς δὲν θὰ μας ἀποχωρίσῃ. Βάλετέ μας εἰς τὴν φυλακὴν, ἀλλὰ μὴ μας χωρίσετε.

— Κρημνισθῆτε ἀπ' ἐδῶ! ἀνεφώνησεν ὁ ἱατρός παρατηρῶν τὸ ὥρολόγιόν του. Ἐπέρασεν ἡ ὥρα καὶ ἀκόμη δὲν εἶδα τοὺς ἀσθενεῖς μου...

Ἡ ΕΛΠΙΣ ΕΣΤΑΘΗ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΟΧΘΗΝ ΡΥΑΚΟΣ ΔΙΑΥΓΕΣΤΑΤΟΥ (Σελ. 115)

Μὴ με χασομερᾶτε... Ἀλλὰ συμφορὰ σας ἂν σας μεταίδῳ ἐδῶ μέσα... ἂν πατήσετε τὸ ποδάρι σας ἐδῶ μέσα, δὲν θὰ τὴν γλυτώσετε.

Ὁ Χρίστου ὑποβαστάζων τὴν Ἐλπίδα ἥτις ἐκράτει τὸ σχοινίον τῆς Χάριτος, κατέβη τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος ἀνὰ τέσσαρας. Ἐφυγον τρέχοντες ὡς παράφρονες καὶ τότε μόνον ἐστάθησαν νὰ ἀναπνεύσωσιν, ὅτε ἦλθαν πολὺ μακρὰν τοῦ νοσοκομείου.

Ἀφ' οὗ οἱ δύο νέοι ἀπῆλθον, ὁ ἱατρός ἐπεσκέφθη ταχέως καὶ ἐπιπολαίως τὰς κλινὰς τῶν ἀσθενῶν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπέισθη ὅτι οἱ ἀγύρται ἐκεῖνοι εἶχον κάμῃ θαύματα, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ το ἀποκρύψῃ καὶ τοι ἦτο σφόδρα ἐξωργισμένος ἐναντίον αὐτῶν.

Πολλῶν ἀσθενῶν ἀπηλπισμένων ἡ κατάστασις φαίνεται βελτιωμένη καὶ πάντων ἡ ὄψις εἶνε ἥρεμος καὶ μειδιῶσα, καὶ τὰ τραύματα ἐπουλοῦνται.

Ἀποπερατώσας τὴν ἐπίσκεψιν ὁ ἱατρός ἐξῆλθε τοῦ νοσοκομείου καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀμαζάν του ἥτις ἴστατο ἔξω τῆς θύρας.

Μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν πτωχῶν ἐμελλεν ἤδη νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς πλουσίους ἀσθενεῖς του, οἵτινες ἠγόραζον ἀντὶ τεσσαράκοντα δραχμῶν τὴν χαρὰν ἣν ἠσθάνοντο ἀκούοντες παρ' αὐτοῦ ὅτι εἶνε καλλίτερα καὶ ὅτι ἡ κατάστασις αὐτῶν ὁσμεῖται βελτιοῦται.

Ὁ ἐξοχώτατος ἐσκέπτετο. Ἀναντιρρήτως οἱ ἀγύρται ἐκεῖνοι εἶχον ποιῆσαι θαύματα ἐν τῷ νοσοκομείῳ. Ἀρὰ γε ὅποῖόν τι φάρμακον μεφεχειρίσθησαν; μόνον τὸ γάλα τῆς αἰγῆς; Ἡ αἰξ ἦτο μεγάλη, παχεῖα, εὐκίνητος, μεταξομαλλος, καὶ μετενέει διότι δὲν ἐξήτασε τὸ πρᾶγμα. Ἀντὶ

νὰ ἀποδιώξῃ τοὺς ἀγύρτας, ὥφειλε νὰ τοὺς καλέσῃ εἰς τὸ γραφεῖόν του, νὰ τοὺς ἐρωτήσῃ, νὰ ἀγοράσῃ τὸ μυστήριον τῆς τέχνης των, νὰ ἀναλύσῃ τὸ γάλα, πιθανὸν δὲ καὶ νὰ ἐπειθόντο νὰ τὴν πωλήσωσι. Καὶ ὅποιαν φήμην θὰ λάμβανε ἐὰν κατώρθωνε νὰ θεραπεύῃ τοὺς πλουσίους ἀσθενεῖς του μετ' ὅσας εὐκολίας ἐθεραπεύθησαν οἱ ἀσθενεῖς τοῦ νοσοκομείου.

Ὅποιαν φήμην θὰ ἐλάμβανε θεραπεύων τὰς ἀναιμίας ἐκεῖνας νέας, ὧν τὸν στόμαχον παρεγέμιζε παραγγέλλων σίδηρον Βραβαί, καὶ πισσόνερον Γυγιώ. Διὰ πόσου χρυσοῦ θὰ τον ἐφόρτωνον οἱ ἀρθριτικοὶ καὶ ποδαλγοὶ οἰκονομολόγοι, οἵτινες οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀνακούφισιν ἠσθάνοντο ἐκ τῆς μορφίνης ἣν ἐν ἀφθονίᾳ ἔχυνεν ὑπὸ τὸ δέρμα των!

— Μὰ τὸ ναὶ εἶμαι πολὺ ἀνόητος, εἶπε καθ' ἑαυτόν. Ἀφῆσα καὶ μου ἔφυγε μεσ' ἀπὸ τὰ χέρια μία τόσο καλὴ περίστασις· ἀλλὰ θὰ προσπαθῶ νὰ ἐπανορθώσω τὴν ἀνοησίαν μου. Ὅσον καὶ ἂν ἐφοβήθησαν τὰς ἀπειλὰς μου, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε πολὺ μακρὰν καὶ δὲν θὰ εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ τοὺς ἀνέυρω. Ἀρκεῖ νὰ δώσω μικρὰν σήμερῶν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν καὶ αὐτὴ θὰ μου κάμῃ τὴ δουλειά μου.

Καὶ ἐν ᾧ ἡ ἀμαξία του διέσχισε τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας τῆς πόλεως, παρετῆρει διὰ τῆς

θυρίδος ἴσως τοὺς ἀνακαλύψῃ μετὰ τὸ πλῆθος. Ἀλλὰ μάτην, οὐδὲν ἀνεκάλυψε. Ἐπειδὴ μάλιστα εἶχε πολλὰς ἐπισκέψεις ἀσθενῶν, οἵτινες τον εἶχον πληρώσῃ ἀκριβὰ ἀκριβὰ, ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ εἰς αὐτοὺς· πρῶτον καὶ νὰ ἀφήσῃ μετὰ ταῦτα τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἀγύρτων.

Οἱ ἀγύρται ἀφ' οὗ ἔφυγον ἐκ τοῦ νοσοκομείου κακῶς ἔχοντες, ἐστάθησαν τέλος εἰς πλατεῖάν τινα πολὺ μακρὰν τοῦ νοσοκομείου νὰ ἀναπνεύσωσι. Παρετῆρησαν κύκλῳ των καὶ εἶδον ὅτι τὸ ἄκρον τῆς πλατείας ἦτο μεγαλοπρεπὲς μέγαρον. Πέριξ δὲ τῆς πλατείας ἦσαν διάφορα οἰκοδομήματα μεγάλα, καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτώματος ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἦτο ἐπιγραφή διὰ μεγάλων γραμμάτων: Ἀκαδημία.

— Κύτταξε, Ἐλπίς, εἶπεν ὁ Χρίστου δεικνύων τὴν ἐπιγραφήν ταύτην διὰ τοῦ δακτύλου του. Πιστεύω ὅτι ἐκεῖ μέσα θὰ ἤθελε ἡ μητέρα μου νὰ με ἰδῇ νὰ εἶμαι. Τί λέγεις νὰ προσπαθῶ νὰ ἐμβῶ;

Ἡ Ἐλπίς δὲν εἶπε, τίποτε ἀλλὰ ἀπέβλεψε πρὸς αὐτὸν σείουσα τὴν κεφαλὴν· ὁ Χρίστου ὅμως παρετῆρει τὸ οἰκοδομῆμα. Προχωρήσας προσῆγγισεν εἰς τὴν πύλην, καὶ ὅτε ἠτοιμάσθη νὰ εἰσέλθῃ, εὔρεν ἀντίστασιν, ὁ θυρωρὸς εἶπε πρὸς αὐτόν·

«Δὲν μπαίνουν ἐδῶ χωρὶς ἀδεία.

— Δὲν εἶνε ἐδῶ ἡ Ἀκαδημία; ἠρώτησεν ὁ Χρίστου μετὰ συστολῆς.

— Ναί, ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ θέλῃς νὰ μῆγες μέσα με ὅλη σου τὴ συντροφιά, εἶπεν ὁ θυρωρὸς δεικνύων μετὰ περιφρονησεως τὴν Ἐλπίδα καὶ τὴν αἶγα. Ἴσως θὰ ἔκαμες λάθος ἐς τὴν θύρα, θὰ ἤθελες νὰ μῆγες ἐς τὴν ἀντικρινὴν θύρα, ἐκεῖνη ἡ θύρα εἶνε τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὸ χορὸ· καθὼς καταλαμβάνω ἀπὸ τὰ χρυσὰ σανδάλια τῆς κοπέλλας θὰ εἶνε χορεύτρα· ἂμ' ἡ γίδα; ζεύρει καὶ αὐτὴ νὰ χορεύῃ;

Ὁ Χρίστου παρετῆρησεν ἀπηλπισμένος τὴν Ἐλπίδα, ἥτις ἐσιώπα καὶ ἀπέστρεψε τεθλιμμένον καὶ καταβεβλημένον τὸ εὐμορφὸν πρόσωπόν της. Τέλος εἶπε δισταζών·

— Ὅχι, δὲν θέλω τὴν Ἀκαδημίαν ὅπου χορεύουν, ἀλλὰ ἐκεῖνην εἰς τὴν ὁποίαν λέγουν λόγους ῥητορικοὺς, καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοὺς ἀκούουν προσεκτικὰ.

— Μὰ τότε λοιπὸν, ἐδῶ εἶνε· σήμερὰ μάλιστα εἶνε σπουδαῖα. Θὰ συνεδριάσουν μαζὶ οἱ σοφοὶ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, τῆς Ἀκαδημίας τῶν τεχνῶν, τῆς Ἀκαδημίας τῶν γραμμάτων, τῆς Ἀκαδημίας τῆς ἀρχαιολογίας, τῆς Ἀκαδημίας τῆς ἱατρικῆς. Ἡ εἰσόδος εἶνε ἐλευθέρα· μὴ ποτε νὰ μῆγες. Μόνον νὰ μὴ πάρετε μαζί σας καὶ αὐτὸ τὸ ζῶο.

Τί ποιητέον; Ἡ λευκὴ χεὶρ τῆς Ἐλπίδος ἐθώπευε τὸ μεταξὺ μαλλίον τῆς Χάριτος. Πῶς νὰ τὰς χωρίσῃ ὁ Χρίστου.

— Ἐλα, τόπο! παραμερίστε, εἶπεν ὁ θυρωρὸς, μὴ βασιτᾶτε τὴ θύρα καὶ ἔρχονται ἄνθρωποι. Κάμετε τόπο! Νὰ τοὺς καὶ ἐπλᾶξωσαν οἱ κύριοι Ἀκαδημαῖκοι. Σταθῆτε νὰ περάσῃ ὁ ἐξοχώτατος κύριος Φίλαυτος.

Ἐκούσθη ἐρχομένη ἀμαξία, ἥτις ἐστάθη πρὸ τῆς πύλης τῆς Ἀκαδημίας, καὶ κατέβη ἐξ αὐτῆς σοβαρὸς καὶ καμαρωμένος ὁ ἐξοχώτατος Φίλαυτος.

Εὐθὺς ὡς εἶδε τὸν Χρίστου, προχωρεῖ πρὸς αὐτὸν μειδιῶν, ἀλλ' ὁ Χρίστου ἐτοιμάζεται νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν, διότι ἀνεγνώρισε τὸν ἱατρὸν τοῦ νοσοκομείου.

— Ἀφῆς ἡσύχους τοὺς καλοὺς αὐτοὺς νέους, ἀνεφώνησεν ὁ ἐξοχώτατος. Ἐμὲ περιμένουν βεβαίως. Θὰ τοὺς παρουσιάσω εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίαν καὶ θὰ ὁμιλήσω περὶ αὐτῶν.

Ὁ Χρίστου οὐδὲν καταλαμβάνων ἦνοιγε τὸ στόμα ἐκθαμβος.

— Μὴ φοβείσθε, εἶπεν ὁ ἐξοχώτατος μετὰ πατρικῆς ὕψους θωπεύων τὸν ὄμρον τοῦ Χρίστου καὶ τὴν αἶγα διὰ τοῦ ἄκρου τῆς χειρίδας του. Εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὡς ἐκακομεταχειρίσθησαν καὶ νὰ με συγχωρήτε, καλοὶ μου νέοι. Καταλαμβάνετε καὶ σεις ὅτι κατὰ καθῆκον ἔπρεπε νὰ φανῶ αὐστηρὸς, διότι παρέβητε τὸν κανονισμόν καὶ ἔπρεπε νὰ σὰς

Ὁ ΕΞΟΧΩΤΑΤΟΣ ΕΚΥΤΤΑΖΕ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕΤΑ ΒΛΕΜΜΑΤΟΣ ΑΥΣΤΗΡΟΥ (Σελ. 135)

κατηγήρσω· δὲν ἡδυνάμην νὰ φερθῶ ἄλλως πως. εἰς τὰ πρόθυρα, διότι ἔρχονται οἱ κύριοι, συνά-
 'Αλλ' εὐθὺς ὡς ἐφύγατε καὶ παρέτήρησα τὰ θαυ-
 μάσια ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας σας, ἔστειλα
 καὶ σας ἐζήτησα παντὶ διὰ νὰ σας συγγάρῳ.
 Χαίρω πολὺ διότι ἔλαβον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτι-
 μήσω τὴν ἀξίαν σας. Ἀλλὰ ἄς μὴ μένωμεν ἐδῶ

ΑΙΣΘΗΡ

(ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ)

Ἀπὸ τὰς νεάνιδας, τὰς ὁποίας συνελεξε διὰ τὴν ὠραιότητά των ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ βασι-
 λείου καὶ ἔφερον εἰς τὰ ἀνάκτορά του ὁ βασιλεὺς
 τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξης, ἐκείνη, ἡ ὁποία περισ-
 σότερον ἐκίνησε τὸν θαυμασμὸν καὶ εἴλκυσε τὴν
 συμπάθειάν του, ἦτο ἡ Ἑσθήρ. Ἡ κόρη αὕτη κα-
 τήγετο ἐκ τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι ἡγαλωτίσθη-
 σαν ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα καὶ διεσκορπίστη-
 σαν εἰς τὸ βασίλειον τῶν Ἀσσυρίων, τὸ ὅποιον
 καὶ αὐτὸ ὑπετάχθη εἰς τὴν Περσίαν.

Ἡ Ἑσθήρ ἔγινε βασίλισσα· κατόκει εἰς τὸ
 λαμπρότερον βασιλικὸν παλάτιον περικυκλωμένη
 ἀπὸ εὐνοῦχους καὶ θεραπαινίδας· εἶχεν ὅ,τι ἡδύ-
 νατο νοῦς ἀνθρώπου νὰ ἐπιθυμήσῃ· δόξαν, πλοῦ-
 τον, τὰ πάντα.

Μίαν ἡμέραν ἐν ᾧ ἐκάθητο εἰς τὴν κλίνην τῆς
 συλλογίζομένη τὴν μεγάλην εὐτυχίαν της, τῇ ἀ-
 ναγγέλλουσαν ἑξαφνα ὅτι ὁ ἐξάδελφός της Μαρδο-
 χαῖος, κατηφής καὶ περίλυπος, φορῶν σάκκον
 καὶ ἔχων στάκτην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ζητεῖ
 θερμῶς τὴν ἀδειαν νὰ παρουσιασθῇ εἰς αὐτήν.

Ἡ Ἑσθήρ ἐγείρεται ἐντρομος ἀπὸ τὴν κλίνην
 καὶ στέλλει ἀμέσως ἐνδύματα εἰς τὸν Μαρδοχαῖον
 διὰ νὰ ἐνδυθῇ καταλλήλως καὶ παρουσιασθῇ ἐμ-
 πρὸς της· διότι δὲν ἦτο συγχωρημένον νὰ εἰσ-
 ελθῇ τις εἰς τὸ ἀνάκτορον εὐρισκόμενος εἰς τοιαύτην
 ἐλεεινὴν κατάστασιν.

— Ἀδύνατον, εἶπεν ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὸν ἀ-
 νακτορικὸν θεράποντα, ὁ ὁποῖος τῷ ἔφερε τὴν
 ἐνδυμασίαν, ἀδύνατον νὰ βάλω εἰς τὸ σῶμά μου
 ἐνδύματα χαράς, ἐν ὅτῳ εὐρίσκωμαι εἰς τοιαύτην
 λύπην καὶ εἰς τοιοῦτον κίνδυνον.

— Ἀλλ' εἶνε ἐπίσης ἀδύνατον νὰ ἔμῃ εἰς τὸ
 ἀνάκτορον μὲ τοιαῦτα ἐνδύματα, εἶπεν ἡ Ἑσθήρ,
 ὅτε τῇ ἔφερον τὴν ἀπάντησιν τοῦ Μαρδοχαίου.
 Προσκαλέσασα λοιπὸν ἓνα ἀπὸ τοὺς πιστοτέρους
 εὐνοῦχους τὸν ἔστειλε νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ Μαρδο-

Καὶ ὄντως ἔρχοντο πολλοὶ ἄνθρωποι.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΙΟΣ

Κατὰ τὸ Γαλλικόν

τῆς πρηνικίσεως Καντακουζηνού-Ἀλτιέρη.

γαίου, ποία ἦτο ἡ αἰτία τῆς λύπης του καὶ τί
 ζητεῖ.

— Εἰπὲ εἰς τὴν Ἑσθήρ, εἶπεν ὁ Μαρδοχαῖος
 εἰς τὴν εὐνοῦχον, ὅτι βασιλικὸν διάταγμα ἐξε-
 δόθη, τὸ ὁποῖον προστάζει νὰ θανατωθῶν ὅλοι οἱ
 Ἰουδαῖοι, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς τὸ Περσικὸν
 βασίλειον, καὶ ἐπιτρέπον εἰς τὸν Ἀμάν, ὅστις
 ἔγινεν ὁ αἰτίος τοῦ διατάγματος τούτου, νὰ λά-
 βῃ τὰς περιουσίας των. Προσδιωρίσθη δὲ ἡμέρα
 πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου καὶ ἐστάλη διαταγὴ εἰς
 ὅλα τὰ μέρη τοῦ βασιλείου· καμμίαν ἐλπίδα σω-
 τήριος δὲν ἔχομεν, ἐκτὸς ἂν ἡ Ἑσθήρ κατορθώ-
 σῃ καὶ ἀκυρώσῃ τούτο.

— Ἀλλοίμονον! εἶπεν ἡ Ἑσθήρ, ὅτε ἔφε-
 ρον πρὸς αὐτὴν τὴν εἰδήσιν ταύτην. Τὸ δια-
 ταγμα πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ γρήγορα, ἐγὼ δὲ
 κατὰ τὴν βασιλικὴν ἐθιμοταξίαν δὲν ἠμπορῶ νὰ
 παρουσιασθῶ εἰς τὸν βασιλέα πρὸ ἑνὸς μηνός·
 ἐὰν δὲ παρουσιασθῇ κανεὶς εἰς αὐτὸν ἀπρόσκλη-
 τος, τιμωρεῖται μὲ θάνατον.

— Καὶ τί σκέπτεται; ἀπάντησε διὰ τοῦ πι-
 στοῦ θεράποντος ὁ Μαρδοχαῖος· νὰ ζήσῃ αὐτὴ
 μόνη διὰ νὰ ἴδῃ τὴν καταστροφὴν ὅλων τῶν ὁ-
 μοεινῶν της; Πρέπει νὰ ἐκθέσῃ τὴν ζωὴν της εἰς
 κίνδυνον· καὶ ἡ νὰ ζήσῃ σφίζουσα τοὺς ὁμοφύ-
 λους της ἀπὸ τὴν καταστροφὴν, ἢ ν' ἀποθάνῃ καὶ
 αὐτὴ μαζὶ των.

— Ἀναλαμβάνω νὰ ἐκθέσω τὴν ζωὴν μου εἰς τὸν
 μέγαν καὶ ὀλοφάνερνον τοῦτον κίνδυνον τῆς ζωῆς
 μου, παρήγγειλεν ἡ Ἑσθήρ εἰς τὸν Μαρδοχαῖον,
 διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ σώσῃ τοὺς ὁμοεινεῖς μου ἀπὸ
 τὸν ὄλεθρον· ἀλλ' ἄς νηστεύσουν ὅλοι τρεῖς ἡμέ-
 ρας καὶ παρακλέσουν θερμῶς τὸν Κύριον διὰ νὰ
 ἐπιτύχῃ ὁ σκοπός μου.

Β'

Ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ τριήμερος νηστεία, εἰς

τὴν ὁποίαν ὑπεβλήθη καὶ ἡ Ἑσθήρ καὶ αἱ ὑπη-
 ρέτριά της μὲ ὅλην τὴν αὐστηρότητα, ἡ Ἑσθήρ
 ἐφόρεσε τὴν βασιλικὴν στολὴν της, ἐστολίσθη μὲ
 ὅλην τὴν δυνατὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ μετέβη
 εἰς τὸν ἀνδρωνίτιν διὰ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν
 Ἀρταξέρξην συνοδευμένη ἀπὸ δύο θεραπαινίδας.

Ἡ Ἑσθήρ ἤθελε νὰ ἔχῃ ἱλαρὸν τὸ πρόσωπον,
 ὥστε νὰ καμῇ ἐντύπωσιν εἰς τὸν Ἀρταξέρξην·
 ἀλλ' ὁ φόβος, ὅστις τὴν εἶχε κυριεύσῃ, ἦτο τόσον
 μέγας, ὥστε ἡ καρδιά της ἐκτύπα ὡς σφύρα τὸ
 στήθος της.

Ὁ βασιλεὺς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου, μὲ λαμ-
 προτάτην στολὴν· ἀλλ' ἄμα ἠνίχθη τὸ παρα-
 πέτασμα καὶ ἐφάνη ἡ Ἑσθήρ, ὁργὴ ἐξωγραφηθῇ
 εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως· βλέμμα ἀγανα-
 κτήσεως κατεκεραύνωσε τὴν Ἑσθήρ, ἡ ὁποία
 ὠχρίασεν, ἐλιποθύμησε καὶ ἤθελεν ἐξαπλωθῇ ἐπὶ
 τοῦ ἐδάφους ἀναίσθητος, ἂν μίᾳ ἀπὸ τὰς ὑπηρε-
 τρίας, αἱ ὁποῖαι τὴν συνώδευον, δὲν ἐπρολάβανε
 νὰ τὴν κρατήσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας της.

Ἡ τοιαύτη κατάστασις τῆς Ἑσθῆρ συνεκίνη-
 σεν εἰς ἄκρον τὸν βασιλέα· ἐπήδησεν ἀπὸ τὸν
 θρόνον, ἤρπασεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν Ἑσθήρ
 καὶ τὴν ἐπεριποιεῖτο ὥς ὅτου νὰ συνέλθῃ εἰς τὸν
 ἑαυτὸν της.

Ἐπειτα ἐπροσπάθησε μὲ γλυκεῖς λόγους, μὲ
 ἐκφράσεις συμπαθείας νὰ τὴν βεβαιώσῃ ὅτι τὸ
 πρόσταγμα τοῦ θανάτου δὲν ἀποβλέπει αὐτήν,
 ὅτι αὕτη εἶνε ἀγαπητὴ τοῦ συζυγοῦ.

Ἀλλὰ μὲ ὅλους τοὺς ἐνθαρρυντικούς ἐκείνους
 λόγους, μόλις συνήλθεν ἡ Ἑσθήρ, μόλις ἤρχισε
 νὰ ὁμιλῇ, ἐλιποθύμησε καὶ πάλιν καὶ ἔπεσεν ἀ-
 ναίσθητος.

Ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη πολὺ διὰ τὴν κατά-
 στασιν ἐκείνην τῆς Ἑσθῆρ, ἀφ' οὗ δὲ τὴν ἐπανε-
 φερε καὶ πάλιν εἰς τὴν ζωὴν.

— Ἀγαπητὴ μου Ἑσθήρ, τῇ εἶπε μὲ φιλο-
 φροσύνην καὶ ἀγαθότητα· ζήτησε ἐλευθέρως παρ'
 ἐμοῦ ὅ,τι θέλεις καὶ εἶμαι ἐτοιμὸς νὰ σοὶ προσ-
 φέρω καὶ τὸ ἥμισυ ἀκόμη τῆς βασιλείας μου.

— Μέγιστε βασιλεῦ, εἶπεν ἡ Ἑσθήρ, ἐπιθυ-
 μῶ νὰ κάμω σήμερον ἐν συμπόσιον, εἰς τὸ ὁ-
 ποῖον παρακαλῶ νὰ ἔλθῃ ἡ μεγαλειότης σου καὶ ὁ
 Ἀμάν.

Ὁ βασιλεὺς, παραδεχθεὶς τὴν παράκλησιν τῆς
 Ἑσθῆρ, παρευρέθη εἰς τὸ γεῦμα, ὅπως καὶ ὁ Ἀ-
 μάν. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς
 ἠρώτησε πάλιν τὴν Ἑσθήρ τί ἐπεθύμει νὰ τῇ

δώσῃ· ἀλλ' ἡ Ἑσθήρ δὲν ἐζήτησε τίποτε· ἐκά-
 λεσε δὲ μόνον τὴν ἐπαύριον εἰς συμπόσιον τὸν
 Ἀρταξέρξην καὶ τὸν Ἀμάν.

Γ'

Ὁ Ἀμάν ἦτο τότε πανίσχυρος· ὁ βασιλεὺς
 τὸν εἶχεν εἰς μεγάλην εὐνοίαν· κολακευθεὶς δὲ
 καθ' ὑπερβολὴν ἀπὸ τὴν πρὸς αὐτὸν φιλοφροσύ-
 νην ταύτην τῆς Ἑσθῆρ, ἡ ὁποία ἐξ ὅλων τῶν
 μεγιστάνων αὐτὸν μόνον ἐπροσκάλεσεν εἰς τὸ
 συμπόσιον μετὰ τοῦ βασιλέως, ἐσυλλογίζετο μὲ
 ποῖον μέσον νὰ διατηρήσῃ περισσότερον καὶ νὰ
 καταστήσῃ στερεωτέραν τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰς χεῖ-
 ράς του.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαρδοχαῖος, ὁ συγγενὴς τῆς Ἑ-
 σθῆρ, ἐφάνετο ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ προοδεύσῃ καὶ
 νὰ ἀφαιρέσῃ ὅλην τὴν δυνάμιν του ἡ μέρος αὐτῆς,
 συνελαβε τὴν ιδέαν νὰ κατὰτρέψῃ αὐτόν· συγ-
 κροτήσας δὲ συμβούλιον μὲ τοὺς φίλους τοῦ ἀπε-
 φάσισε τὴν ἐπαύριον νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ βασιλέως
 νὰ σταυρωθῇ ὁ Μαρδοχαῖος, δυνάμει τοῦ δια-
 τάγματος, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκδοθῇ κατὰ τῶν Ἰου-
 δαίων. Τόσῃ δὲ πεποιθήσιν εἶχεν ὅτι ὁ βασι-
 λεὺς θὰ ἔκαμνεν ὅ,τι τῷ ἔλεγεν, ὥστε προσέταξε
 καὶ ἐκοφῆν πεντήκοντα πήχεων ξύλον διὰ νὰ
 σταυρώσουν ἐπ' αὐτοῦ τὸν Μαρδοχαῖον!

Ἀλλ' ἰδέτε ὁποῖαι εἶνε αἱ βουλαι τῆς θείας
 Προνόιας...

Τὴν ἰδίαν νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀμάν ἔ-
 καμνε τὰ καταστρεπτικὰ διὰ τὸν Μαρδοχαῖον
 σχέδια, ὁ Ἀρταξέρξης, μὴ δυνάμενος νὰ κοιμηθῇ,
 εἶχε διατάξῃ τοὺς ὑπηρετὰς του ν' ἀναγινώ-
 σκουν τὰ ὑπομνήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐσημεῖον τὰ
 ὀνόματα καὶ τὰς πράξεις ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐ-
 τυχε νὰ πράξωσιν ὠφελίμονι εἰς τὴν βασιλείαν.

Εἰς τὰ ὑπομνήματα αὐτὰ ἀναφέρετο ὅτι ὁ
 Μαρδοχαῖος ἀνεκάλυψε μίαν συνωμοσίαν, τὴν ὁ-
 ποίαν εἶχον ἐπιχειρήσῃ δύο ἐκ τῶν εὐνοῦχων
 του καὶ ὅτι ἔσωσε τὸν βασιλέα ἀπὸ μέγαν κίν-
 δυνον.

— Τί καλὸν ἐκάμαμεν ἡμεῖς εἰς τὸν ἀνθρα-
 πον τοῦτον, διὰ νὰ τὸν ἀνταμείψωμεν; ἠρώτη-
 σεν ὁ βασιλεὺς.

— Οὐδέν, ἀπεκρίθη ὁ θεράπων, ὅστις ἀνεγί-
 νωσκε τὸ ὑπόμνημα.

— Ἐχομεν καθήκον λοιπὸν νὰ τὸν ἀνταμεί-
 ψωμεν διὰ τὴν εὐεργεσίαν του αὐτῇ.

Τὴν πρωτὴν ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς εἶχεν εἰς τὸν
 νοῦν του πῶς νὰ ἀνταμείψῃ τὸν Μαρδοχαῖον, πα-

ρουσιάζεται ενώπιον αὐτοῦ ὁ Ἀμάν καὶ ζητεῖ τὸν διὰ σταυροῦ θάνατον τοῦ Μαρδοχαίου.

— Εἰπέ μου, εἰπέ πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, ὅταν θέλω νὰ τιμῶσω ἕνα ἄνθρωπον, τί πρέπει νὰ κάμω πρὸς αὐτόν;

Ὁ Ἀμάν, νομίζων ὅτι αὐτὸν καὶ μόνον εἶχεν εἰς εὐνοίαν ὁ βασιλεὺς, ἐσκέφθη ὅτι ποῖον ἄλλο παρ' αὐτόν εἶχε κατὰ νοῦν νὰ τιμῶσῃ ὁ βασιλεὺς.

Ἀπήντησε λοιπόν:

— Ἡ μεγαλειτέρα τιμὴ, τὴν ὁποίαν ὁ βασιλεὺς δύναται νὰ κάμῃ, εἶναι νὰ τῷ δώσῃ μίαν στολὴν καὶ ἕνα βασιλικὸν ἵππον· ἀφ' οὗ δὲ φορέσῃ τὴν στολὴν ταύτην καὶ ἱππεύσῃ τὸν ἵππον νὰ περιέλθῃ ὅλην τὴν πόλιν, ὁ δὲ κῆρυξ νὰ φωνάζῃ ὅτι τοιοῦτόπως τιμᾷ ὁ βασιλεὺς τοὺς εὐεργέτας του.

— Τὸ ἴδιον νὰ πράξῃς καὶ σὺ ἀπαρράλκτως εἰς τὸν Μαρδοχαίου, εἶπεν ὁ βασιλεὺς.

Φαντάσθητε τὴν ἐκπληξὴν καὶ τὴν λύσαν τοῦ Ἀμάν ὅτε ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ βασιλέως. Ἀλλὰ τί ἠδύνατο νὰ κόμῃ; χωρὶς νὰ θελῇ ἐξετέλεσε τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως καὶ ἐτίμησε τὸν Μαρδοχαίου, διὰ τὸν ὅποιον τὴν προτεραιάν εἶχεν ἐτοιμάσῃ τὸσον ὑψηλὸν σταυρόν.

Ὅταν ὁ Ἀρταξέρξης, εἰς τὸ δεύτερον συμπόσιον, εἰς τὸ ὅποιον παρευρίσκειτο καὶ ὁ Ἀμάν, ἠρώτησε τὴν Ἑσθήρ τί θέλει:

— Τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων, ἀπὸ τὸ ὅποιον καὶ ἐγὼ καταγόμαι, εἶπεν αὕτη, καταδικάσθη νὰ καταστραφῇ καὶ ἡ περιουσία του ν' ἀρπαγῇ. Διὰ τὴν καταστροφὴν αὐτήν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ ἡ ἰδία κινδυνεύω, ἐτόλμησα νὰ πάρα-

κούσω τὴν βασιλικὴν προσταγὴν, καὶ ἐπαρουσιάσθην χωρὶς ἄδειαν ἐνώπιόν σου. Ζητῶ λοιπὸν τώρα τὸ ἔλεός σου καὶ παρακαλῶ νὰ συγχωρήσῃς τὸ ἔθνος μου καὶ μὴ τὸ καταδικάσῃς νὰ ἐξολοθρευθῇ· διότι ἀπὸ συκοφαντίας καὶ χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ καλῶς ἡ Μεγαλειότης σου ἔγιναν αὐτά.

— Καὶ ποῖος ἐτόλμησε νὰ κάμῃ τοιαῦτα πράγματα; εἶπε μὲ ἀγανάκτησιν ὁ βασιλεὺς.

— Ὁ κακὸς οὗτος ἄνθρωπος, ὁ Ἀμάν, εἶπεν ἡ βασίλισσα.

Τόσῃν ἀγανάκτησιν κατὰ τοῦ Ἀμάν ἐπροξένησεν ὁ λόγος οὗτος εἰς τὸν βασιλέα, ὥστε ἐξεληθὲν ἀπὸ τὸ συμπόσιον μετέβη εἰς τὸν κῆπον καὶ περιπάτει διὰ νὰ παρέλθῃ ὁ θυμὸς του. Ὁ Ἀμάν, βλέπων ποῖον κίνδυνον διέτρεχεν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς βασιλίσσης καὶ ἐζήτηε ἔλεος. Ὅτε ἐπαυλῆθεν ὁ βασιλεὺς εὗρεν αὐτὸν εἰς τοιαύτην θέσιν· τότε ὠργίσθη ἀκόμῃ περισσότερον διὰ τὴν αὐθάδειάν του ταύτην.

Ἐν ᾧ ἐγένετο λόγος μεταξὺ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης περὶ τοῦ Ἀμάν προσέρχεται εἰς τὸν εὐνούχων καὶ ἀναγγέλλει ὅτι ὁ Ἀμάν εἶχε στήσῃ ξύλον πενήντα πῆχων ὕψος διὰ νὰ σταυρώσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὸν Μαρδοχαίου.

— Εἰς αὐτὸ νὰ σταυρώσωμεν ἀμέσως τὸν Ἀμάν, ἀνέκραξε μὲ ἀγανάκτησιν ὁ βασιλεὺς, καὶ συγχρόνως τὴν μὲν περιουσίαν αὐτοῦ ἐδώρησεν εἰς τὴν Ἑσθήρ, τὸν δὲ Μαρδοχαίου ὕψωσεν εἰς τὴν ὑψηλὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ Ἀμάν.

Τοιοῦτοτρόπως τὸ κακόν, τὸ ὅποιον ὁ Ἀμάν ἤθελε νὰ ρίψῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Μαρδοχαίου, ἡ θεὰ Δίκη τὸ ἔρριψεν ἐπὶ τῆς ἰδίας κεφαλῆς τοῦ Ἀμάν.

ΔΕΝ ΦΟΒΟΥΜΑΙ

— Δὲν φοβοῦμαι διόλου, μὰ διόλου! Μόνον τὰ κοριτσάκια πρέπει νὰ φοβοῦνται· ἐγὼ νὰ φοβῶ! ὁ φόβος εἶναι κοινὸν πρᾶγμα. Καὶ διατί νὰ φοβῶ; ὁ Μιλτιάδης, ὁ ἐξαδελφός μου, ὁ ἀξιωματικός, εἶπε πῶς εἶμαι παλληκάρι καὶ αὐτὸς ἤξευρε ποῖος εἶναι παλληκάρι, ἀφ' οὗ εἶναι καθεὶς ἡμέρα εἰς τὸν στρατὸν καὶ γυμνάζει τούς στρατιώτας.

Τοὺς λόγους τούτους ἔλεγεν ὁ Θρασύβουλος, παιδίον μόλις ἑπτὰ ἐτῶν, πρὸς τὴν γραῖαν Φανήν, τὴν τροφὸν του.

Ἡ Φανὴ εἶχεν εὖρῃ τὸ παιδίον εἰς τὸ μέσον τῆς κλίσμακος, ἱππεύον τὸ κατὰ μῆκος αὐτῆς ξύλον, καὶ καταβαίνον μὲ ὀρμητικὴν ταχύτητα. τὸ ἐκράτησε, τὸ ἐσῆκωσε καὶ τὸ ἔθεσεν ἐπὶ μιᾷ βαθμίδος, καὶ ὅταν τὸ ἠρώτησε: «Δὲν φοβεῖσαι μὴ πάθῃς τίποτε;» ὁ Θρασύβουλος ἀπήντησε μὲ τόσῃν ὑπερηφάνειαν.

Μετ' ὀλίγον ὅπως μεταβῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πάππου του ὁ Θρασύβουλος κατ' ἀρχὰς ἐβάδισε πλησίον τῆς γραίας Φανῆς διηγούμενος εἰς αὐτὴν πόσα ὠραῖα πράγματα τὸν ἐπρόσμενον ἐ-

κεῖ, παιγνίδια καὶ γλυκίσματα· ἐν τέλει δὲ ἐνεθυμήθη πάλιν ὅσα εἶπε περὶ φόβου.

— Ναί, τὸ καλλίτερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου εἶναι ἡ γενναιοτής· ὁ πατέρας καὶ ὁ παπποὺς μου τὸ λέγουσιν συχνά. Δὲν θέλω νὰ ὁμοιάσω διόλου μὲ τὸν ἐξαδελφόν μου τὸν Στρατῆ, ποῦ γίνεται κατακίτρινος ἀπὸ τὸν τρόμον τοῦ ἄνα τὸν κυτᾶξῃ ἕνα σκυλί, καὶ δὲν τολμᾷ νὰ ἐμβῇ μέσα εἰς μίαν κάμαραν ὅταν εἶναι σκοτάδι. Ὅταν παίζωμεν, μένει ζωρμένος, φοβεῖται νὰ πηδήσῃ ἕνα λάκκον μὴν πέσῃ μέσα· ὅταν πηγαίνωμε περίπατον, φοβεῖται νὰ πάγῃ ἔς τὴν ἄκρην ἐνὶς λάκκου, καὶ φεύγει μακρὰ μὴν πέσῃ μέσα. Ἐγὼ πηδῶ, ἐγὼ πηγαίνω τὴν ἄκρην, ἄκρην διὰ νὰ τοῦ δείξω ὅτι δὲν φοβοῦμαι. Νὰ ἰδῇ ἔρχεται μία ἄμαξα, τώρα θὰ ἰδῇς.

Καὶ ὁ Θρασύβουλος ἐπροχώρησε πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ πεζοδρομίου.

Ἡ ἄμαξα ἤρχετο μὲ πολλὴν ταχύτητα, ἐπεὶ δὲ διήρχοντο καὶ ἄλλαι ἄμαξαι, αὐτὴ ἐπλησίασε πολὺ πρὸς τὸ πεζοδρόμιον. Ἡ δυστυχὴς Φανὴ ἐκβάλλει τότε κραυγὴν φρίκης νομίζουσα ὅτι ἤδη οἱ τροχοὶ τῆς ἄμαξης συνέτριψαν τὸ παιδίον. Εὐτυχῶς εἰς ἀστυνομικὸς κλητὴρ εὐρεθεὶς ἐκεῖ ἀπωθεῖ βιαίως τὸν Θρασύβουλον, ἀποτεινὼν εἰς αὐτὸν ἀντὶ ἐπιπλήξεως, ἐκφραστικὴν βλασφημίαν.

Ὁ Θρασύβουλος ὄχι μόνον δὲν ἐταράχθη ἀπὸ τὸν κίνδυνον, τὸν ὅποιον διέτρεχεν, ἀλλ' εἶναι κατευχχαριστημένος· ἡ βλασφημία ἐκείνη τῷ φαίνεται ὡς ὁ καλύτερος ἑπαινος.

Ἡ γραῖα Φανὴ τὸν παρακαλεῖ νὰ περιπατῇ πλησίον τῆς· ἀλλὰ τὸ παιδίον πηδᾷ, τρέχει ἰδῶ καὶ ἐκεῖ. Διήρχοντο ἀπὸ μίαν ὁδόν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔσκαπτον βαθεῖαν ὑπόνομον. Εἶχον συρρεῦσιν χώματα ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ. Ὁ Θρασύβουλος ἀναβαίνει ἐκεῖ καὶ βαδίζει παρὰ τὸ χεῖλος τῆς ὑπονόμου. Ἡ Φανὴ, μὴ ὑποθέτουσα ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἐκεῖ, τὸν ζητεῖ ἐπάνω κάτω, ὅτε ἔξαφνα ἀκούει τὸ ὄνομά της. Στρέφεται καὶ τί βλέπει;

Ὁ Θρασύβουλος ἵστατο ἐπὶ μιᾷ λεπτῆς σαινίδος, ἡ ὁποία ἐστηρίζετο εἰς τὰ ἄκρα τῆς βαθείας τάφρου. Ἡ δυστυχὴς γραῖα ὀλίγον ἔλειψε νὰ λιποθυμήσῃ ἀπὸ τὸν τρόμον τῆς.

— Θρασύβουλε! παιδί μου! ἀναφωνεῖ ἀγωνιωδῶς.

Ἀλλ' ὁ Θρασύβουλος τὴν χαιρετᾷ ἐν θριάμβῳ· ἀλλ' ἐπεὶ εἶχε τὰ βλέμματά του προσηλωμένα πρὸς αὐτήν, παρ' ὀλίγον νὰ πέσῃ καὶ νὰ κρημνισθῇ. Εὐτυχῶς εἶναι εὐκίνητος, εὐρῆκε τὴν ἰσορροπίαν καὶ ἐπέστρεψε πλησίον τῆς γραίας τροφῷ του.

— Δὲν σοῦ ἔλεγα πῶς πηγαίνω τὴν ἄκρην ἄκρην ἔς τοὺς λάκκους καὶ ἔς τὰ ποτάμια; τώρα μὲ εἶδες.

Ἡ γραῖα Φανὴ δὲν ἀπήντησε τίποτε· ἀκόμῃ δὲν συνηλθεν ἀπὸ τὸν τρόμον τῆς· ἀλλ' ἀρπάζει στερεῶς τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου καὶ τὸν κρατεῖ σφιγκτὰ ἕως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ πάππου. Ἀνοίγουν τὴν θύραν, ὁ Θρασύβουλος τρέχει εἰς τὴν αἴθουσαν νὰ φιλήσῃ τὸν πάππον καὶ τὴν μάμμην του καὶ ἔπειτα ἀρχίζει τὸ παιγνιδίον του καὶ δὲν συλλογίζεται πλέον τὰ ἐπεισόδια τοῦ δρόμου.

Ἀλλ' ἐν μέσῳ τῶν παιγνιδίων του ἐμφανίζεται ἀπροσδοκῆτως ἡ Σταυρούλα, ἡ γραῖα μαγεύρισσα, καταθυμωμένη.

— Ὁ κύριος πρέπει νὰ μαλώσῃ τὸν κύριον Θρασύβουλον καὶ νὰ τὸν μαλώσῃ πολὺ. Ἡ καίμενη ἡ κυρὰ Φανὴ ἀρρώστησε ἀπὸ τὴν τρομάρα ποὺ ἐπῆρε ἔς τὸ δρόμο. Ἦλθε κατάσπρην σάν σινδόνι, καὶ μόλις ἐμβῆκεν εἰς τὸ μαγειρεῖον ἤρχισε νὰ τρέμῃ, νὰ κλαίῃ, δὲν ἐνοιῶθα τί εἶχε· τῆς ἔδωκα κάτι καὶ ἤπιε καὶ ἤλθε εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς, καὶ μοῦ διηγήθη διατί ἤλθε εἰς τέτοια κατὰστασι. Πρῶτα πρῶτα ὁ κύρ Θρασύβουλος ἔτρεξε ἐμπρὸς σὲ μίαν ἄμαξαν καὶ ἴλιγο ἔλειψε νὰ τὸν κόψουν ἡ ῥοδαὶς, ὕστερα ἴλιγο ἔλειψε νὰ πέσῃ ἔς τὸν ὑπόνομον διὰ νὰ τῆς δείξῃ πῶς δὲν φοβεῖται. Τί μὲ παρατηρεῖς ἐτσι; εἶναι κακὸ αὐτὸ ποὺ ἔκαμες, κύρ Θρασύβουλε· εἶναι ἁμαρτία νὰ βασανίζῃς γρηὰ γυ-

ναῖκα μὲ ἄσπρα μαλλιά. . . Παῖο παῖδὶ μὲ καρδιά τὸ κάμνει αὐτό; . . . Ὁ ἀφέντης θὰ σὲ στολίσῃ ὅπως σοῦ ἀξίζει. Ἐγὼ πᾶνω νὰ ἰδῶ τὴν καίμενὴ τὴν κυρὰ Φανὴ καὶ ἂν θέλῃ ἄς ἔλθῃ καὶ ἡ κυρία.

Καὶ ἡ γραῖα Σταυρούλα ἀνεχώρησε μουρμουρίζουσα ἀκόμη, τὴν παρηκολούθει δὲ ἡ εὐαίσθητος καὶ ἀγαθὴ κυρία της.

Ὁ Θρασύβουλος δὲν εἶνε διόλου εὐχαριστημένος. Ἡ γραῖα Σταυρούλα εἶνε φίλη του, καὶ δὲν τὸν συμφέρει διόλου νὰ χάσῃ τὴν φιλίαν ἐκείνην, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν κερδίζει τόσον. Ἀλλὰ πολὺ περισσότερον ἐκτιμᾷ τὴν περὶ αὐτοῦ καλὴν γνώμην τοῦ πάππου του καὶ γοναίζει μόλις ἐκλείσθῃ ἡ θύρα.

— Παππού, ἂν μ' ἐπιπλήξῃς, δὲν θὰ εἰσεύρω κ' ἐγὼ πλέον τί νὰ φαντασθῶ, διότι σὺ πρὸ πάντων μὲ εἶπες ὅτι πρέπει νὰ εἶμαι γενναῖος καὶ ἀτρόμητος καὶ ὅτι οἱ δειλοὶ δὲν ἀξίζουν τίποτε.

— Καὶ εἶμαι ἑτοιμὸς νὰ σοῦ τὸ ἐπαναλάβω, μικρὲ μου· ἡ ἀνδρεία εἶνε ἀρετὴ, τὴν ὁποῖαν πρέπει ν' ἀποκτήσῃ κανεὶς μὲ πᾶσαν θυσίαν καὶ ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ ἀνὴρ δὲν εἶνε ἀνὴρ. Ἀλλὰ μὴ συγχέεις τὴν ἀνδρείαν μὲ τὴν ἀσυλλόγιστον τόλμην, ὅπως συνέβη εἰς σέ, καθὼς λέγει ἡ γραῖα Φανή. Ἐλα διηγῆσού μου τί ἔκαμες εἰς τὸν δρόμον.

— Ὡ, ἡ κυρὰ Φανὴ εἶνε σωστὸς λαγός· τὸ παραμικρὸ τὴν κάμνει καὶ τρέμει· ἅμα ἰδῇ μιὰ ἄμαξα, ἀπὸ τρία μέτρα μακρὰ βάζει τὰς φωναῖς καὶ τὴν πιάνει λιποθυμία!

Καὶ ὁ Θρασύβουλος προσπαθεῖ νὰ γυρίσῃ εἰς τὸ ἀστεῖον τὰς ἀνησυχίας τῆς γραίης γελοιοποιῶν αὐτάς.

— Παιδί μου, ἀπεκρίθη μὲ πολλὴν σοβαρότητα ὁ γέρον, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε ἀστεῖον. Ἡ-ξεύρω ὅτι πολλὰκις ἔβαλες εἰς τρομερὰν ἀνησυχίαν τὴν μητέρα σου καὶ τὴν μάμμην σου, αἱ ὁποῖαι ἐν τούτοις εἶνε γυναῖκες γενναῖοκαρδοὶ. Δὲν ἐνόησες ἀκόμη τί διαφέρει ἡ ἀληθὴς ἀνδρεία ἀπὸ τὴν ψευδῆ, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἐπίδειξιν τῆς παλληκαριᾶς. Ἰπάρχουν ἐκτακτοὶ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἀτρόμητος, ὁ ὁποῖος θυσιάζει τὴν ζωὴν του χωρὶς δισταγμόν, εἶνε ἥρως· ὅπως παραδείγματος χάριν ὅταν θυσιάζῃ αὐτὴν διὰ τὴν πατρίδα, διὰ μιάν εὐγενῆ καὶ μεγάλην ιδέαν· ἀλλ' ἐκεῖνος, ὅστις ἐκθέτει τὴν ζωὴν του εἰς κίνδυνον χωρὶς αἰτίαν, εἶνε ἡ τρελλὸς ἢ ἀνόητος. Διὰ νὰ δείξῃς εἰς τὴν Φανὴν ὅτι εἶσαι παιδί, ποὺ δὲν φοβεῖται, ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσῃς ἐμπρὸς εἰς τοὺς τροχοὺς μιᾶς ἀμάξης. Εἰς τί θὰ ἐχρησίμευεν αὐτὴ ἡ γενναϊότης; Εἶνε ἀνύψτος

ὅστις ἐκτίθεται εἰς τὸν κίνδυνον μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ δείξῃ ὅτι δὲν φοβεῖται τὸν κίνδυνον, πράττει σχεδὸν ἐγκλημα. Ἡ ἀληθὴς ἀνδρεία συνίσταται εἰς τὸ ν' ἀντικυρῇ τις ἀφόβως τὸν κίνδυνον καὶ νὰ ἐκθέτῃ εἰς αὐτὸν τὴν ζωὴν ὅταν ἔχῃ νὰ ἐκπληρώσῃ καθήκον τι.

Ὁ Θρασύβουλος παρετῆρει τὸν πάππον του μὲ σοβαρότητα καὶ μὲ τρόπον δεικνύοντα ὅτι ἐνόει ἐντελῶς ὅσα τῷ ἔλεγεν· ἀλλὰ τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐμελλε ν' ἀπαντήσῃ, εἰσῆλθεν ἡ μάμμη καὶ διέκοψε τὴν συνδιάλεξιν τοῦ γέροντος καὶ τοῦ παιδίου. Ἡ μάμμη ἔφερε δύο εἰδήσεις· ἡ πρώτη ἦτο διὰ τὴν κυρὰ Φανὴν, ἡ ὁποία συνῆλθε καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ ἦτο δὲ ἐντελῶς ἡσυχὸς ἂν δὲν ἐσυλλογίζετο ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ ὀπίσω τὸν Θρασύβουλον. Ἡ δευτέρα εἰδήσις, ὅπως διάφορος τῆς πρώτης, ἐλύπησε κατὰκαρδὰ τὸν Θρασύβουλον. Ἡ κρίσις, τὴν ὁποῖαν παρεσκεύασεν ἡ μαγείρισσα διὰ τὸ δειλινόν, ἐκάη ἐν ᾧ ἡ Σταυρούλα ἐπεριποιεῖτο τὴν Φανήν. Οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλῃ, διότι δὲν ὑπῆρχε διόλου γάλα εἰς τὴν οἰκίαν.

— Ἦθελα, εἶπεν ἡ μάμμη, νὰ σοῦ ἔκαμνε τίποτε ἄλλο ἡ Σταυρούλα, ἀλλὰ μοῦ ἐδήλωσεν ὅτι ἐπειδὴ δὲν εἶσαι καλὸ παιδί, δὲν ἐννοεῖ νὰ κινήσῃ τὸ δάκτυλό της σήμερον διὰ σέ. Μάλιστα εἶπεν ὅτι θέλει νὰ ἔλθῃ μαζί σου.

Ἡ Σταυρούλα πραγματικῶς συνώδευσε τὴν κυρὰ Φανὴν καὶ τὸ παιδίον, ἂν καὶ ὁ Θρασύβουλος διεμαρτύρετο ὅτι θὰ εἶνε φρόνιμος καὶ ἐπεθύμει μόνον νὰ φανῇ γενναῖος ὑπερασπίζων, προστατεύων τινά.

Ὁ ἀκατάσχετος Θρασύβουλος ἐβράδιζε μεταξὺ τῆς Σταυρούλας καὶ τῆς Φανῆς, καὶ δὲν εὗρε καμμίαν εὐκαιρίαν ν' ἀποδείξῃ εἰς τὴν τροφὸν του πῶς διαφορά ὑπάρχει μεταξὺ γενναϊότητος καὶ ἀσυλλογιστοῦ τόλμης.

Ἐν τούτοις ὅτε ἐπλησίαζον εἰς τὴν οἰκίαν εἰς σκύλλος, δεικνύων ἐχθρικώτατα τοὺς ὀδόντας του, ἠθέλησε νὰ ὀρμήσῃ ἐπὶ τῆς Φανῆς. Ὁ Θρασύβουλος τότε ἐπροχώρησε μὲ θάρρος καὶ τὸν ἔτρεψεν εἰς φυγὴν. Ἡ κυρὰ Φανὴ, φοβηθεῖσα μὴ ξεσπίσῃ ὁ σκύλος τὴν ἐσθῆτά της, νύχαιστος ἔθερμωσε τὸν Θρασύβουλον. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Σταυρούλα τῷ εἶπεν, ἀναχωροῦσα·

— Κύτταξε νὰ εἶσαι φρόνιμος, καὶ νὰ μὴ τρομάξῃς ἔτσι τὴν κακομοῖρα τὴν Φανή. Καὶ μεθαύριον, ποὺ θάρηθῃς ἐς τὸ σπίτι, θὰ σοῦ ἔχω φυλάξῃ κατὰ καλόν.

Ο ΠΙΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 121)

Ἄμα ἀπεβιβάσθησαν, ἔγιναν ὅλα· ὅσα εἶχε προεῖπῃ ἡ κορώνη. Ἐπαρουσίασαν εἰς τὸν βασιλέα μεγαλοπρεπῆ καὶ πυρρότριχα ἵππον.

— Καλὰ, εἶπεν οὗτος, θὰ τὸν ἱππεύσω καὶ θὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Καὶ ἐμελλε νὰ ἀναβῇ ἐπ' αὐτοῦ, ὅτε ὁ πιστὸς Ἰωάννης, ἔλθων ἐνώπιόν του, ὤρμησεν ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἐπῆρε τὸ ὄπλον ἐκ τοῦ ἐφιππίου καὶ ἐξήπλωσε τὸν ἵππον νεκρὸν κατὰ γῆς. Οἱ ἄλλοι ὑπηρέται τοῦ βασιλέως, οἱ ἱπποὶ δὲν ἠγάπων τὸν πιστὸν Ἰωάννην, ἀνέκραξαν ὅτι εἶνε τρελλὸς διὰ νὰ φονεύσῃ τὸν ὠραῖον ἐκείνον ἵππον, τὸν ὁποῖον θὰ ἱππεύεν ὁ βασιλεὺς.

Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς τοῖς εἶπεν:

— Σιωπήσατε, ἀφήσατέ τον νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει· εἶνε πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος εἰς ἐμέ, ἔχει βεβαίως τὸν λόγον νὰ κάμῃ ὅ,τι κάμνει.

Ἐβασαν τέλος εἰς τὰ ἀνάκτορα, καὶ εἰς τὴν πρώτην αἴθουσαν ἦτο ἐκτεθειμένον τὸ νυμφικὸν ὑποκάμισον ἐπάνω εἰς ἓνα δίσκον· ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἦτο χρυσοῦν. Ὁ βασιλεὺς ἐπῆγε νὰ τὸ ἐγίψῃ, ἀλλ' ὁ πιστὸς Ἰωάννης τὸν ὥθησε, καὶ, φορῶν τὰ χειρόκτιά του, ἤρπασε τὸ ὑποκάμισον καὶ τὸ ἔρριπεν εἰς τὴν φωτιάν, ὅπου κατεκαή ἀμέσως. Οἱ ἄλλοι ὑπηρέται ἐψιθύριζον:

— Ἰδέτε, καίει τὸ νυμφικὸν ὑποκάμισον.

Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς εἶπε πάλιν:

— Χωρὶς ἄλλο ἔχει τὸν λόγον τοῦ ὁ Ἰωάννης καὶ τὸ κάμνει αὐτό. Ἀφήσατέ τον νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει, εἶνε ὁ ἐμπειπιστευμένος μου.

Οἱ γάμοι ἔγιναν. Καὶ ἡτοιμάσθησαν διὰ τὸν χορὸν καὶ ἡ νεόνυμφος βασιλοπούλα ἤρχισε νὰ χορεύῃ. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ πιστὸς Ἰωάννης δὲν ἔπαυσε νὰ τὴν παρατηρῇ. Αἴφνης ἡ βασιλίσσα ἐλιποθύμησε καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς ὡς νεκρά. Ὁ Ἰωάννης ὤρμησεν ἐπ' αὐτῆς, τὴν ἐσήκωσε καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, καὶ ἐκεῖ, ἐκυψε καὶ ἐρρόφησεν ἀπὸ τὸν δεξιὸν ὦμόν της τρεῖς σταγόνας αἵμα, τὸ ὁποῖον ἔπειτα ἔπτυσεν. Ἀμέσως αὐτὴ ἀνέπνευσε καὶ συνῆλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν της, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἰδεῖ τί συνέβη, ἐθύμωσε πάρα πολὺ καὶ διέταξε νὰ φυλακίσουν τὸν πιστὸν Ἰωάννην.

Τὴν ἐπαύριον, ὁ πιστὸς Ἰωάννης κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὴν ἀγχόνην.

Ὅτε ἦλθεν ἡ στιγμὴ τῆς ἀπαγγόνισως εἶπε:

— Πᾶς ἄνθρωπος, καταδικασθεὶς εἰς θάνατον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ομιλήσῃ πρὶν ἀποθάνῃ, θὰ δώσετε καὶ εἰς ἐμέ τὸ δικαίωμα;

— Σοὺ τὸ δίδω, εἶπεν ὁ βασιλεὺς.

— Λοιπὸν! ἀκούσατε· ἀδίκως κατεδικάσθη, καὶ δὲν ἔπαυσα νὰ εἶμαι ὁ πιστὸς σου ὑπηρέτης.

Τότε διηγῆθη πῶς ἤκουσεν ἐν μέσῳ τοῦ πελάγους τὴν συνομιλίαν τῶν τριῶν κορώνων, καὶ ὅτι ὅλα, ὅσα εἶχε κάμῃ, ἦτο ἀνάγκη νὰ τὰ κάμῃ διὰ νὰ σώσῃ τὸν κύριόν του.

— Ὡ πιστὲ μου Ἰωάννη, ἀνεφώνησεν ὁ βασιλεὺς, σοῦ γράζω τὴν ζωὴν. Κατεβάσατέ τον ἀμέσως.

Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης ἅμα εἶπε τὴν τελευταίαν λέξιν ἐπέσειν ἀναίσθητος· εἶχεν ἀπολιθωθῇ.

Ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα ἐλυπήθησαν πολὺ διὰ τοῦτο.

— Ἀλλοῖμονον! ἔλεγεν ὁ βασιλεὺς, ἡ πόση ἀφροσύνη σου πολὺ κακῶς ἀντημέφθη.

Διέταξε νὰ φέρουν τὸ πέτρινον ἄγαλμα εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ βασιλέως πλησίον τῆς κλίνης του.

Ὅσakis δὲ ἔβλεπε τὸ ἄγαλμα, ἔλεγε κλαίων:

— Τί δυστυχία, πιστὲ μου Ἰωάννη, νὰ μὴ εἴμφορῶ νὰ σὲ ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωὴν!

Μετὰ τινα καιρὸν ἡ βασίλισσα ἀπέκτησε δύο διδύμους υἱούς, τοὺς ὁποῖους ἀνέτρεφε μὲ εὐτυχίαν καὶ ἦσαν ἡ χαρὰ τῶν γονέων των. Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ἡ βασίλισσα ἦτο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὰ δύο παιδία ἐπαίζον εἰς τὸ δωμάτιον μετὰ τοῦ πατρὸς των, τὰ βλέμματα τοῦ βασιλέως ἔπεσαν ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος καὶ ἀνεφώνησε πάλιν ἀναστενάζων:

— Ἀλλοῖμονον! πιστὲ μου Ἰωάννη, τί κρίμα νὰ μὴν εἴμφορῶ νὰ σὲ ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωὴν!

Ἀλλὰ τὸ ἄγαλμα, τῷ εἶπεν:

— Εἴμφορεῖς νὰ μὲ ἐπαναφέρῃς εἰς τὴν ζωὴν, ἐὰν θέλῃς νὰ θυσιάσῃς ὅ,τι ἔχεις ἀγαπητότερόν σου.

— "Ο, τι ἔχω εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, ἀνεφώ-
νησεν ὁ βασιλεὺς, τὸ θυσιάω πρὸς χάριν σου.

— Λοιπὸν! εἶπε τὸ ἄγαλμα, διὰ νὰ ἐπα-
νέλθω εἰς τὴν ζωὴν, πρέπει ν' ἀποκεφαλίσῃς τοὺς
δύο υἱούς σου, καὶ νὰ μὲ τρίψῃς ὅλον μὲ τὸ αἰ-
μᾶ των.

Ὁ βασιλεὺς ὡχρίασεν ἅμα ἤκουσε τὴν σκλη-
ρὰν ἐκείνην πρότασιν, ἀλλὰ συλλογισθεὶς τὴν ἀ-
φοσίωσιν τοῦ πιστοῦ αὐτοῦ ὑπηρετοῦ, ὁ ὁποῖος
εἶχε δώσῃ τὴν ζωὴν του δι' αὐτόν, ἔσυρε τὸ ξί-
φος του, καί, μὲ τὴν ἰδίαν χειρὰ του ἐκοψέ τὴν
κεφαλὴν τῶν τέκνων του καὶ ἔτριψε μὲ τὸ αἷμά
των τὸ πέτρινον ἄγαλμα. Ἀμέσως τότε τὸ ἄ-
γαλμα ἐζωντάνεψε, καὶ ὁ πιστὸς Ἰωάννης ἐπα-
ρουσιάζθη ζωηρὸς ἐνώπιόν του. Ἄλλ' εἶπεν εἰς
τὸν βασιλέα:

— Ἡ πρὸς ἐμὲ ἀφοσίωσίς σου θὰ ἀνταμειθῇ.

Καί, λαβὼν τὰς κεφαλὰς τῶν παιδίων, τὰς
ἔβαλλε πάλιν ἐπὶ τὸν ὦμον των, καὶ ἔτριψε
τὰς πληγὰς μὲ τὸ αἷμά των· ἀμέσως τότε ἐπα-
νήλθον εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ἤρχισαν πάλιν νὰ πη-
δῶν καὶ νὰ παίζουν, ὡς νὰ μὴν εἶχαν πάθῃ
τίποτε.

Ὁ βασιλεὺς ἦτο περιχρῆς. Ὄταν ἔμαθεν ὅτι
ἐπέστρεψεν ἡ βασίλισσα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ἔ-
κρυψε τὸν Ἰωάννην καὶ τὰ παιδιὰ εἰς ἓν μεγάλο

ἐρμᾶριον. Ὄταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, ὁ
βασιλεὺς ἠρώτησεν αὐτήν:

— Προσευχήθης εἰς τὴν ἐκκλησίαν;

— Ναί, εἶπεν ἡ βασίλισσα, παρεκάλεσα διὰ
τὸν πιστὸν Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος ἔπαθε αὐτὸ τὸ
δυστύχημα ἐξ αἰτίας μας.

Ἀγχιπότη μου σύζυγε, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, εἰμ-
ποροῦμεν νὰ τῷ δώσωμεν πάλιν τὴν ζωὴν, ἀλ-
λὰ πρέπει νὰ θυσιάσωμεν τοὺς δύο υἱούς μας.

Ἡ βασίλισσα ἔγινε κάτωχρος καὶ ἡ καρδιά
της αἰμάτωσεν ἀπὸ τὴν λύπην, ἐν τούτοις εἶπε:

— Πρέπει νὰ κάμωμεν αὐτὴν τὴν θύσιαν ἐξ
αἰτίας τῆς ἀφοσιώσεώς σου.

Ὁ βασιλεὺς κατευχαριστήθει, διότι καὶ ἡ
βασίλισσα συνεφώνει μαζί του, ὑπῆγε καὶ ἤνοιξε
τὸ ἐρμᾶριον καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰωάννης καὶ τὰ δύο
τέκνα των.

— Ἀς εἶνε δεδοχσμένοι ὁ Θεός! εἶπεν ὁ βα-
σιλεὺς, ἐσώθη, καὶ ἔχομεν τοὺς υἱούς μας σώους
καὶ ἀβλαβεῖς.

Καὶ διηγῆθη κατὰ τὴν βασίλισσαν ὅλα,
ὅσα συνέβησαν κατὰ τὴν ἀπουσίαν της. Ἐξῆσαν
δὲ ὅλοι μαζί εὐτυχεῖς.

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Α. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

Ἐκ τῶν διηγημάτων τῶν Ἀδελφῶν Grimm.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τὸν Παυλάκην ἔστειλεν ἡ μήτηρ του νὰ ἀγοράσῃ πέντε
λεπτῶν ἀλάτι καὶ πέντε λεπτῶν πιπέρι, τῷ ἔδωκε δὲ καὶ
ἐν πιάτῳ νὰ τὰ βάλῃ καὶ τῇ παρήγγειλε νὰ μὴ τὰ ἀ-
ναιμῇ.

Ὁ Παυλάκης πηγαίνει μὲ τὸ πιάτον καὶ ζητεῖ πρῶτον
πέντε λεπτῶν ἄλας· ὁ παντοπώλης τὸ θέτει εἰς τὸ πιάτον.

Ἐπειτα ζητεῖ πέντε λεπτῶν πιπέρι· ὁ παντοπώλης ἐτοι-
μάζεται νὰ τὸ ῥίψῃ καὶ αὐτὸ εἰς τὸ πιάτον, ὅτε ὁ Παυ-
λάκης ἀνακράζει:

— Μὴ τὸ ῥίψετε, μὴ τὸ ῥίψετε! ἡ μητέρα μου μοῦ εἶπε
νὰ μὴν τὸ ἀνακατώσω μὲ τ' ἀλάτι.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν γυρίζει τὸ πιάτον ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος·
τὸ δὲ ἄλας γύνεται κατὰ γῆς.

Ὁ παντοπώλης ἂν καὶ τὸ εἶδε δὲν λέγει τίποτε, ἀλλὰ
εἰπεί τὸ πιπέρι εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ πιάτου.

Ὁ Παυλάκης ἀφ' ὁπλήρωσε, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν.
Ἡ μήτηρ του μὴ βλέπουσα τὸ ἄλας ἐρωτᾷ:

— Καὶ τὸ ἀλάτι ποῦ εἶνε;

— Νὰ το, λέγει ὁ Παυλάκης στρέφων τὸ πιάτον.

Τότε πιπέρι ἐχύθη καὶ αὐτὸ καὶ δὲν ἔμεινε οὔτε ἄλας
οὔτε πιπέρι.

Ἐστῆκε ὑπὸ τοῦ Τηλεφάνου.

Ἐν τῷ σχολείῳ:

Διδάσκαλος.—Πῶς ὀνομάζεσαι, μικρέ;

Μαθητής.—Μιμῆς Παύλου.

Διδάσκαλος.—Τί ἐργασίαν κάμνει ὁ πατήρ σου;

Μαθητής.—Ἀπέθανε.

Διδάσκαλος.—Τί ἔκαμνε πρὶν ἀποθάνῃ;

Μαθητής.—(Μετὰ θριάμβου).—Ἦτο ζωντανός.

Ἐστῆκε ὑπὸ τοῦ Ἀνατόμου.

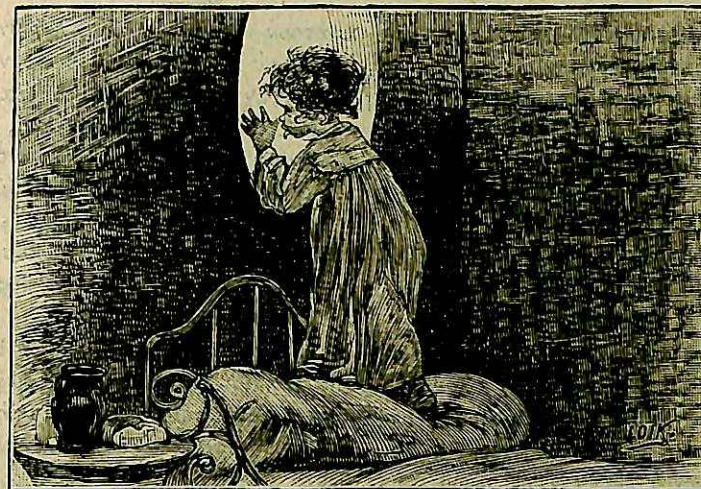
Ἡ μικρὰ Εὐτέρπη παίζει κλυδοκύμβαλον.

— Εὐγε, Εὐτέρπη, λέγει ἡ μαμά της, παίζεις πολὺ ὡ-
ραία σήμερον. Ὄταν μεγαλώσῃς ἀκόμη θὰ ἔγῃς ἓνα πολὺ
καλὸ αὐτὶ.

Ἡ Εὐτέρπη φέρει τὰς χειράς της εἰς τὰ ὦτά της.

— Μὰ τώρα ἔχω δύο αὐτιά, μαμά! ὅταν με γαλώσω
λοιπὸν θὰ μείνω μόνον μὲ ἓνα!

Ἐστῆκε ὑπὸ τοῦ Σταυρούου τῆς Μουσικῆς.

«ΑΝΕΒΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΕΓΓΙΤΗΝ» (Σελ. 146)

ΤΑ ΟΜΜΑΤΟΓΥΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 130)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἡ ἐπαύριον ἦτο ὡραία ἡμέρα, ὁ ἥλιος ἔ-
λαμπε καὶ ὁ οὐρανὸς ἦτο γαλανός.

Τὸ ἐνθυμοῦμαι καλῶς, διότι ἠσθάνθη με-
γάλην δυσἀρέσκειαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ἦθε-
λον νὰ ἦτο νῦξ δεκαπέντε ἡμέρας τουλάχιστον.

Πλὴν δὲ τούτου ἦτο Κυριακή· ἡ μάμμη μου
εἶχε τρεῖς προσκεκλημένους· μίαν γραίαν κυρίαν
μὲ τὸν σύζυγόν της καὶ ἓνα ἄλλον κύριον, τοῦ
ὁποῖου εἶχεν ἀποθάνῃ ἡ σύζυγος, τὸν κ. Σαλ-
μόντην.

Τὰ ἐγγόνια τοῦ κ. Σαλμόντου, ὁ Ἰωάννης
καὶ ἡ Μαργαρίτα, ἤρχοντο ἐνίοτε καὶ ἐπαιζον
μαζί μου, ὅταν ἡ μήτηρ του τὰ ἔφερε νὰ περά-
σουν μερικὰς ἡμέρας εἰς τοῦ πάππου των. Μά-
λιστα τὴν Μαργαρίταν τὴν εἶχε βαπτίσῃ ἡ
μάμμη μου.

Ὁ κ. Σαλμόντης μὲ ἠγάπα πολὺ. Οἱ δύο
ἄλλοι δὲν ἠδύναντο νὰ ὑποφέρουν τὰ παιδιὰ, ἡ
κυρία πρὸ πάντων.

Ἀρὰ ἐπλησίαζον εἰς αὐτὴν ἐξέβαλλε κραυγὰς
φρίκης· ἔλεγεν ὅτι θὰ λερώσω τὴν φούσταν της,
θὰ πατήσω τοὺς πόδας της, θὰ καταστρέψω τὴν
ἐνδυμασίαν της.

Ὁ σύζυγός της μοι ἔλεγε πάντοτε: Καλη-
μέρα, μικρέ, καὶ μ' ἐκτύπα θωπευτικῶς εἰς τὴν

ΕΤΟΣ Θ'.—ΤΕΥΧΟΣ 22ον

παρειάν· καὶ ὅλαι αἱ σχέσεις μας εἰς τοῦτο πε-
ριωρίζοντο.

Ἐγὼ λοιπὸν διηυθυνόμην πρὸς τὸν κ. Σαλ-
μόντην, ὁ ὁποῖός μ' ἐκάθιζεν εἰς τὰ γόνατά του
καὶ μοι ἔδιδε γλυκύσματα, τὰ ὁποῖα ἔφερον ἐπί-
τηδες δι' ἐμέ.

Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχον ἤδη κατα-
κλιθῇ ἀπὸ τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν, ὅτε ἤλθον
οἱ προσκεκλημένοι.

— Ποῦ εἶνε ὁ Ἀρίσταρχος; ἠρώτησεν ὁ γέ-
ρων φίλος μου.

— Εἶνε εἰς τὸ κρεβάτι, ἀπεκρίθη ἡ μάμ-
μη μου.

— Μὴν εἶνε ἀσθενής;

— "Οχι· ἀλλ' ἀφήστε τον νὰ κοιμηθῇ. Θά-
σας διηγηθῶ βραδύτερον ὅλην τὴν ἱστορίαν. Ἀ-
κόμη δὲν εἰμπορῶ νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴν ταρα-
χὴν μου.

Ἐννοεῖτε, ὅτι ἀφ' οὗ ἤκουσα τὸν πρόλογον
τοῦτον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κλείσω μάτι. Δὲν
ἐκινήθην διόλου· κάπου κάπου ἔδιδα καμμιὰν
τσιμπιάν εἰς τὰς χειράς μου καὶ εἰς τοὺς πόδας
μου διὰ νὰ μὴ ἀποκοιμηθῶ.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ δείπνου, ἀφ' οὗ ἐπλησία-
σαν τὴν τράπεζαν πλησίον τῆς ἐστίας καὶ ἤρ-
χισαν νὰ παίζουν χαρτιά, ἤκουσα τὴν φωνὴν
τῆς γραίας κυρίας νὰ λέγῃ:

ΤΟΜΟΣ ΙΒ'.—10

—Καί τήν ἱστορίαν σας πότε θά μᾶς τήν εἰ-
πῆτε, νά ἔχωμεν καί καλὸ ῥώτημα;

Ἦρχισαν τότε ψιθυρισμοί, ἀπὸ τοὺς ὁποίους
δὲν ἐνόουν τίποτε· ἀλλὰ δὲν ἐνδιεφερόμην νά
τοὺς ἀκούσω· ἐγὼ πρὸ πάντων ἤθελον νά μάθω
τὴν κρίσιν των περὶ τῆς διαγωγῆς μου.

Ἀνέβην λοιπὸν εἰς τὸν φεγγίτην. Ἐκεῖθεν,
ἂν καὶ ἡ μάμμη μου ὠμίλει χαμηλοφώνως, οὔτε
λέξιν δὲν ἔχανον.

Ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν, ἡ γραῖα, ἡ ὁποία δὲν ἐ-
χώνευε τὰ παιδιά, ἀνεφώνησε μετὰ φρίκης:

—Μὰ αὐτὸ τὸ παιδί εἶνε σωστὸν τέρας!

—Πραγματικῶς! προσέθηκεν ὁ σύζυγός της.

Πῶς; τέρας; ἐγὼ τέρας; ἤμην μανιῶδης.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Σαλμόντης ὕψωσε τὴν
κεφαλὴν του καὶ με εἶδεν.

Φαίνεται ὅτι ἦτο παράξενον τὸ πρόσωπόν
μου μέσα εἰς τὸν φεγγίτην ἐκεῖνον, διὰ τοῦτο
ἐκάγχασε δυνατὰ· οἱ συμπαίκτηρές του ὕψωσαν
τοὺς ὀφθαλμούς των ἀπὸ τὰ χαρτιά των καὶ
παρετήρησαν αὐτὸν μὲ περιέργειαν.

—Τί συμβαίνει; ῥώτησαν.

Βεβαίως ἐμελλον ν' ἀκολουθήσουν τὴν διεύ-
θυνσιν τοῦ βλέμματός του καὶ νά με ἰδῶσιν· ἐ-
κρυψά λοιπὸν τὴν κεφαλὴν μου, ὡς ὁ διάβολος
εἰς τὸ κουτί του, καὶ μόνον αἱ δύο μου χεῖρες
ἐφαίνοντο, μὲ τὰς ὁποίας ἐκρατούμην ἀπὸ τὸν
φεγγίτην.

Παρήλθον στιγμαὶ τινες, αἱ ὁποῖαι μοὶ ἐφά-
νησαν ἀτελείωτοι. Ἀλλὰ τέλος ἤκουσα τὸν κ.
Σαλμόντην νά λέγῃ·

—Ἐχὼ ἓνα χαρτί, ἓνα χαρτί, ποῦ θά σας
ῥημάξω δι' αὐτὸ γελῶ.

Ὁ γηραιός μου φίλος δὲν ἤξεύρει πόσῃν εὐ-
γνωμοσύνῃ περιεῖχε τὸ φίλημά μου, τὸ ὁποῖον
τῷ ἔδωκα τὴν ἀκολουθὸν Κυριακὴν.

Αἱ ἡμέραι παρήλθον, ἀλλ' ὁ πόθος τῆς ἐκ-
δικησεώς μου δὲν ἐσβέσθη. Ὅσκις μοὶ ἤρχετο
κατὰ νοῦν ἡ ἐπὶ τῶν νώτων προσβολὴ ἐκείνη,
ἐγινόμην ἄλλος ἐξ ἄλλου· ἤθελον ν' ἀποπλύνω τὴν
καταισχύνῃ ἐκείνην. Ἀλλὰ πῶς; τί νά πράξω;

Τόσκις εἶχον σκεφθῇ, ὅτι ἔπρεπε νά ἔχω τὰ
μαγικά ὀμματογυάλια τῆς μάμμης μου, ὥστε
μεθ' ὅλας τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας, παρουσία-
ζεν ἡ ἀπόκτησίς των, ἀπεφάσισα νά τολμήσω
ὅπως τὰ λάβω εἰς τὴν κατοχὴν μου.

Μίαν νύκτα, ἐν ᾧ τὰ πάντα ἐκοιμῶντο ἐν τῇ
οἰκίᾳ, πλὴν ἐμοῦ, τὸν ὁποῖον τὰ σχέδιά μου ἐ-

κράτουν ἐξυπνον, ἀνεσηκώθην εἰς τὴν κλίνην
μου, καὶ τρίψας ἐν φωσφόρον, τὸ ὁποῖον εἶχον
λάβῃ τὴν ἡμέραν ἀπὸ τοῦ μαγειρείου, ἤναψα τὸ
κηρίον μου. Ἐσηκώθην καί, φορῶν τὸν μακρὸν
νυκτικὸν χιτῶνά μου, γυμνόπους, διὰ νά μὴ
κάμω θόρυβον, ἤνοιξα τὴν θύραν.

Ἡ θύρα ἔτριξεν. Οὐδέποτε πρὸ τῆς νυκτὸς ἐ-
κείνης εἶχα παρατηρήσῃ πόσον κρότον ἐπροξέ-
νει ἡ κατηραμένη ἐκείνη θύρα στρεφομένη εἰς
τοὺς στρόφιγγάς της.

Ἐν τούτοις εἰσῆλθον, καὶ μετ' ὀλίγον εὐρέ-
θην πλησίον τοῦ παραπετάσματος τῆς κλίνης, ὅ-
πισθεν τοῦ ὁποίου ἐκοιμᾶτο ἡ μάμμη μου.

Προῦχώρησα ἀκόμη ὀλίγον κρατῶν τὴν ἀνα-
πνοήν μου καὶ ἀφῆκα τὸ κηροπήγιον χαμαὶ πρὶν
ἀρχίσω τὰς ἐρεῦνας μου.

Ἠρεύνησα κατ' ἀρχὰς τὰ θυλάκια τῆς μάμ-
μης μου. Ὡ, ναί, ἐτόλμησα καὶ τὸ ἔπραξα
τοῦτο ὡς κλέπτis. Ἀλλὰ δὲν εὗρον τίποτε. Οὔτε
ἐπὶ τῆς τραπέζης εὗρόν τι, οὔτε εἰς τὸ συρτάριον.

Μία ἐλπίς μοῦ ἔμεινεν ἀκόμη· νά ἰδῶ κάτω
ἀπὸ τὸ προσκεφάλαιον. Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο φοβε-
ρόν. Ἡ καρδιά μου ἐκτύπα δυνατὰ.

Ἐν τούτοις ἐμελλον νά χῶσω τὴν χεῖρά μου
ὑποκάτω ἀπὸ τὸ προσκεφάλαιον, ὅτε πλησιάσας
εἶδον τὴν μεγάλην ταινίαν, ἡ ὁποία ἐκρέματο ὅ-
λην τὴν ἡμέραν περὶ τοῦ λαιμοῦ τῆς μάμμης
μου, κρατοῦσα εἶδος θήκης, τὴν ὁποίαν ἐκρυ-
πτεν εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ περιλαιμίου της.

Χωρὶς ἄλλο τὰ ὀμματογυάλια ἐκεῖ μέσα θά
ἦσαν. Διὰ τοῦτο δὲν τᾶφινεν ἀπὸ σιμᾶ της.
Τόσας προφυλάξεις διὰ τὸσον ἀσήμαντον πρᾶγμα!

Ἠπλώσα τὴν χεῖρά μου καὶ σηκώσας τὴν
θήκην, τῆς ὁποίας τὸ μαῦρον χρῶμα διεκρίνετο
καλῶς ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ἐφαπλώματος, τὴν ἤνοιξα.

Ὡ εὐτυχία! ἐντὸς ἦσαν τὰ ὀμματογυάλια!
Τὰ ἤρπασα ζωηρῶς· ἀλλ' ἔμεινα κατὰπληκτος,
ἰδὼν ὅτι τὰ σύρματα αὐτῶν περιεκαλύπτοντο
ἀπὸ μεταξωτὰ περιβλήματα, τόσον βαρέα, ὥστε
μετὰ δυσκολίας τὰ ἐκράτησα εἰς τοὺς κροτάφους
μου, ὀπίσω ἀπὸ τὰ ὠτά μου.

Ἀδιάφορον εἶχα ἐπιτύχῃ! Ἦμην τέλος κύριος
τῶν μαγικῶν ὀμματογυαλίων τῆς μάμμης μου!

Παρετήρησα διὰ μέσου τῶν μεγάλων κυανῶν
ύάλων, ἀλλὰ δὲν εἶδον τίποτε, εἰμὴ σκιὰς κυμα-
τιζούσας.

Βεβαίως θά με πιστεύσωσιν οἱ ἀναγνώσται
μου, ἂν τοῖς εἴπω, ὅτι ἡ συνειδήσίς μου ἦτον

ἀκόμη περισσότερον τεταραγμένη ἀπὸ τοὺς ὀ-
φθαλμούς μου.

Ἐξαφνα ὀπισθεν μοὶ ἐφάνη ὅτι ἤκουσα
τὸν ἐλαφρὸν κρότον κινουμένου παραπετάσματος·
ἐφοβήθην, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησα νά στραφῶ ὀπίσω.

Ἐξέβαλα πρὸς στιγμὴν τὰ ὀμματογυάλια καὶ
εἶδα τὴν σκιάν, σκιάν μεγάλην καὶ τεραστίαν,
τῆς κεφαλῆς μου ἐπὶ τοῦ τοίχου.

—Τὰ ὀμματογυάλια θά φέρουν καμμιὰ νεράι-
δα, ἐσκέφθην, καὶ αὐτὸς εἶνε ὁ ἴσκιος της.

Μοὶ ἐφάνη πολὺ παράξενος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐ-
γινώριζον ὅτι τὰ ὄντα ταῦτα ἀναγινώσκουσι καλὰ
μέσα εἰς τὸν νοῦν μας, ὅπως ἡ μάμμη μου, διὰ
τοῦτο δὲν ἐτόλμησα νά πολυσκεφθῶ, ὅτι δὲν
μοῦ ἤρεσκεν ἡ νεράιδα ἐκείνη, ἐκ φόβου μὴ τὴν
δυσαρεστήσω.

Τέλος, μὲ φωνὴν ὑποτρέμουσαν ἀκόμη, ἀπε-
φάσισα νά εἴπω, ἐν ᾧ διὰ τῶν δύο μου χειρῶν
ἐκράτουν τὰ ὀμματογυάλια ἐπὶ τῆς ρινός μου:

—Νεράιδα, ἔχω τὰ μαγικά ὀμματογυάλια
εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ὑπάκουσόν με.

Δύναμαι νά ὀρκισθῶ, ὅτι τὰ χεῖλη τῆς μάμ-
μης μου ἐκινήθησαν. Ἀλλ' ἐγὼ ἀφ' οὗ ἐκρα-
τοῦσα τὴν δύναμίν της εἰς τὰς χεῖράς μου δὲν
ἀνησυχῆσα διόλου καὶ ἐξηκολούθησα:

—Σὲ προστάζω νά μεταμορφώσῃς ἀμέσως
τὴν μάμμη μου εἰς παιδί, τὸ ὁποῖον κάμνει ἀ-
ταξίας καὶ ἐμὲ εἰς μάμμην πολὺ αὐστηράν, μὲ
μεγάλους βραχίονας καὶ σκληρὰς χεῖρας.

Τότε; ... ποῖος θά τὸ πιστεύσῃ;

Ἦκουσα ἀσθενῆ φωνήν, προερχομένην δὲν ἡ-
ξεύρω κ' ἐγὼ πόθεν, ἥτις με ῥώτησε:

—Διατί;

—Διὰ νά ἐκδικηθῶ, ἀπήντησα.

Μὴ ἀμφιβάλλων ὅτι ἡ ἐπιθυμία μου θά ἐκ-
πληρωθῇ ἀμέσως, παρετήρουν τὴν μάμμη μου,
διὰ νά ἰδῶ ἂν ἤρχισεν ἤδη νά μικραίνει. Ἀλλ'
αὐτὴ δὲν προεμάντευε διόλου ὅτι ἐπρόκειτο νά
μεταμορφωθῇ, οὔτε τί ἐμελλε νά πάθῃ μετὰ τὴν
μεταμόρφωσίν της· εἶνε βέβαιον μάλιστα ὅτι
ὠνειρεύετο κᾶτι τι ἀστείον, διότι μοῦ ἐφάνη
ὅτι τὴν εἶδον νά μειδιᾷ, μολονότι οἱ ὀφθαλμοί
της ἔμειναν κλειστοί.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην συνέβη κᾶτι, τὸ ὁποῖον
δὲν ἐπερίμενον διόλου καὶ τὸ ὁποῖον μόνον μετὰ
πολλὰς ἡμέρας ἠδυνήθην νά ἐννοήσω.

Μία ἀόρατος χεὶρ μοῦ ἀφῆρπασε βιαίως τὰ
ὀμματογυάλια, ἰσχυρὰ πνοὴ ὡς θύελλα ἐσβесе

τὸ κηρίον, καὶ ἤσθάνθην δύο βραχίονας, βρα-
χίονας χονδρούς ὡς κορμούς δένδρων, οἱ ὁποῖοι
μὲ ἐσήκωσαν καὶ με ὑπῆγαν, δὲν εἰξεύρω κ' ἐγὼ
ποῦ, διότι εἶχον λιποθυμήσῃ.

Ὅτε ἀνέκτησα τὰς αἰσθήσεις μου, ἤμην εἰς
τὴν κλίνην μου.

—Πῶς εὐρίσκομαι ἐδῶ; ῥώτησα.

Τότε ἤκουσα ἐκεῖ πλησίον νά γελοῦν· ἡ κα-
τηραμένη νεράιδα μ' ἐπερίπαιζε βεβαίως.

Δὲν ἐκλείσα ῥά τι ὅλην τὴν νύκτα. Μὲ τί
πρόσωπον ἐμελλον νά παρουσιασθῶ εἰς τὴν μάμ-
μη μου; αὐτὴ βεβαίως θά τὰ εἰξευρεν ὅλα,
ἂν καὶ ἐκράτουν ἐγὼ τὰ ὀμματογυάλιά της. Ἀ-
σχημα τὴν εἶχα· φοβερά τιμωρία μ' ἐπερίμενε
χωρὶς ἄλλο.

Ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔδειξεν ὅτι ἐνόησε τίποτε.

Ἡ μάμμη μου, ὅχι μόνον δὲν μ' ἐτιμώρη-
σεν, ἀλλὰ καὶ μοῦ ὠμίλησε μὲ γλυκύν καὶ κα-
λὸν τρόπον, ὅπως τὰς ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας
ἤμην φρόνιμος.

Ἡ τοιαύτη διαγωγή της ὠλιγόστευσε τὸν
κατ' αὐτῆς θυμὸν μου.

Ἐν τούτοις ἐνεθυμούμην ἐνίοτε πράγματὰ
τινα τῆς νυκτὸς ἐκείνης, τὰ ὁποῖα ἐπροξένησαν
ἀνησυχίαν εἰς τὸ πνεῦμά μου... ἡ φωνή, ἡ
ὁποία μοῦ εἶχεν ὁμιλήσει· εἶχε κᾶποιαν ὁμοιό-
τητα μὲ τὴν φωνὴν τῆς...

Τέλος μίαν ἐσπέραν, μετὰ τὰς σκέψεις ταύ-
τας, ῥώτησα:

—Ποῦ κοιμᾶσαι, Σοφοῦλα;

Αὐτὴ ἤρχισε νά γελά.

—Ἐρεῖς πολὺ καλά, ὅτι ἡ κάμερά μου εἶνε
ἐπάνω εἰς τὴν σοφίτα.

—Ναί, ἀλλὰ εἶδα τὸ κρεβάτι σήμερα τὸ
πρῶτ' καὶ δὲν εἶχε στῶμα καὶ πάπλωμα.

Ἡ Σοφοῦλα ἐξηκολούθει νά γελά, ἀλλὰ δὲν
ἀπῆντα.

Ἀλλὰ μετὰ τινος καιρὸν, ἀνοίξας τὴν θύραν
τοῦ δευτέρου δωματίου, εἶδον μίαν κλίνην μὲ πά-
πλωμα, εἰς τὸ προσκέφαλον τῆς ὁποίας εἶδον
ἐν φόρεμα τῆς Σοφοῦλας.

Ἐνόησα ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ Σοφοῦλα εἶχε σβύ-
σῃ τὸ κηρίον μου, ὅτι αὐτὴ μοῦ εἶχεν ὁμιλήσῃ
καὶ με εἶχε συλλάβῃ αἰφνιδίως. Ἐν τούτοις ἡ πε-
ποιθήσις, τὴν ὁποίαν εἶχον εἰς τὴν μαγικὴν δύ-
ναμιν τῶν ὀμματογυαλίων τῆς μάμμης μου, δὲν
ἐκλονίσθη καθ' ὅλοκληρίαν.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Κατὰ τὸ Γαλλικόν

ΤΑ ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ε'. ΑΙ ΠΥΡΑΜΙΔΕΣ

Αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου εἶνε τὸ μόνον ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου, τὸ ὁποῖον δὲν κατέστρεψεν οὔτε ὁ καιρὸς, οὔτε οἱ πόλεμοι καὶ αἱ κατακτήσεις· αἱ πυραμίδες ὑφίστανται μέχρι σήμερον πελώριαι ἐν Αἰγύπτῳ, προξενούσαι ἐκπληξιν εἰς τοὺς βλέποντας αὐτάς.

Αἱ πυραμίδες αὗται ἐκρησίσμευον ὡς μνημεῖα τῶν βασιλέων τῆς Αἰγύπτου. Φαίνεται ὅτι κατεσκευάσθησαν μετὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ὁμήρου, διότι ὁ μέγας ποιητής, πολλὰ λέγων περὶ τῆς Αἰγύπτου δὲν ἀναφέρει τίποτε περὶ πυραμίδων.

Ἄλλοτε ὑπῆρχον πολλαὶ πυραμίδες· ἀλλὰ μόνον ἕως ἐξήκοντα διεσφύθησαν· ἐκ τούτων δὲ αἱ σημαντικώτεραι καὶ κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κατὰ τὴν κατασκευὴν εἶνε ἡ τοῦ Χέοπος, τοῦ Χερρήνος καὶ τοῦ Μυκερίνου, αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ὅτι ἀποτελοῦν ἓν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θαύματα τῶν ἀρχαίων χρόνων.

Αἱ πυραμίδες αὗται κείνται πλησίον τῆς πόλεως Μέμφιδος, ἐπὶ ὄρους τινός, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Λιβυκόν, καὶ ἔχει ἑκατὸν ποδῶν ὕψος ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος τοῦ Νείλου. Ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρους τούτου ἦτο πετρώδης, ἀλλὰ

τὴν ἐξωμάλυναν καὶ τὴν ἰσοπέδωσαν πρὶν ἀρχίσουν νὰ κατασκευάζωσι τὰς πυραμίδας. Ἐκαστὴ τῶν πλευρῶν τῆς πυραμίδος τοῦ Χέοπος εἶχε πλάτος ὀκτὼ πλῆθρων καὶ ἴσον ὕψος· κατεσκευάσθη δὲ μὲ λίθους, τῶν ὁποίων ἕκαστος εἶχε τριάντα ποδῶν μῆκος. Μὲ τὴν δὲ τέχνην ἐγένετο ἡ οἰκοδομὴ ἐκείνη καὶ τὸσον καλῶς προσηρμολόζοντο πρὸς ἀλλήλους οἱ λίθοι, ὥστε ὅλη ἡ πυραμὶς φαίνεται ὡς ν' ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑνὸς καὶ μόνου παμμέγιστον λίθου, ὁ ὁποῖος ἔχει λείαν καὶ ὁμαλωτάτην τὴν ἐπιφάνειάν του.

Οἱ λίθοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους σύγκεινται αἱ πυραμίδες, ἦσαν καταλλήλοτατοι διὰ τοιαύτας μεγάλας οἰκοδομὰς. Ἐφέροντο δὲ ἐκ τῆς Ἀραβίας διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ. Εἰς τὴν πυραμίδα αὐτὴν ἦτο σημειωμένον, ὅπως λέγει ὁ Ἡρόδοτος, ὅτι μόνον διὰ σκόρδα καὶ κρόμμυα καὶ ῥαφανίδας ἐξωδεύθησαν χίλια ἐξακόσια τάλαντα. Λέγεται δὲ ὅτι εἰκοσιν ἔτη ἐχρειάσθησαν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς πυραμίδος ταύτης.

Πλησίον τῆς πυραμίδος τοῦ Χέοπος εἶνε αἱ τοῦ Χερρήνος καὶ τοῦ Μυκερίνου· ἡ τοῦ Χερρήνος εἶνε μικρότερα ἀπὸ τὴν πρώτην, ἡ δὲ τοῦ Μυκερίνου πολὺ μικρότερα ἀπὸ τὴν τοῦ Χερρήνος.

Ο ΘΕΟΣ ΝΑ Σ' ΕΛΕΗΣΗ!

Μίαν φορὰν ἦσαν δύο ἀδελφαί· ἡ μία ἦτο πλουσία καὶ δὲν εἶχε παιδιὰ, ἡ ἄλλη χήρα μὲ ἕξ παιδιὰ, καὶ τὸσον πτωχή, ὥστε δὲν εἶχε νὰ φάγῃ οὔτε αὐτὴ οὔτε τὰ παιδιὰ τῆς. Ἦλθε δὲ εἰς τὴν ἀνάγκην, ὥστε ὑπῆγε καὶ εὔρε τὴν ἀδελφὴν τῆς καὶ τῇ εἶπε:

— Τὰ παιδιὰ μου πεινοῦν· εἶσαι πλουσία· δός μου ἕνα κομμάτι ψωμί.

Ἄλλ' ἡ πλουσία εἶχε καρδίαν σκληρὰν ὡς πέτραν· ἀπήντησε λοιπὸν:

— Δὲν ἔχομεν τίποτε εἰς τὸ σπίτι. Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ!

Καὶ τὴν ἐδίωξεν ἀσπλαγχνά.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ σύζυγος τῆς πλουσίας

ἀδελφῆς ἀπέθανε· πυρκαϊὰ δὲ κατέστρεψε καὶ τὴν οἰκίαν καὶ τὰ ἐπιπλα καὶ ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτῆς.

Ἡ πλουσία ἀδελφὴ ἐγένετο πτωχή ὅπως ἡ ἄλλη· ἠναγκάσθη νὰ ἐπαιτῇ καὶ αὐτὴ· ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὴν ἐλυπεῖτο· ὅλοι ἐθυμοῦντο τὴν σκληρότητά της καὶ τῇ ἔλεγον:

— Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ.

Ἄλλ' ἡ ἄλλη ἀδελφὴ τῆς, ἂν καὶ ἦτο τὸσον πτωχή, δὲν ἐφάνη σκληρὰ πρὸς αὐτήν! Ἐν ᾧ δ' ἐκείνη τὴν εἶχε λησμονήσῃ εἰς τὸν καιρὸν τῆς εὐτυχίας της, αὐτὴ δὲν τὴν ἐλησμονήσεν εἰς τὸν καιρὸν τῆς δυστυχίας της, καὶ ἐμοιράζετο μὲ αὐτὴν τὸ ψωμίον, τὸ ὁποῖον εἶχεν.

Η ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΝΑΥΤΟΥ

— Πές μου καμμίαν ἱστορίαν, Μπαρμπαγιάννη, εἶπεν ὁ μικρὸς Κλεομένης εἰς τὸν γέροντα ναυτικόν.

Ὁ γέρων ἤξευρε πολλὰς ἱστορίας, τῶν ὁποίων πολλάκις ἤρως ἦτο αὐτὸς ὁ ἴδιος, διότι ὁ βίος του ἦτο πλήρης ἐπεισοδίων καὶ κινδύνων.

Πόσας καταιγίδας εἶδε κατὰ τὰ μακρὰ του ταξείδια, πόσας μάχας συνῆψε μὲ παντοίους ἐχθρούς, πόσας δραματικὰς περιπετείας ὑπέστη μίαν φορὰν πρὸ πάντων, ὅταν τὸν συνέλαβον αἰχμάλωτον οἱ ἄγριοι καὶ ἦσαν ἔτοιμοι νὰ τὸν ψήσουν εἰς τὴν σούβλαν καὶ νὰ τὸν φάγουν, ἀλλ'

ἐπρόφθασαν οἱ σύντροφοί του καὶ τὸν ἐγλύτωσαν! Ὁ Μπαρμπαγιάννης ἔκαμε μὲ ἀγγλικά πλοῖα τὸν γύρον ὅλου τοῦ κόσμου, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, εἰς τὴν Αὐστραλίαν, παντοῦ διὰ τοῦτο αἱ ἱστορίαι, τὰς ὁποίας διηγείτο εἶχον πολὺ ἐνδιαφέρον, ὁμοιάζον μὲ μυθιστόρημα.

Ἄλλ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἦτο κατηφὴς καὶ λυπημένος ὁ Μπαρμπαγιάννης. Δὲν ἐκάπνιζε μὲ τὴν μαύρην λιθίνην πίπαν του, δὲν ἠτοίμαζε δολώματα διὰ τὸ ψάρευμα, δὲν διώρθωνε τὰ δίκτυά του.

Καὶ ἐν ᾧ ἐσπινθήριζεν ἡ πυρὰ εἰς τὴν ἐστίαν, ἐν ᾧ ἡ γάτα ἐνιαούριζεν ἡσύχως, ἤρχισε τὴν ἐξῆς διήγησιν, τὴν ὁποίαν τὸ παιδίον δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀκούσῃ:

— Πρέπει νὰ σὰς εἰπῶ, κύρ Κλεομένη, ὅτι ὅταν ἦμουν παιδί, ἦμουν τὸ χειρότερον παιδί τῆς χώρας.

Ἡ μητέρα μου μ' ἐμάλωνε συχνά, ἔπειτα ἔκλαιε καὶ ἐπαρακαλοῦσε τὴν Παναγίαν νὰ μὲ κάμῃ καλὸ παιδί. Ἄλλ' ἡ καρδιά μου ἦτο κα-

μωμένη ἀπὸ βράχο· τὰ δάκρυα ἐπιπτον ἐπάνω της, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐμαλάκωναν. Μίαν ἡμέραν μάλιστα ἐβαρέθηκα ν' ἀκούω τὰ μαλώματα τῆς μητέρας μου.

— Πρέπει νὰ εἶμαι ἐλεύθερος, εἶπα· νὰ κάμω ὅ,τι θέλω, ὅ,τι μοῦ καταιάσῃ τὸ κεφάλι μου· αὐτὴ ἡ ζωὴ εἶνε σκλαβιά!

Ἐνας τρόπος μονάχα ἦτο νὰ εἶμαι ἐλεύθερος, νὰ κάμω ὅ,τι θέλω, νὰ φύγω τὸσο μακριά, πού νὰ μὴν εἴμπορῇ νὰ μ' εὔρῃ ἡ χήρα μητέρα μου.

Ἐφυγα λοιπὸν ἕνα πρωὶ ἀπὸ τὸ πτωχό-σπιτό μας, αὐτό, ὅπου κάθουμι ἐγὼ τώρα, καὶ εἶδα εἰς τὸ λιμάνι ἕνα μεγάλο τρικάρτο καράβι μὲ ἀγγλικὴν σημαίαν· ἐπῆρα ἀπόφασιν νὰ κρυφθῶ μέσα 'ς αὐτὸ καὶ νὰ φύγω μακριά.

Κατάρθωσα κ' ἐμβῆκα μέσα κ' ἐκρύφθηκα κάτω εἰς τὸ ἀμπάρι· ἦτο σκοτάδι, πῖσσα· σιγὰ σιγὰ μ' ἐπῆρεν ὁ ὕπνος καὶ ἀποκοιμήθηκα.

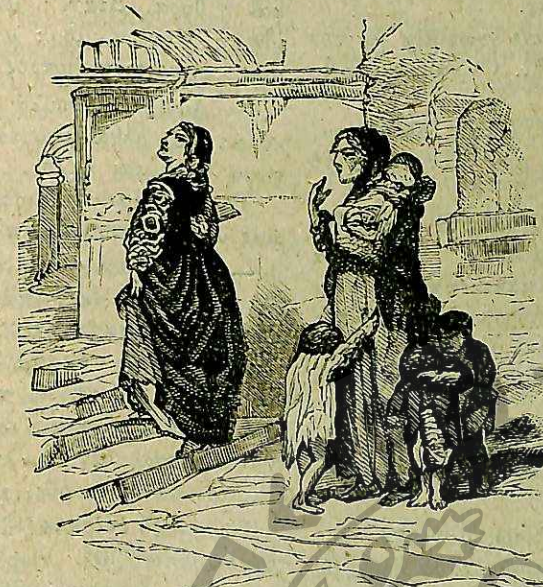
Ὅταν ἐξύπνησα, ἤκουσα παράξενο κρότον· μοῦ φαινότανε πὼς μ' ἐκουνοῦσαν σιγὰ σιγὰ, ὅπως ἡ παραμύθη κου- νᾷ τὸ παιδί καὶ θὰ ἀπεκοιμώμην πάλιν· ἂν

δὲν ἐπεινοῦσα φοβερά.

Νὰ ἐμβῶ ἐκεῖ πού ἦμουν δὲν ἦτο τὸσον εὐκολον, ἀλλὰ νὰ ἐβγῶ ἦτον ἀκόμη δυσκολώτερον· ἀπὸ ποῦ ἐμβῆκα; ἀπὸ ποῦ ἔπρεπε νὰ πάγω διὰ νὰ ἀναβῶ ἐπάνω;

Θὰ ἔμενα ἐκεῖ καὶ θ' ἀπέθνησκα, ἂν ἕνας ναύτης, γυρεύοντας ἕνα βαρέλι, δὲν μ' εὔρισκε ζαρωμένο 'ς τὴν κόχη πού ἦμουν κρυμμένος.

Δὲν ἤξεύρω τί φρικτὴ βλασφημία ἐγῆγε ἀπὸ τὸ στόμα μου· μὲ ἄρπαξε ἄγρια ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ μ' ἀναίθασε ἐπάνω 'ς τὸ κατάστρωμα, ὅπου ὁ πλοίαρχος ὠμιλοῦσε μὲ ἕνα ἐπιδάτῃ.

«Ο ΘΕΟΣ ΝΑ Σ' ΕΛΕΗΣΗ» (Σελ. 148)

Ἀκόμη θυμούμαι τί θυμός ἐπιασε τὸν πλοίαρχο ἅμα μὲ εἶδε· ἔβαλε κάτι φωναίς, πού ἔκανε τὸ καράβι νὰ τρέμη· εἴμεθα ἔς τὸ πέλαγος κ' ἐπρόσταξε νὰ μὲ πετάξουν ἔς τὴν θάλασσα.

Ἐπερίμενα τὸν θάνατόν μου· μὰ ἔξαφνα ἡμέρωσε· εἶπε μερικά λόγια μὲ ἓνα Ἕλληνα ναύτην, πού ἦτο ἔς τὸ καράβι, καὶ αὐτός μου εἶπε:

— Ἀφ' οὗ ἦρθες πού ἦλθες, παληόπαιδο, σὲ κρατοῦμε γιὰ μούτσο· σήκω ἐπάνω· ἄρχιζε ταῖς δουλειαῖς κ' ἔχε τὰ μάτια σου τέσσερα· εἰ δε μή, καίμενε, τὴ βλέπεις αὐτὴ τὴν ἐννηάριλωση;

— Συχνὰ θὰ κουβεντιάζῃ μὲ τὴ ράχι σου. Ἡ ἐννηάριλωση ἦτον ἓνα σχοινὶ μὲ ἐννὴ κόμπους· μ' αὐτὸ ἐκτυποῦσαν ὅσους δὲν ἔκαμναν καλὰ τὴν δουλειά τους.

Τὴν πρώτη φορά πού ἔκανε γνωριμία μὲ τὴν ράχι μου οὐρλιαζα σὰν σκυλί. Οἱ ναῦται μὲ ἔβλεπαν κ' ἐγελοῦσαν.

Τὸ βράδυ ὅταν ἐπλάγιαζα, ἔκλαια μόνος μου, κ' ἐσυλλογιζόμην τὴν μάνα μου· ἐκτυποῦσα τὸ κεφάλι μου κ' ἔλεγα:

— Ἐλευθερία ἦθελες· σοῦ φαινότανε σκλαβιά νᾶσαι κοντὰ εἰς τὴ μανοῦλά σου! . . . τράβα τώρα αὐτὰ, πού ὑποφέρεις, κακοκέφαλο.

Ἀλλὰ τί νὰ κάμω; εἴμποροῦσα νὰ φύγω; ἤθελα νὰ εἶμαι ἔς τὸ σπιτάκι μας, μὰ τὸ καράβι ἦτανε μακρὺν, καὶ μὲ ἐχώριζαν πλεῖα θάλασσαις καὶ βουνά.

Μία φορά τῆς ἔγραψα ἓνα γράμμα· πῶς ἐζήλευα τὸ καράβι, πού ἐγυρνοῦσε πίσω εἰς τὴν πατρίδα μου! . . .

Τῆς ἔγραφα «ὅταν θὰ γυρίσω, μανοῦλά μου, θὰ εἶμαι καλὸς καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ καὶ θὰ δουλεύω γιὰ σένα»· γιατί τώρα ἐκατάλαβα τί θὰ 'πῇ μάνα».

Μου ἀπήντησεν ἔπειτα ἀπὸ πολλοὺς μῆνας καὶ μου ἔγραφε φρόνιμα καὶ καλὰ λόγια· «Σοῦ δίδω τὴν εὐχή μου, παιδάκι μου, μου ἔλεγε, καὶ παρακλῶ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Παναγία νὰ σε φωτίζουν ἔς τὸ καλόν».

Ἐπήγαμε ἔς τὴ Δανία, ἐπήγαμε ἔς τὴν Ἀμερική, καὶ ἔπειτα ἀπὸ δύο χρόνια ξαναἦλθαμε ἔς τὴ Σύρα. Ὅ,τι μισθὸ μου ἔδιναν τὸν ἐφύλαγα διὰ τὴν μανοῦλά μου. Ὅταν ἐφάνηκεν ἀπὸ μακρὸν τὸ νησί μας, ἤμην σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὴν χαρὰ μου· ἐτραγωδοῦσα, ἐχόρευα, ῥιλοῦσα μὲ τὰ πουλιά, μὲ τὰ κύματα, μὲ ὅ,τι ἔβλεπα.

Ὅταν ἐβγήκα ἔξω, τὰ πόδια μου ἔτρεμαν·

ἔτρεξα γρήγορα ἔς τὸ χαμόσπιτό μας· ἡ καρδιά μου, κτυποῦσε δυνατὰ· ἐκρατοῦσα τὸ πανί, πού ἀγόρασα διὰ νὰ κάμῃ φόρεμα ἡ μάνα μου.

Τὸ ξεύρει πῶς ἦλθα; ἔλεγα μὲ τὸν νοῦ μου· τί νὰ κάμῃ τέτοιαν ὥρα; θὰ κάθεται ἔς τὸ παραγῶνι, ὅπως ἄλλοτε πού ἐμβάλωνε τὰ ροῦχά μου.

Ἐπρόσμενα ἀπὸ στιγμήν σὲ στιγμήν νὰ τὴν ἰδῶ ἐμπρός μου· ἀλλὰ δὲν εἶδα τίποτε.

Ὅσον ἐπλησίαζα, τόσο δυνατώτερα ἐκτυποῦσεν ἡ καρδιά μου. Νά, τὸ ἔβλεπα ἐπὶ τέλους τὸ χαμόσπιτό μας· ἐμπρός εἰς τὴν θύρα του ἦσαν δύο μηλιαῖς σὰν νὰ ἐφύλαγαν σκοπὸ.

Ἀλλὰ τὰ παράθυρα ἦσαν κλειστά, κλειστὴ καὶ ἡ θύρα. Διὰ τί; μήπως δὲν ἤθελε νὰ μὲ ἰδῇ ἡ μητέρα μου; μὴν ἦτο θυμωμένη μαζί μου; ἐγονάτισα ἐμπρός εἰς τὴν θύρα καὶ ἔλεγα:

— Ἀνοιξε, μανοῦλά μου, εἶμαι ἐγώ, ὁ Νικόλαος σου, ἦλθα ἀπὸ τὰ ξένα καὶ τὰ μακρὰ· τώρα θὰ εἶμαι καλός.

Τὸ σπῖτι ἐμενε κλειστό. Ὁ παππᾶς τῆς ἐνορίας μας ἐπερνοῦσεν ἀπ' ἐκεῖ:

— Παιδί μου, μοὶ εἶπεν, ἡ μητέρα σου δὲν εἶνε μέσα· εἶνε ἐκεῖ ἐπάνω (καὶ μοῦ ἔδειξε τὸν οὐρανὸ) καὶ παρακαλεῖ διὰ σέ.

Τί νὰ εἰπῶ παραπάνω; εἶπεν ὁ γέρον· δὲν εἶχα πλεῖα κανένα εἰς τὸν κόσμον· ἐπῆγα πάλι μὲ τὰ καράβια, γιατί ὅποιος γνωρίσῃ μιὰ φορά τὴν θάλασσα, δὲν τὴν λησμονᾷ· ἐπῆγα παντοῦ, ἐτάξιδευσα ὠκεανούς, εἶδα κόσμον.

Τώρα πού ἐγέρασα, δὲν ξεμακρύνω πλεῖα ἀπὸ τὸ χαμόσπιτό μου· τώρα, ψαρεύω τὴν ἡμέρα, καὶ τὸ βράδυ ὅταν κάθηναι εἰς τὴν γωνιά, θυμούμαι τὰ περασμένα μου . . .

Τὸ παιδίον ἐσφιγξε τὰς χεῖρας τοῦ γέροντος συγκεκινημένον· ἡ διήγησις τοῦ ναύτου ἦτο θλιβερά, ἀλλ' ὁ Κλεομένης νύχαισθήθη διότι τὴν ἤκουσε.

Ὅταν ἐσηκώθη ν' ἀναχωρήσῃ καὶ ἐκαληνύκτισε τὸν γέροντα, ὁ Μπαρμπαγιάννης ἔθωπευσε μὲ τρέμουσαν χεῖρα τὴν ξανθὴν κεφαλὴν τοῦ παιδίου καὶ ἀργά, ἀργά, μὲ ἐπισημότητα εἶπεν εἰς αὐτὸ τοὺς ἐξῆς λόγους, ὡς συμπέρασμα, οὕτως εἰπεῖν, τῆς διηγήσεώς του:

— Παιδί μου, ν' ἀγαπᾶς πολὺ τὴν μητέρα σου, καὶ μὴ τὴν κάνης ποτὲ νὰ κλάψῃ ἐξ αἰτίας σου! . . .

ΕΛΠΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 135)

Σοφὸς τις μικρόσωμος, φαλακρὸς καὶ ρικνὸς ἦλθε πλησίον τῆς Ἑλπίδος· ἔλαβε μετὰ πολλῆς λεπτότητος καὶ ἀβρότητας διὰ τῶν δύο δακτύλων του, τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δακτύλου, μίαν πτυχὴν τῆς ἐσθῆτός της καὶ τὴν ἐπλησίασεν εἰς τὴν ὀξεῖαν ρινὰ του νὰ τὴν παρατηρήσῃ.

Ἐν ᾧ δὲ παρετήρει ἐφιθύριζε μορφάζων:

— Τί θαυμάσιον ὕφασμα! ἡ λεπτότης του εἶνε ἀξιοθαύμαστος, καὶ ἡ βαφή . . . Παράξενον πρᾶγμα! Ἐχει χρώματα πράσινα καὶ ρόδινα λεπτότατα, καὶ ὁμως δὲν εἶνε ἀπὸ ἀνιλίνην. Πού νὰ το κατασκευάζουν τὸ ὕφασμα τοῦτο; Τί καλὰ ὅπου θὰ ἦτο νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸν τόπον μας καὶ αὐτὴ ἡ βιομηχανία, καὶ θὰ εἶνε πολὺ ἐπικερδής· διότι αὐτὸ εἶνε προϊόν ἀγνωστον ἐδῶ. . . Καὶ πού το ἡγοράσατε αὐτό, κυρία μου;

— Ἐγὼ το ἔκαμα μόνη μου, ἀπεκρίθη ἀπλῶς ἡ Ἑλπίς.

— Ἀ! ἄ! ἀλήθεια; εἶπεν ὁ σοφός. Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε πολὺ περίεργον· πρέπει νὰ μου μάθετε τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς καὶ θὰ σας κάμω νὰ κερδήσετε πολλὰ.

Ἐτερος σοφὸς ὑψηλὸς καὶ ισχνός, οὐτινος ἡ μακρὰ κόμη ἐξηπλοῦτο ἐπὶ τῶν ὤμων του, ἦλθε πλησίον τῆς Ἑλπίδος καὶ χωρὶς πολλὰ πολλὰ ἠπλωσε τὴν χεῖρά του εἰς τὸ περιδέραιον καὶ παρετήρει τοὺς μαργαρίτας.

— Μαργαρίται τῆς Ἀνατολῆς πρώτης ποιότητος, ἐφιθύρισεν ὁ σοφός, ἐπεθύμουν νὰ εἶχον ἓνα νὰ τον διαλύσω, καὶ νὰ κάμω χημικὴν ἀνάλυσιν. Θὰ εἶνε πολὺ σπουδαῖον.

Ἐτερος σοφὸς ὠχρὸς καὶ προγαστῶρ, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι ἐκυλίετο ὡς σφαῖρα, καὶ ὅχι ὅτι ἐβάδιζεν ὡς ἄνθρωπος, ἐπλησίασε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν αἶγα καὶ ἀπέσπασε τρίχας τινάς.

— Ἀξιόλογον ἔριον, ἐφιθύρισε παρατηρῶν τὰς τρίχας, τοιαύτη ποιότης δὲν ὑπάρχει ἐδῶ. Καὶ εἶνε καταλλήλοτατον διὰ κατασκευὴν σκευμάτων. Καλὸν θὰ ἦτο νὰ προμηθεύσωμεν ποσότητά τινα εἰς τὸ ἐργαστήριον τῶν Ἀπόρων γυναικῶν, καὶ βέβαια ὅλαι αἱ ἐφημερίδες θὰ κάμουν λόγον, καὶ θὰ ἐπιτύχῃ καὶ ἐγὼ κανὲν πασημον. Πρέπει νὰ μάθω πόθεν εἶνε τὸ ζῖον τοῦτο. Τίνος εἶνε τὸ ζῖον τοῦτο; ἠρώτησε δυνατὰ.

Ὁ ἐξοχώτατος Φίλαυτος ἐπλησίασεν ἐλαφρὰ εἰς τὸν προγαστῶρα, ἔθεσε τὴν χεῖρά του εἰς τὸ στόμα του καὶ τῷ εἶπε σιγὰ εἰς τὸ οὖς:

— Ἡ αἰξ εἶνε δικὴ μου. Ἀλλὰ μὴ λέγεις τίποτε. Σήμερον θὰ τὴν παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν καὶ θὰ ὁμιλήσω περὶ αὐτῆς.

— Ἰδική σας εἶνε; ἄ, μὰ εἰσθε πολὺ εὐτυχής! Καὶ ἐγὼ ἐσκεπτόμην νὰ το ἀγοράσω τὸ ἀξιολογώτατον τοῦτο ζῖον ὑπὲρ σκοποῦ φιανθρωπικοῦ· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀνήκει εἰς ὑμᾶς, ἐγὼ ἀποσύρομαι. Εἰξεύρω καλῶς ὅτι καὶ οἱ δύο μας ἐπιδιώκομεν τὸν αὐτὸν σκοπόν, τοῦτ' ἐστὶ τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου ἐγωϊστικοῦ ἢ προσωπικοῦ συμφέροντος.

— Σκυλοεξοχώτατε! ἐφιθύρισεν ὁ προγαστῶρ ἀπομακρυνόμενος, κύτταξε πῶς τον εὖνοιε ἡ Τύχη! Πού κατάρθωσε νὰ τον ξετρυπώσῃ αὐτὸν τὸν θησαυρόν! Στοιχηματίζω ὅτι θὰ το ἀρπάξῃ τὸ παρασημάκι!

Ὁ ἐξοχώτατος ἐνευσε πρὸς τὸν Χρίστειν καὶ οὕτως ἠκολούθησεν αὐτὸν εἰς μικρόν τι δωμάτιον, ὅπου εὐρέθησαν μόνοι· εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν:

— Τώρα θὰ ἀρχίσῃ ἡ συνεδρία, καὶ θὰ ἀναγνώσουν σὶ συναδέλφοί μου διαφόρους ἐκθέσεις περὶ διαφόρων σπουδαίων ζητημάτων. Εἰς ἐκ τῶν συναδελφῶν μου θὰ μας δεῖξῃ περίεργον πῖθηκον, τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον ὁμοιάζει ὡς τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ὁμιλεῖ ἄνθρωπος, κάμνει πρόσθεσιν, καπνίζει, ἀναγινώσκει ἐφημερίδας, ἐνὶ λόγῳ κάμνει ὅτι κάμνουν οἱ ἄνθρωποι. Ἐπειτα θὰ ὁμιλήσω ἐγὼ. Ἀλλὰ σεῖς, καλὰ μου παιδιὰ, νὰ μέινετε ἐδῶ εἰς τοῦτο τὸ δωμάτιον, καὶ ὅταν σας καλέσω νὰ ἔλθετε μὲ θάρρος χωρὶς νὰ φοβηθῇτε τίποτε. Ἀλλὰ πρῶτον πρέπει νὰ μου ὑποσχεθῇτε ὅτι ἐν ὅσῳ ἐγὼ θὰ ὁμιλῶ, σεῖς θὰ κάθησθε ἡσυχοὶ καὶ δὲν θὰ εἰπῇτε τίποτε, παρὰ μόνον ὅταν σας ἐρωτῶ νὰ ἀποκρίνασθε, διότι σεῖς, παιδιὰ μου, δὲν εἰσθε συνηθισμένα νὰ ὁμιλῇτε δημοσίᾳ. Λοιπόν, παιδιὰ μου, περιμένετε ἐδῶ καὶ ἔχετε πεποίθησιν εἰς ἐμέ.

Εὐθὺς ὡς ἐξῆλθεν ὁ ἐξοχώτατος καὶ ἔμειναν μόνοι οἱ δύο νέοι, ὁ Χρίστειν ἀπέβλεψε πρὸς τὴν Ἑλπίδα περιχαρής.

— Τί εὐτυχία! μὰ τί εὐτυχία! εἶπε, ποῖος